

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 200 (11 780)

Poznań, piątek/sobota/niedziela 26/27/28 listopada 1982

Wyd. AB
Cena 5 zł

GŁOS WIELKOPOLSKI

Z BOGUSŁAWEM
HALUSZCZAKIEM
DELEGATEM POZNANSKIM
NA VIII KRAJOWY ZJAZD
SPÓŁDZIELNI BUDOWNICTWA
MIESZKANIOWEGO

BLIŻEJ

DO WŁASNEGO „M”?

— 27 listopada w Warszawie wznowi obrady osmy zjazd spółdzielczości mieszkaniowej, przerwany w grudniu zeszłego roku decyzją o wprowadzeniu stanu wojennego. Od tego czasu spółdzielczości przybyło problemów, zwłaszcza, że zmalało tempo stawiania domów. Na czym zatem skoncentrują uwagę — zdaniem pana, wieloletniego przewodniczącego Rady Spółdzielni Mieszkaniowej „Jeżyce” i wiceprzewodniczącego Rady Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Mieszkaniowych w Poznaniu — najważniejszy dwudniowych obrad?

— Liczę, że wreszcie ustalony zostanie konkretny program działania. W przeszłości zbyt wiele było optymistycznych i nierealnych założeń. Niespełnione obietnice sprawiły zawód oczekujących na spółdzielcze mieszkania. Tym bardziej że jest ich coraz więcej, a perspektywa otrzymania lokalu — coraz odleglejsza.

— Celem nowo utworzonych i nadal powstających małych spółdzielni mieszkaniowych jest zintensyfikowanie budownictwa.

— Uważam, że ta droga do upragnionego mieszkania nie będzie krótsza. W jaki sposób nowe spółdzielnie pokonają niebezpieczeństwo przed nimi trudności, jeśli od dawna „stare” tego dokonać nie mogą. Głównym przeciwnikiem powodów ograniczenia działalności inwestycyjnej jest niedostatek uzbrojonych terenów. A przecież w Poznaniu spółdzielnie szukają różnych rozwiązań — także poprzez tak zwane budownictwo plombowe.

— A jednak w kraju powstało już około 430 małych spółdzielni...

— Głównie wyznaczane są dla nich tereny nieuzbrojone. Ryzyko tym większe, że przeważnie wysoki stan wód gruntowych wymaga odwodnienia terenów. Z wykształcenia jestem geologiem i znam cenę takich robót. Wynoszą one około 30 procent kosztów budowy. A jeśli zawczasu nie odwodni się gruntu to później — jak w przypadku jednorodzinnego osiedla na Ławicy w Poznaniu — wykonanie tych prac jest jeszcze bardziej kłopotliwe i droższe. Nie należy do pesymistów, ale jeśli obecnie ani terenów, ani materiałów ani wykonawstwa — nie starcza dla dużych spółdzielni, to gdzie, z czego i kto ma stawiać domy lub domki dla małych? Ich nadzieje muszą więc uwzględnić rzeczywiste możliwości.

— Jak zatem nie hamować inicjatyw ludzi — zwłaszcza młodych — bo to oni w większości są inspiratorami tworzenia małych spółdzielni?

— Sprawa ta jest dyskutowana przez działaczy spółdzielczości mieszkaniowej Poznania.

Dokończenie na str. 2

W Poznaniu powstanie Tymczasowa Wojewódzka Rada PRON

Poszukiwanie form demokratyzacji władzy

INFORMACJA WŁASNA

Mniej romantyzmu — więcej realizmu, tak swoje postawy określa wielu poznaniaków. Chyba temu realizmowi trzeba przypisać niespieszne przygotowania do powołania w województwie poznańskim Tymczasowej Rady Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego. Przez całą jesień trwały na jej temat rozmowy w gronie przedstawicieli 13 instytucji i stowarzyszeń, które stanowiły tzw. komisję inicjującą powołanie rady PRON. Wreszcie, w toku sześciu spotkań, ustalono wspólne stanowisko w sprawie kształtu, sposobu funkcjonowania oraz celów przyszłej rady.

W czwartek na konferencji prasowej w Urzędzie Wojewódzkim przedstawiciele komisji inicjującej poinformo-

wali, że w najbliższy poniedziałek 29 listopada o godz. 10 w sali sesyjnej WRN w Poznaniu przy al. Stalingradzkiej zbierze się i ukonstytuuje Tymczasowa Wojewódzka Rada PRON.

Prof. Tadeusz Czwojdrak — przewodniczący WRN zapoznał dziennikarzy z przygotowaniami oraz przedstawił uczestników, którzy dotychczas zadeklarowali udział w składzie i pracach rady PRON. Są wśród nich reprezentanci trzech partii (PZPR, ZSL i SD) stowarzyszeń świeckich i katolickich, przedstawiciele kościołów chrześcijańskich, zrzeszonych w Radzie Ekumenicznej. Jest reprezentacja 20 organizacji gospodarczych, 8 uczelni i placówek naukowych, 15 szkół, a także 64 Obywatelskich Komitetów

Odrodzenia Narodowego z województwa poznańskiego. W poniedziałek na inauguracyjnym posiedzeniu rady spodziewany jest udział około 250 osób reprezentujących wymienione środowiska.

Członkowie komisji inicjującej świadomi są, że rada nie może być federacją instytucji i związków, natomiast powinna koordynować i wzajemnie inspirować OKON-y i inne obywatelskie stowarzyszenia oraz środowiska społeczne, pragnące działać na rzecz odrodzenia narodu. Zasadniczym celem PRON jest przeciwdziałanie najszerzym kręgom społeczeństwa przez właściwy sposób oddziaływania na władzę, by postępowala ona w zgodzie z oczekiwaniami społecznymi. Ruch

Dokończenie na str. 2

Spotkanie z ministrem kultury i sztuki

Naprzeciw aspiracjom młodych

(PAP) Zagadnienia życia kulturalnego młodzieży są obecnie przedmiotem żywego zainteresowania organizacji młodzieżowych w Polsce. Przedstawiciele ZSMP, ZMW i ZHP i nowo powstałego Zrzeszenia Studentów Polskich przedstawili w dniu 25 listopada — swoje problemy i zamierzenia ministrowi kultury i sztuki, prof. Kazimierzowi Żygulskiemu. M. in. ZHP przedstawił szeroki program

krzewienia kultury języka wśród dzieci i młodzieży przy wykorzystaniu harcerskiej metody pracy, zaś ZSMP i ZMW podjęte przez swe organizacje działania dla upowszechniania kultury w środowisku robotniczym i wiejskim oraz trudności na jakie napotykały. Przedstawiciel ZSMP omówił m. in. założenia „forum nowej kultury” i innych działań podejmowanych przez to zrzeszenie.

WKO w Kaliszu

Zwiększyć produkcję żywności

INFORMACJA WŁASNA

Wczoraj na kolejnym posiedzeniu zebrał się w poszerzonym składzie Wojewódzki Komitet Obrony w Kaliszu. Obrady, którym przewodniczył wojewoda kaliski płk. dypl. Kazimierz Bucznia w zasadniczej części dotyczyły obecnej sytuacji w rolnictwie oraz ocenie gospodarki zbożem i przetworami zbożowymi, w świetle przeprowadzonej niedawno kontroli wojuskiej.

Omawiając sytuację w rolnictwie, stwierdzono, iż woj. kaliski należy do 13 województw dotkniętych w tym roku dotkliwą suszą. Mniej niż przed rokiem zebrano liści buczanych, słabiej plonowała kukurydza, nie zebrano trzeciego pokosu siana. Mniejszy też areal obsiano poplonami ścierniskowymi i zielonkami. Ma to niewątpliwie wpływ na pogłębianie się tendencji spadkowej w hodowli zwierząt. Przeciwdziałanie temu zjawisku — mówiono — jest dziś

zasadniczym zadaniem dla służb rolnych.

Widoczne są oznaki poprawy gospodarowania i eliminowania niedostatków w PGR RSP, kółkach rolniczych, POM i innych galeziach rolnictwa. Jest to m. in. rezultat wymagań stawianych przez WKO i systematycznego rozliczania z podjętych wniosków. Konieczne jest jednak dalsze doskonalenie pracy instytucji i przedsiębiorstw obsługujących rolnictwo.

WKO sprzecywało wnioski skierowane do poszczególnych plonów i jednostek usługowo-produkcyjnych rolnictwa i gospodarki żywnościowej. Mówiono też o konieczności aktywizowania skupu zboża, ziemniaków, przemyślowych, zahamowania spadku produkcji mleka i dalszym doskonaleniu obrotu ziemią.

Wnioski wynikające z dyskusji — stwierdzono — powinny stworzyć warunki do utrzymania przez województwo kaliskie pozycji czołowej w kraju producenta żywności. (msj)

W Pilskim

Uznanie dla pracy rolników

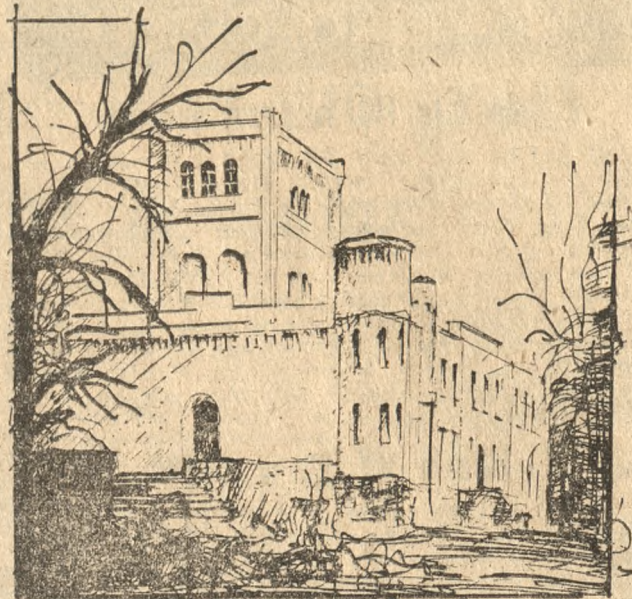
INFORMACJA WŁASNA

W czwartek odbyło się w Pilsku spotkanie przedstawicieli władz polityczno-administracyjnych województwa z kilkudziesięciopokojową grupą ludzi rolniczego trudu, podczas któ-

rego dokonano oceny pracy rolnictwa i przebiegu tegorocznych zniw. Przybyli i sekretarz KW PZPR w Pile — Michał Niedźwiedz, sekretarz WK ZSL — Stanisław Ke-

Dokończenie na str. 2

Z wielkopolskiego szkicownika

W Radawnicy w województwie pilskim, wsi leżącej przy szosie Złotów — Łędynek jest XIX-wieczny neogotycki pałac należący dawniej do rodziny Grabowskich. Był wielokrotnie przebudowywany, pierwotny styl zachowała jego część północna z wieżą. Obecnie w pałacu od 1946 roku mieści się Uniwersytet Ludowy.

Rys. — Antoni Pakosz

H. Jabłoński w zakładach im. Szadkowskiego

(PAP) Z udziałem przewodniczącego Rady Państwa — prof. Henryka Jabłońskiego rozpoczęła się w Krakowie konferencja sprawozdawcza organizacji partyjnej Zakładów Budowy Maszyn i Aparatury im. Stanisława Szad-

kowskiego. W obradach, które poświęcone są ocenie dotychczasowego przebiegu kadencji zakładowych władz partyjnych, uczestniczą również I sekretarz Komitetu Krajkowskiego Partii — Józef Gajewicz.

S. Kałkus w kościańskim „Metalchemie”

Poprawę widać na każdym kroku

INFORMACJA WŁASNA

W sali konferencyjnej Kościańskich Zakładów Urzędów Chemicznych „Metalchem” odbyło się wczoraj spotkanie członka Biura Politycznego KC PZPR Stanisława Kałkusa z aktywnym partyjnym miastem.

W ponad 2,5-godzinnej dyskusji, mówiono o sytuacji w partii i kraju. Stanisław Kałkus stwierdził m. in., że obowiązujący stan wojenny nie jest czasem straconym, że

wbrew opiniom głoszonym przez naszych wrogów, poprawę widać na każdym niemal kroku. Konsekwentnie wprowadzana jest też reforma gospodarcza.

Członek Biura Politycznego odpowiedział także na liczne pytania. Dotyczyły one m. in. działalności PRON-u, samorządów pracowniczych, zaopatrzenia rynku. Krytycznie oceniono postawę tych aktorów, którzy uprawiając bojkot telewizji lekceważą swoich odbiorców. (jwi)

Komitet Polityczny ONZ przyjął rezolucje rozbrojeniowe

(PAP) Komitet Polityczny Zgromadzenia Ogólnego NZ przyjął kolejne rezolucje rozbrojeniowe. Wiekosław z nich to inicjatywy krajów socjalistycznych i niezwiązanych.

Komitet Polityczny przyjął przedłożoną przez kraje socjalistyczne rezolucję wzywającą genewski Komitet Rozbrojeniowy do przyspieszenia rokowań w sprawie zakazu broni chemicznej i biologicznej. Przyjęta rezolucja: potwierdza konieczność zawarcia konwencji o zakazie rozwoju, produkcji i magazynowania wszel-

kich rodzajów broni chemicznej i ich zniszczenia.

Zwraca się do Związku Radzieckiego i Stanów Zjednoczonych o jak najszybsze wznowienie dwustronnych rokowań na temat zakazu broni chemicznej i przedłożenia wspólnej propozycji w tej sprawie genewskiemu Komitetowi Rozbrojeniowemu.

Zwraca się z apelem do wszystkich państw o rozważenie możliwości utworzenia stref wolnych od broni chemicznej.

Dokończenie na str. 2

Zapowiedź pełna nadziei

Stan wojenny w Polsce ma być rygorystyczny, a nie tragiczny, a sam przebieg, zwłaszcza na tle innych krajów, raczej nie typowy. Ale przecież wierzę, że ograniczona demokratyczna swoboda, ale działająca na psychikę społeczeństwa, jak każde zresztą ograniczenie. Dlatego też opublikowany wczoraj Apel Komisji Inicjującej utworzenie Tymczasowej Rady Krajowej Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego skierowany do Sejmu o zakończenie stanu wojennego, odbieramy niemal wszyscy jako zapowiedź powrotu do sytuacji bardziej już normalnej i jako koniec pewnego etapu tru-

dnych doświadczeń — trudnych — zarówno dla władz jak i społeczeństwa.

Jeśli Sejm poprze go, a wiecie, że to istotnie może nastąpić, poddani zosta-

OD GŁOSU

niemy kolejnej czekającej nas próbie politycznej odpowiedzialności samodyscypliny i rozważa, patriotyzmu pojmowanego w kategoriach pozytywnej pracy u podstaw. Zniesienie lub zawieszenie stanu wojennego niczego nam

oczywiście w sprawach kryzysu gospodarczego nie rozwiąże, nie uwolni nas od trosk dnia codziennego, nie zapewni pokój w sklepach. Ale pozwoli uzdrowić psychikę społeczeństwa, uporządkować emocje, ufnieć widzieć przyszłość. Groźba porażki jednak. Wystarczy jakiś nieodpowiedzialny wybrzyk, a sytuacja znowu potoczy się może lawinowo, a wraz z nią niebezpieczeństwo powrotu do tego, co było naszą codziennością przez cały ten rok. Dlatego też najważniejszym zadaniem na dziś i na jutro jest ugruntowanie w nas świadomości, że oto od nas zależy będzie wyłącznie czy stan wojenny nigdy już do nas nie powróci.

OLGIERD BŁĄŻEWICZ

W WIELKOPOLSCIE

Delegacja FDJ w Leszczyńskim

(Inf. wł.) Na zaproszenie ZW ZSMP przebywała w województwie leszczyńskim delegacja FDJ z okręgu Suhla. Przewodniczył jej sekretarz Komitetu Powiatowego FDJ — Jolcha Hess. Niemieccy goście zwiedzili spółdzielcze gospodarstwa rolne w Pianowie, Kurowie i Kielczewie. Przy ich tam członkowie miejscowych kół ZSMP Delegacja FDJ spotkała się także z kierownictwem ZW ZSMP. Wymieniono doświadczenia w pracy organizacyjnej i działalności ideowo-wychowawczej wśród młodzieży. Odbyło się również spotkanie z działaczami Wojewódzkiego Ośrodka Kształcenia Ideologicznego oraz z aktywnym miejsko-gminnym ZSMP w Kościanie. (ar)

Plenum WK SD w Koninie

(Inf. wł.) W środę odbyło się w Koninie posiedzenie plenarne WK SD poświęcone ocenie projektu planu społeczno-gospodarczego województwa na najbliższe trzy lata. W obradach wzięli udział: wiceminister finansów Jerzy Graczyk i wojewoda koniński Edward Brzeczek. W dyskusji mówiono przede wszystkim o sprawach, które szczególnie interesują SD — budownictwie mieszkaniowym, oświacie, służbie zdrowia, rzemiośle i drobnej wytwórczości. Podkreślono konieczność zabezpieczenia w ramach planu centralnego środków na budowę nowego szpitala w Koninie oraz konieczność stworzenia warunków sprzyjających remontom starych budynków mieszkalnych. (les)

W POZNANIU

Spotkanie wojewody z przedstawicielami Polskiej Rady Ekumenicznej

W czwartek w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu odbyło się spotkanie Zarządu Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej z wojewodą poznańskim Marianem Królem oraz dyrektorem Wydziału do Spraw Wyznań Edmundem Kędzińskim.

Głównym celem spotkania była wymiana poglądów na temat sytuacji społeczno-politycznej i gospodarczej w Poznaniu oraz przedstawienie zasięgu działalności i problemów kościołów wchodzących w skład Rady Ekumenicznej: Kościoła Metodystycznego, Polsko-Katolickiego, Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, Kościoła Chrześcijan Baptystów oraz Zjednoczonych Kościołów Ewangelicznych.

W swych wystąpieniach duchowni podkreślali pełne zaangażowanie w patriotyczne nauczanie duszpasterskie wiernych. Przewodniczący zarządu oddziału ksiądz Jan Kus dziekując wojewodzie za umożliwienie przeprowadzenia rozmów podkreślił, że jest to pierwsze spotkanie tego typu na terenie działania oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej. (na)

Rezolucje rozbrojeniowe

Dokończenie ze str. 1

Ponawia apel do wszystkich państw o powstrzymanie się od produkcji i rozmieszczenia broni białej i innych typów broni chemicznej, tak również od umieszczania broni chemicznej na obszarach innych państw.

Za rezolucja głosowało 79 państw. 43 państwa wstrzymały się od głosu, jedynie Stany Zjednoczone głosowały przeciwko.

Komitet Polityczny przyjął rezolucję Związku Radzieckiego i krajów socjalistycznych „o nieumieszczaniu broni atomowej na obszarze państw, gdzie tej broni obecnie nie ma” oraz przedłożoną także przez Związek Radziecki i szereg innych krajów, rezolu-

cję w sprawie zakazu rozwoju i produkcji nowych typów broni masowej zagłady.

Komitet Polityczny przyjął również rezolucję w sprawie międzynarodowej współpracy w dziedzinie rozbrojenia. Przyjęta rezolucja wzywa wszystkie państwa do wcielenia w życie postanowień dokumentu końcowego pierwszej sesji rozbrojeniowej ONZ, stwierdza iż opracowywanie i propagowanie doktryn i koncepcji usprawiedliwiających prowadzenie wojen atomowych zagraża pokojowi, pogarsza atmosferę międzynarodową i przyspiesza wyścig zbrojeń. Zwraca się z apelem do państw i ugrupowań politycznych oraz wojskowych, aby popierały współpracę państw w dziedzinie wyeliminowania rozbrojeniowych. (PAP)

Dokończenie ze str. 1

skiego. Chodzi przecież nie tylko o kłopoty terenowe, ale także — a może przede wszystkim — o wzrastające ceny budownictwa. Czy młodych ludzi stać na trzymilionowy lub wyższy wydatek, nawet jeśli otrzymają kredyt państwowy a sporo robót przy wznoszeniu budynku wykonają we własnym zakresie? Uważam, że rozwój tego budownictwa jest możliwy, ale przy pomocy zakładów pracy. Porozumienie między przedsiębiorstwami ułatwiłoby budowanie domków przez ich pracowników. Przykładowo — mój zakład — Przedsiębiorstwo Robót Wiertniczych w Poznaniu mogłoby udzielać pomocy przy odwadnianiu gruntów. Inna firma zapewniłaby choćby część potrzebnych materiałów, a jeszcze inna — zajęłaby się pracami specjalistycznymi. Nieda-

BLIŻEJ DO WŁASNEGO „M”?

wno oglądałem w Turku w taki właśnie sposób budowane osiedle jednorodzinne. Można tylko pozazdrościć pomysłowi.

— Spółdzielczość bez wsparcia przedsiębiorstw budowlanych w procesie inwestycyjnym niewiele zdziała. Tymczasem niektóre kombinaty budowlane osiągały niemalże zyski, a stawiają mniej domów.

— Spodziewam się, że na zjeździe i ten problem nie będzie pominięty. Składam znaczne sa trudności materiałowe i kadrowe kombinatów. Ale w 1979 roku zbudowały one w Poznaniu ponad 6 tysięcy mieszkań, a w bieżącym wzrosła o prawie 2 tysiące mniej. Jeśli nie przełamie się tej bariery, to zamiast obecnych 12-13

W grudniu na kartki

Tylko po 300 gramów lepszych wędlin na świąteczny stół

INFORMACJA WŁASNA

Co miesiąc Wojewódzki Zespół Mięśny w Poznaniu zastawia się nad tym, jaka przyjąć formę sprzedaży mięsa i wędlin na karty zaopatrzeniowe przy skąpych możliwościach przemysłu była ona dla klientów optymalna. Na czwartkowym posiedzeniu dyskusja była jednak szczególnie długa — należało bowiem ustalić system sprzedaży na grudzień. Przynajmniej na Gwiazdkę każdy chciałby mieć jak najlepsze zaopatrzenie.

Korzystną zmianą są proporcje wędlin i mięsa: tych pierwszych będzie w dostawach 55 procent. Nie uda się natomiast zwiększyć ilości wieprzowiny w stosunku do wołowiny.

A to, jak w województwie poznańskim będziemy w grudniu kupować mięso i jego przetwory. Na karcie M-I:

- odcinki z nadrukiem: „wołowina, cielęcina z kością 300 g” i „wołowina, cielęcina z kością 400 g” — uprawniają do nabycia wołowiny z kością po 100 zł za kilogram lub wołowiny z kością po 180 zł za kilogram.

- na dwa odcinki po 200 gramów kupujemy pozostałe mięso.

- do zakupu wędlin uprawniają odcinki: dwa po 300

gramów, 100 gramów i 700 gramów.

Karta M-II:

- dwa odcinki z nadrukiem „wołowina, cielęcina z kością 300 g” oraz odcinek „wołowina, cielęcina z kością 400 g” uprawniają do zakupu wołowiny z kością po 100 zł za kilogram lub wołowiny z kością po 180 złotych za kilogram.

- na odcinek 700-gramowy przysługują pozostałe mięso.

- na odcinki: 1000 gramów 700 gramów i dwa po 300 gramów — kupujemy wędliny.

Każdy będzie miał możliwość zakupu po 300 gramów wędlin I grupy (baleron, polędwica, schab wędzony, wędzonka krotoszyńska, kiełbasa sucha, szynka konserwowa i gotowana). Określone zostały dla tej sprzedaży odcinki na karcie M-I 300-gramowy prawy (nad kuponem rejestracyjnym), a na karcie M-II — 300-gramowy w lewym narożniku.

Poznańskie Zakłady Drobiarskie zapowiadają na grudzień dostawę 251 ton kurczaków (głównie z importu), czyli ponad trzy razy więcej, niż handel otrzymał w listopadzie. Kurcząt będzie można nabywać na wszystkie nominaly kart mięsnych. Pozostawia się również możliwość zakupu mięsa na odcinki uprawniające do nabycia wędlin, ale nie odwrotnie. (gra)

Posiedzenie komitetu Rady Ministrów

Życiowy start młodych

(PAP) W środę odbyło się, pod przewodnictwem wicepremiera Mieczysława F. Rakowicza, kolejne posiedzenie Komitetu Rady Ministrów ds. Młodzieży. Zgodnie z harmonogramem prac komitetu na posiedzeniu podjęto, tym razem sprawy młodzieżowego osadnictwa na wsi i systemu zachęty do podejmowania przez młodzież pracy w rolnictwie,

a następnie kwestie kredytów dla młodych małżeństw — propozycje dotyczące ewentualnej, kompleksowej modyfikacji zasad ich udzielania i spłaty. Oba zagadnienia mają donieść znaczenie społeczno-polityczne i gospodarcze. Dlatego też prace z nimi związane i konsultacje trwają już od dłuższego czasu.

Współpraca uczonych Polski i ZSRR

(PAP) W Instytucie Podstawowych Problemów Marksizmu-Leninizmu KC PZPR odbyło się 25 listopada spotkanie z I zastępcą dyrektora Instytutu Leniniizmu przy KC KPZR prof. Piotrem Rodionowem.

Prof. Jerzy Wiatr — Dyrektor IPPM-L i prof. Piotr Rodionow złożyli informacje o planach i aktualnych pracach naukowo-badawczych realizowanych przez instytut.

Uznanie dla rolników

Dokończenie ze str. 1

dzierski, przewodniczący WRN — Aleksander Wiża, wojewoda pilski — Bogdan Dymarek i pełnomocnik KOK — płk Tadeusz Wojtowicz.

Zabierając głos, wicewojewoda Tadeusz Koziół stwierdził, że analizowany okres czasu był dla rolnictwa zarówno pod względem warunków produkcji jak i warunków atmosferycznych wyjątkowo niekorzystny, w związku z czym wszyscy pracownicy rolnictwa pracowali niekiedy ponad siły, udowadniając jeszcze raz,

VII Poznańskie Dni Jakości

Działania na które czekają konsumenci

INFORMACJA WŁASNA

W najbliższy poniedziałek rozpoczynają się VII Poznańskie Dni Jakości, które trwać będą do 10 grudnia br. W tym roku cykl imprez, sympozjów i konferencji naukowo-technicznych poświęcony będzie ekonomicznym aspektom jakości. Organizatorem Dni jest już tradycyjnie Poznański Klub Dobrej Roboty działający przy Oddziale Wojewódzkim NOT.

W dzisiejszej sytuacji gospodarczej, przy ograniczeniu importu wartości zrnarowanych w produkcji surowców i materiałów wzrasta wielokrotnie. Nie stać nas na marnotrawstwo. Z drugiej strony jakość naszych wyrobów decyduje o możliwościach i rozmiarach eksportu, oraz o wynikach ekonomicznych

przedsiębiorstw a zatem i płacach załogi. Przedstawiając uczestnikom Dni właśnie ekonomiczne aspekty jakości, organizatorzy zamierzają rozbudzić „projakosciową” działalność w przedsiębiorstwach, bo tam, u producentów decyduje się jakość wyrobów. W ramach Dni, w licznych sympozjach i dyskusjach poruszane zostaną m. in. takie problemy jak: wpływ normalizacji na jakość produkcji, ekonomiczne problemy działalności służb kontroli jakości, jakość w warunkach reformy gospodarczej.

VII Poznańskie Dni Jakości wzbudziły duże zainteresowanie wśród kadry technicznej i zarządzającej. Zapowiedzieli w niej udział uczestnicy nie tylko z Poznania i Wielkopolski, ale praktycznie z całego kraju. (map)

Poszukiwanie form demokratyzacji władzy

Dokończenie ze str. 1

odrodzenia narodowego powinien stanowić demokratyczne zaplecze władzy, płaszczyznę permanentnych i wnikliwych konsultacji społecznych we wszystkich ważnych sprawach, od lokalnych do ogólnokrajowych.

Charakteryzując przyszły kształt PRON mecenas Andrzej Elbanowski, reprezentujący Polski Związek Katolicko-Społeczny podkreślił, że jeśli ma to być ruch, musi mieć charakter dynamiczny a nie statyczny: powinien on być pomostem między społeczeństwem a władzą. Przyznał, że precyzyjnej odpowiedzi na to, czym ma być PRON, dziś jeszcze nie ma — ten ruch jest dopiero w fazie rodzenia się. Maciej Olejniczak — sekretarz KW PZPR w Poznaniu, dzieląc się refleksjami z pracy nad

kształtowaniem PRON w Poznaniu powiedział, że celowo nie przypisano działań organizacyjnych, dopóki wszyscy uczestnicy porozumienia „trzynastu” do końca nie przedyskutowali poszczególnych ważnych spraw, dotyczących istoty PRON i celów jego działań. Wykryształowany pogląd na te sprawy powinien się wyłonić dopiero po ukonstytuowaniu się rady.

Istnieje dziś sporo rezerwy wobec PRON, wobec jakichkolwiek form konstruktywnej współpracy w celu umocnienia Polski. Ci, którzy już do tej konstruktywnej pracy przystąpili wierzą, że bierność, rezerwy innych uda się w końcu przełamać. — Ze wspólną troską o byt, o zapewnienie godziwych warunków życia, owa poznański realizm stanie się udziałem większości społeczeństwa. (tt)

dem w ścisłej krajowej czołówce.

Wyrazem uznania dla osiągniętych wyników, ofiarności i zaangażowania w ciężkiej pracy rolników był akt dekoracji wysokimi odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski wręczono emerytowanemu nauczycielowi Zespołu Szkół Rolniczych w Gołaczach — Edmundowi Suchorskiemu. Grupa osób odznaczono Złotymi, Srebrnymi i Brązowymi Krzyżami Zasługi. Wręczono także odznaki Zasłużony Pracownik Rolnictwa oraz honorowe odznaki — Za Zasługi w Rozwoju Województwa Pilskiego. (jot)

Dla grup młodzieży

Okresowe zniżki w podróży koleją

(PAP) Dyrekcja Przedsiębiorstwa Wagonów Sypialnych „Restauracji „Wars” informuje, że zostały wprowadzone okresowe, 50 procentowe zniżki dla zorganizowanych grup udających się młodzieży, korzystających z wagonów sypialnych i kuszekowych.

Sprzedaży biletów młodzieżowych będą dokonywać na podstawie pisemnych wniosków szkół i wyższych uczelni. Grupy muszą liczyć nie mniej niż 25 osób w przypadku korzystania z wagonu sypialnego II klasy lub kuszki, albo 18 osób przy podróży wagonem sypialnym I klasy. Ugi będą obowiązywać do końca maja przyszłego roku.

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na piątek zachmurzenie umiarkowane, okresami duże, możliwe opady deszczu. Temperatura maksymalna od 8 do 16 stopni, minimalna od 2 do 4 stopni. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunku południowego.

Wczoraj o godzinie 16 zanotowano w Kaliszu i Lesznie 1 stopni, w Poznaniu i Koninie 1 stopni, w Pile 6 stopni. Ciśnienie wynosiło 753,0 mm czyli 1003,9 hPa.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Walerian Ignasiak

Nr indeksu 35028 N-14.

Związkowe sprawy

Praca już się zaczęła

Jaka jest postawa załogi wobec powstającego związku zawodowego? Na to pytanie członkowie Komisji Założycielskiej odpowiadają: wyczekująca. Jaki będzie statut, jak będą wybierane władze i wreszcie — co Komisja Założycielska chce robić na bieżąco, oto pytania, na które załoga czeka odpowiedź.

Sośkie biorąc czekała do 15 listopada. W tym dniu bowiem komisja uchwaliła trzy podstawowe dokumenty: projekt statutu, projekt instrukcji wyborczej oraz program własnego działania na okres do wyboru władz Związku Zawodowego Pracowników Fabryki Obrabiarek Specjalnych „Włopotama” — Poznań. Zostały one w ciągu dwóch dni powieszone i rozwieszone w gablotach informacyjnych na wszystkich wydziałach. Nie tylko dlatego, by dać odpowiedź na pytania sformułowane powyżej. Również dlatego, a właściwie przede wszystkim dlatego, aby wszyscy mogli na ich temat się wypowiedzieć. Kilkudziesięcioposobowa grupa ludzi tworzących w „Włopotamie” załogę związku uważa, iż jeśli służyć on ma wszystkim to jego podstawowe dokumenty muszą być zaaprobowane przez wszystkich. Zdecyduje to również o napięciu członków do związku.

Nie chodzi o aprobatę w sensie „dobrze to wymyślił”. Chodzi przede wszystkim o uwagi, propozycje zmian, o udoskonalenie tych dokumentów. Dopiero po wprowadzeniu do statutu i instrukcji wyborczej poprawek, zaproponowanych przez załogę komisja złoży wniosek o rejestrację związku.

Co zawierają one na dziś? Trudno je przedstawić w całości — choćby ze względu na to, że statut ma 16 stron. Zwróćmy więc uwagę na najważniejsze postanowienia.

Wybory, jak proponuje projekt instrukcji, odbywać się będą w dwóch etapach. Najpierw wybrany ma być Zarząd Związku i Komisja Rewizyjna, a potem — spośród członków zarządu — przewodniczący. W obu wypadkach w głosowaniu, które jest tajne, biorą udział wszyscy członkowie związku. Liczba kandydatów do władz związkowych jest nieograniczona a funkcji związkowych nie można łączyć z określonymi stanowiskami, kierowniczymi i administracyjnymi.

To ostatnie jest już postanowieniem statutu. Został on opracowany — podobnie jak instrukcja — przez specjalnie do tego powołany zespół. Oparł się on w swych pracach o ustawę o związkach zawodowych, statut ramowy oraz statuty Związku Zawodowego Metalowców i „Solidarności”.

Był dyskutowany na różnych etapach powstawania wszechstronnie i burzliwie. I nie dziwnego, gdyż przecież stanowili on będzie fundament związkowego działania. Związek ma być, w myśl jego propozycji, reprezentantem i obrońcą interesów pracowników we wszystkich najżywniejszych dla nich sprawach: płac i warunków pracy, spraw społecznych, przestrzegania prawa pracy. Są to sformułowania ogólne a obok nich statut formułuje w kilkunastu punktach konkretne zakresy działania związku. Wynika z nich, iż bez zgody związku nie może być podjęta w fabryce żadna decyzja w sprawach dotyczących interesów pracowników. Określa też statut funkcje kontrolne i konsultacyjne związku, gwarantuje prawo do strajku. Związek współpracować będzie również, według projektu statutu, z innymi organizacjami społecznymi działającymi w fabryce. Otwiera się więc pole do współdziałania z samorządem pracowniczym.

A kiedy związek podejmie pracę? Rozpoczęło się już przyjmowanie deklaracji członkowskich, wybory do władz odbędą się w styczniu. Lecz Komisja Założycielska uważa, że pracę dla dobra załogi podjąć należy już teraz. Program jej działania na okres do wyborów zawiera następujące zadania: w dziedzinie społecznej — udzielanie wszechstronnej pomocy działowi socjalnemu w zapewnieniu pracowników zakładu na okres świąt, współorganizowanie choinek dla dzieci, zaopatrzenie pracowników w śniadania przez bufety w zakładzie. W dziedzinie bhp — rozwiązanie problemu czystości odzieży dla odlewników, zwiększenie operatywności działu socjalnego w wydawa-

niu przynależnej odzieży ochronnej znajdującej się w magazynach zakładowych, przegląd pomieszczeń socjalnych z zapoznaniem się z zabezpieczeniem zakładu na okres zimy.

W dziedzinie „płacowej” — analiza struktury płac w poszczególnych wydziałach i grupach zawodowych, zapoznanie się z metodą wartościowania pracy i przygotowanie stanowiska związkowego w stosunku do niej. W dziedzinie produkcji — wystąpienie z apelem do załogi o czynne włączenie się do pełnej realizacji trudnych rocznych zadań produkcyjnych, ze strony administracji zakładu lepsze zaopatrzenie w posiłki pracowników zatrudnionych w nadgodzinach i porze nocnej.

Za każde z tych zadań odpowiedzialną konkretną grupę grupy założycielskiej związku i z Komisji Założycielskiej. I zadania te są już realizowane. Załatwiona już jest sprawa wydawania śniadań przez bufety i posiłków dla pracowników zatrudnionych w godzinach nadliczbowych i w nocy. Ma komisja swoje propozycje odnośnie odzieży dla odlewników. Wkrótce skontrolowane zostanie zabezpieczenie zakładu na okres zimy. Podobnie jak w najbliższych dniach Komisja wypowie się w sprawie struktury płac. W opinii jej członków konieczne będzie przeprowadzenie w tym względzie poważnych korekt.

Są to przede wszystkim sprawy bieżące, najpilniejsze. Nie znalazły się one w programie działania komisji „z uśmiechem” lecz z konkretnych fabrycznych, z potrzeb załogi. Są w tym programie również sprawy, które wymagają będą kontynuacji w przyszłości przez Zarząd Związku. Dotyczy to na przykład metody wartościowania pracy. A czy ten program obejmuje wszystkie sprawy bieżące i wszystkie spośród tych, które powinny znaleźć się w długofalowym planie działania związku? Na pewno nie. I również dlatego program przedstawiony został załozce wraz z projektem statutu i projektem instrukcji wyborczej. Załoga zdecyduje także i o tym co będzie treścią pracy związkowej.

ZOFIA SZPROKOFF

Trzeba uciekać

„Gruźlica nam nie grozi — już ją mamy”

Doktor Antoni Szałek leczy chorych na gruźlicę od mniej więcej 30 lat. Ma w Turku swój oddział na 45 łóżek, przychodnię. Wiele widział, wiele o gruźlicy wie. A jednak ciągle jeszcze bywa zaskakiwany.

— Taki obraz gruźlicy jaki spotkałem niedawno (i przypadkowo zresztą) u młodej pacjentki wprowadził mnie w osłupienie. Myśle, że podobnie zareagowałiby inni znawcy problemu. Takich gruźliczych zmian nawet pod ręką nie opisują. A wykryto je przy całkiem innej okazji niż badanie płuc.

Fakt ten nasuwa niestety kilka smutnych refleksji. Nie tylko nad losem owej młodej kobiety. Otóż po pierwsze, fakt jest faktem, że gruźlica jest i to w postaciach znacząco złośliwych i bardziej skomplikowanych, niż można się spodziewać. Po drugie, że choroba atakuje ludzi młodych. Po trzecie, że lekarze specjaliści dowiadują się o tym... przypadkowo.

— A jak niby mają się dowiadywać — mówią lekarze z goryczą — przecież gruźlica nie boli. Jeśli pacjent nie wie, że ją ma — sam nie przychodzi. A badania? Tych już dawno nie robiono w takim wymiarze, który mógłby dać rzeczywisty obraz zagrożenia. Tak zwane katastrofy (badania całych populacji) wykonano w Turku na przykład ponad 10 lat temu, w Poznaniu — podobnie. Nie ma ambulatoryjnych, nie ma klinicznych badań, bo specjaliści ta ma w światku lekarskim mało wzięcie.

W tym sytuationi wszelkie dane są zaledwie domniemaniami, statystyki są raczej dla porządku niż dla zilustrowania rzeczywistej sytuacji.

Resort zdrowia zapewnia wszakże, że nie jest aż tak źle, bo gdy porównać stan sprzed lat przedwojennych i dzień dzisiejszy... to jest o

30 razy lepiej. To efektowne, nie ma więc powodów, by rozsiewać rodzące stresy informacje... (?)

Poprzestańmy zatem na przytoczeniu opinii Światowej Organizacji Zdrowia, która głosi, że gruźlica przestała być chorobą społeczną wówczas, gdy wskaźnik zachorowalności nie przekracza 20 na 100 000 mieszkańców. W Polsce wynosi on orientacyjnie 77 (NRD — 27, Dania 9,8). Możemy więc powiedzieć — „Gruźlica nam nie grozi. My ją w kraju mamy”. Dla Holendra lub Belga byłaby to groźba ogromna — my przyzwyczailiśmy się...

— Do odrabiania zwycięstwa nad tą chorobą droga daleka i na pewno nie usłana różami — mówią lekarze specjaliści. Głos ich jednak brzmi coraz ciszej, z tej prostej przyczyny, że jest ich coraz mniej. Brak następców. Nie ma młodych, nie ma chętnych, a fakt, że ostatnio nawet podniesiono wycenę za odczytywanie zdjęć radiograficznych z 20 groszy za sztukę do całych 50 groszy — jakoś nie przynosi spodziewanych rezultatów.

Na ofiarność tych, co jeszcze pozostali, w nieskończoność też liczyć nie można, bo większość z nich wybiera się wkrótce na zasłużoną emeryturę. A i tak już 20 poradni przeciwgruźliczych w kraju nie ma w ogóle obsady lekarskiej, zaś w 40 procentach wszystkich przychodni — pracuje po jednym lekarzu.

Nie ma więc rady. Coś tu trzeba będzie zrobić. Może egzamin „korba” — fizjatrii poprawi u młodych lekarzy znajomość problemu?

★

Zanim ewentualne i pozytywne skutki tego mogą nastąpić, trzeba, niestety, przed chorobą uciekać. I to najlepiej w pojedynkę. Chodzi przecież o to, żebym to ja nie zachorował, ja i moi najbliżsi. A to już moja sprawa.

wa, nie służby zdrowia. Ona zaledwie stara się leczyć. O zdrowie, gdy jeszcze jest — muszę zadbać sam. Jak? Ano w miarę możliwości. Bez specjalnego wymyślania, ale za to konsekwentnie. Mając do wyboru modele spędzania czasu (na przykład — oglądanie telewizji przy papierosku i jednym głębokim albo skopanie przydomowej działki, pójdzie do kawiarni — czy na wycieczkę za miasto) — wybierać z myślą o sobie, o własnym zdrowiu.

No tak, ale to wszystko trzeba wiedzieć. Dlatego też szerzenie oświaty zdrowotnej, docieranie do szerokich kręgów ludzi z wiedzą o zdrowiu, o tym, co mu może zagrażać — wciąż jeszcze jest działaniem potrzebnym. O ile nie znie ono nudą, sztam powości i nie posługuje się wytartymi sloganami. Najlepiej więc, jeśli z pewnymi informacjami dociera się poprzez zabawę, poprzez rozrywkę. Łatwiej wtedy zapamiętać, skorzysta.

Istotne znaczenie mają w tej dziedzinie konkursy. Taką kształcącą zabawą „Głos Wielkopolski” wspólnie ze Spółcznym Komitetem Zwalczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Poznaniu organizuje po raz 20. W tym czasie przyciągnięto do wspólnej zabawy pod hasłem „Bądźmy zdrowi” około 800 000 czytelników. Wśród nich większość stanowiły dzieci. A nierzadko zdarza się, że teraz swoje prace nadsyłają już dzieci tamtych uczniów sprzed kilkunastu lat. Uczestniczą też w zabawie całe rodziny. Jeśli choć trochę wiedzy zostało w każdym z nich — to chyba cel konkursu został spełniony.

Kolejny, dwudziesty już kupon konkursu „Bądźmy zdrowi” zamieszczamy na stronie 6.

JOLANTA LENARTOWICZ

Pierwszą poważniejszą próbą ulokowania się PPS na terenie Wielkopolski był dziennik „Głos Poznański”. W tym krótkim stwierdzeniu autor „Prasy polskiej w latach 1918—1939” Andrzej Paczkowski dokonał dwóch ocen. Pierwsza z nich podkreśla fakt, iż na ówczesnych ziemiach byłego zaboru pruskiego, w pierwszym okresie po ich wyzwoleniu, idea socjalizmu przyjmowała się trudniej niż w innych regionach II Rzeczypospolitej. Wynikało to stąd, że obrona przed nieprzebijającą w środkach polityki germanizacji pochłaniała tu całą uwagę ludności polskiej, której głównie przewodzili ziemianie i mieszczaństwo o przekonaniach narodo-wo-chrześcijańskich. Te siły też, zajmując dominującą pozycję podczas Powstania Wielkopolskiego, utrzymywały ją nadal i utrwaliły swą rolę w Wielkopolsce. Zaabsorbowanie społeczeństwa walką wyzwolenia opóźniło dochodzenie do głosu czynników walki klasowej.

Drużną prawdę, zawartą w przytoczonym cytacie, stanowi odcienie „sprawiedliwości prasie”, jako szczególnie skutecznemu środkowi urabiania opinii społecznej. Rola prasy była w pełni doceniana przez działaczy lewicowych, w tym przez Polską Partię Socjalistyczną. Zresztą z siły jej oddziaływania na umysłowość i formowanie przekonania zdawali sobie w równej mierze sprawę także liderzy społecznej zachowawczości. Stwierdzając to, ten sam autor napisał, że „w 1919 roku, gdy Wielkopolska stanowiła jeszcze terytorium w znacznym stopniu autonomiczne, władze tamtejsze (Naczelna Rada Ludowa) wydały zakaz

kolportażu „Robotnika” jako pisma bolszewickiego i żydowskiego”.

Wspomnianemu „Głosowi Poznańskiemu” warto poświęcić kilka słów. Założył go w listopadzie 1924 r. Wiktor Stachowiak i powierzył redagowanie dziennika Wiesławowi Wóhnowowi — młodemu dziennikarzowi, należącemu do PPS. Ten, oczywiście, nie zamierzał tańc szych przekonań i nie skąpił łamów gazety na polemiki z treściami i ideami, zapelniającymi pisma endeckie. Już w lutym 1925 r. — „gdy wydawca zorientował się, komu tak nieopatrznie powierzył kierownictwo pisma, szybko zrezygnował i całe wydawnictwo uległo likwidacji” — pisze A. Paczkowski.

Trudno dociec dzisiaj, w jakim stopniu w pierwszym okresie po wyzwoleniu docierała na tereny Wielkopolski prasa komunistyczna. Nielegalnie (oprócz Górnej Śląski) działająca Komunistyczna Partia Robotnicza Polski wydawała ówczesnie także centralne pisma jak „Sztandar Socjalizmu”, następnie tygodnik „Przełom” — były to jednak tytuły krótkotrwałe, gdyż zawieszano je decyzją władz państwowych, a późniejszy „Czerwony Sztandar” wychodził nieregularnie. W pracy partyjnej posługiwano się nielegalnym biuletynem „Głos Komunisty”. W różnych regionach kraju wychodziły też periodyki i pisma ulotne — jedyni podziwici. Zapewne były one czytane i kolportowane również przez lewicowych działaczy w Wielkopolsce.

W latach 1928—1929 — jak podaje w pracy „Kształtowanie się stosunków społeczno-politycznych w Wielkopolsce w latach 1926—1939” Edmund Makowski — KPP sku-

piła w Poznaniu około 90 członków, a ponadto kilkunastu w Gnieźnie, Bydgoszczy (administracyjnie należącej wtedy do Wielkopolski), Mosinie i Radziejewie. Znacznie liczniejsza była PPS, w Poznaniu miała około 1800 członków.

Stąd też główną rolę w uświadamianiu ideologicznym i społecznym na naszym terenie

100 LAT RUCHU ROBOTNICZEGO

Lewicowa prasa na pierwszej linii

spełniała PPS i jej prasa, chociaż również jej działacze z PPS-Lewicy byli represjonowani przez sanacyjne władze, na równi z działaczami KPP. Wspólna, jednolitofrontowa ich działalność spowodowała, że „wojewoda poznański uznał rozszerzenie się wpływu komunistycznych zjawisk na największe niebezpieczeństwo polityczne w Wielkopolsce”. Toteż w 1931 roku decyzją wojewody Rogera Raczyńskiego PPS-Lewica: jak też kierowane przez nią Towarzystwo Oświaty Robotniczej „Świt” w Poznaniu zostały zlikwidowane, a działacze i członkowie przeszli do nielegalnego ruchu komunistycznego. Część aktywów osadzono w więzieniach, część zdołała się, przemieścić do stolicy i innych województw.

Jedną z przyczyn słabości PPS w Wielkopolsce był brak

— jak stwierdza E. Makowski w wymienionej już pracy — własnego organu prasowego, bo tworzeniu takowego sprzeciwiały się centralne władze partii, w obawie przed spadkiem nakładu „Robotnika”. Dopiero w 1932 r. doprowadzono do wydania (z prywatnych funduszy) przewodniczącego Okręgowego Komitetu Robotniczego PPS Franciszka Stróżyńskiego

— jak stwierdza E. Makowski w wymienionej już pracy — własnego organu prasowego, bo tworzeniu takowego sprzeciwiały się centralne władze partii, w obawie przed spadkiem nakładu „Robotnika”. Dopiero w 1932 r. doprowadzono do wydania (z prywatnych funduszy) przewodniczącego Okręgowego Komitetu Robotniczego PPS Franciszka Stróżyńskiego

— jak stwierdza E. Makowski w wymienionej już pracy — własnego organu prasowego, bo tworzeniu takowego sprzeciwiały się centralne władze partii, w obawie przed spadkiem nakładu „Robotnika”. Dopiero w 1932 r. doprowadzono do wydania (z prywatnych funduszy) przewodniczącego Okręgowego Komitetu Robotniczego PPS Franciszka Stróżyńskiego

go pierwszego numeru organu OKR w Poznaniu — „Walki Ludu”, wychodzącej początkowo jako dwutygodnik, a od 1933 r. jako tygodnik. Często konfiskaty i represje oraz trudności finansowe doprowadziły do wchłonięcia jej przez centralnie wydawany „Tydzień Robotnika”, w którym dwie strony opatrzone tytułem „Walka Ludu Poznańskiego i Pomorskiego”.

W tych latach znaczącą rolę odgrywali w Poznaniu tacy działacze i dziennikarze PPS, jak Kazimierz Rusinek i Stanisław Chudoba. O „Walce Ludu” ówczesny sekretarz okręgowy KPP stwierdził, że treść jej artykułów była taka, iż „komunistki mogłyby się pod nimi podpisać”. To jednak z kolei wywoływało właśnie — oprócz represji władz — krytykę w centralnym kierownictwie PPS.

Mimo licznych aresztowań działaczy komunistycznych, w kwietniu 1931 r. np. rozprowadzono w Wielkopolsce ponad 17 000 komunistycznych ulotek i odezw. Uświadomić zaś sobie trzeba trudności choćby tylko finansowe, z jakimi się borykano. Większość komunistów, socjalistów i sympatyków ruchu lewicowego stanowiłi bezrobotni (członkowie Egzekutywy Okręgowego Komitetu nie mogli wyjeżdżać w teren z powodu braku odpowiedniego ubrania i nie wykonywali pewnych poleceń z powodu zaślubienia z głodem).

Zastużony działacz komunistyczny Jan Brygier pisze w „Naprzeciw blaskom”: „Gdy obecnie, z perspektywy prawie czterdziestu lat spoglądam na ówczesne czasy, to podziw i zdumienie ogarnia mnie. Ktoż to bowiem byli ci nosiciele idei komunistycznych na gruncie poznańskim? Przeważnie robotnicy wyrzuceni z pracy za swoje przekonania, głównie bezrobotni, często bez dachu nad głową, szczeci przez burżuazję i przez kler. Wpadali, odsiadywali wyroki, podracali do pracy partyjnej, i tak w kółko.”

Przez cały rok 1932 na polecenie KC KPP wydawano w Bydgoszczy (wówczas Wielkopolska) tygodnik „Ze Świata” pod redakcją Franciszki Grochowskiej-Bramowej, poświęcony „nauce, literaturze i sprawom społecznym”, w wysłokim wówczas, bo 15-tysięcznym nakładzie. W styczniu 1933 r. za udowodnione kontakty z KPP aresztowano redaktorów, a pismo zlikwidowano. Również w 1932 r. w Poznaniu KC KPP zainicjował wydawanie (redaktor inż. Bolesław Tyszkowski) czasopisma dla wsi „Na przybie”. I ono rów-

nie po 9 wydaniach zostało zlikwidowane w wyniku rewizji i aresztowań. Już bardziej ostrożnie wzięto się do redagowania „Dwutygodnika Ilustrowanego” (później — „Ilustrowanego Tygodnika Społeczno-Literackiego”) w Poznaniu, a w Lesznie — „Niwę”.

W 1937 r. zaczęto wydawać — jako organ OKR PPS w Poznaniu — mutację „Robotnika”, pod tytułem „Robotnik Poznańsko-Pomorski”. Było to — od czasów „Głosu Poznańskiego” — pierwsze codzienne pismo socjalistyczne w Wielkopolsce. W tym okresie w działalności PPS — stwierdza E. Makowski — wyraźnie narastały akcenty antysemickie. W październiku 1938 r. rozprowadzano np. ulotki, w których jedno z haseł głosiło: „Powstrzymać pochod Niemców na wschód”. Tenże autor, oceniając nastroje społeczeństwa w przededniu agresji hitlerowskiej na nasz kraj, w konkluzji stwierdza: „Patriotyzm i wola obrony państwa okazały się jedyną siłą, która była w stanie zjednoczyć zdecydowaną większość społeczeństwa, niezależnie od przynależności społecznej i przekonań politycznych poszczególnych obywateli”.

W tym działaniu na rzecz zjednoczenia społeczeństwa wobec zagrażającego narodowi niebezpieczeństwa, miała swój niewątpliwie udział również ówczesna postępowo i lewicowa prasa, mimo szklan i utrudnień, których jej nie szczędziły sanacyjne władze.

ZDZISŁAW KANDZIARA

* Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1960.

** Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa-Poznań 1979.

OPINIE POLEMIKI ODPOWIEDZ

SANATORIUM W KIEKRZU

W imieniu wielu rodziców mających swoje dzieci w sanatorium rehabilitacyjnym w Kiekrzu, składam tą drogą słowa uznania i serdeczne podziękowania za wyjątkową opiekę lekarską, jaką otoczone są dzieci. W tym trudnym dla nas okresie dzieciom, tam znajdującym się, nie brakuje niczego. Są zawsze czyste ubrane, dobrze odżywiane, wesole i pełne optymizmu. Dzięki uprzejmości władz wojskowych korzystają z pięknej pływackiej wypoczynkowej ośrodku wojskowego. Opieka nad tymi dziećmi na pewno nie jest łatwa. Są to dzieci często znerwicowane, z kompleksami, z chorobą sterocą. Z tymi wszystkimi problemami radzi sobie jednak personel lekarski i pielęgniarski. Wiele ciepłych słów należy się m. in. również pani szatniarce, dbającej o to, ażeby dzieci zawsze czysto chodziły ubrane. Sanatorium w Kiekrzu stanowiąc może przykład doskonale prowadzonej placówki. (2124)

IRENA THOMAS
Poznań

KIEDY ZAPŁACA?

Od stycznia tego roku Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunalnego Języcze — ul. Cicha 8 zalega nam z ekwiwalentem odzieżowym, który należy się nam zgodnie z normą już ustalona. Mimo naszych interwencji w dziale socjalnym nie mamy pieniędzy i dlatego przepraszamy o interwencję w naszym przedsiębiorstwie, w dziale socjalnym. Przepraszamy i dziękujemy w imieniu kolegów. Proszę nie podawać naszych nazwisk. (2026)

NAZWISKA znane redakcji

ZNAKI ZAPYTANIA

W związku z artykułem red. Wł. Branieckiego — „Wartości nie tylko chwili” proszę autora o odpowiedź na następujące pytania:

1. Jaka była „reprezentatywność” obu spotkań władz z twórcami organizowanych w okresie jesiennym?
2. Czy odczucia społeczne ludzi kultury naszego regionu były (są) zdaniem autora jednoznaczne wobec faktu zwolnienia z interwencji w dziale socjalnym twórców?
3. Co autor ma na myśli stwierdzając: „Nie mogą tu się pojawiać wartości „zastępcze”, może zresztą wygodne”? Co to za pojęcie kiedyś mówi o sztuce: „wartość zastępcza”? Dla kogo „wygodne”?
4. Oceny dorobku pedagogiczno-wychowawczego PWSSP autor dokonał sam, czy oparł się na postronnych opiniach jeżeli to drugie, to których?
5. Co to jest „ważne wydarzenie plastyczne” — kto w Poznaniu definitywnie ustala, która wystawa jest ważna — i w oparciu o jakie kryteria? (Kto to robi w poznańskiej TV wiemy — kryteriów tylko ustalić nie sposób!).
6. Dlaczego przeniesione zostały terminy konkursów? Na czyj wniosek organizatorzy podjęli takie decyzje i kiedy?
7. Jaka uczelnia pracowała nad wychowaniem artystycznym obywatelskim ongiś studenta — dzisiaj artysty malarza — ob. Bogdana Wojtasiaka? (2208)

BARTŁOMIEJ KURKA
malarz — grafik

Artykuł „Wartości nie tylko chwili” w sferze faktów był oparty na danych obiektywnych, ogólnie dostępnych. O konkretnych szczegółach podejmowanych działań wyjaśnić udzielić mogą jedynie ich organizatorzy. W sferze ocen jak na przykład użycie terminu „wartości zastępcze” publikacja — co oczywiste — jest wyrazem poglądów jej autora.

U SĄSIADÓW ZA ODRĄ

Nowy stary Berlin

Berlin stopniowo spობi się do swego 750-lecia, co przypadnie za pięć lat. Ale — jak się okazało w toku przygotowań do tego jubileuszu — stolica naczynych zachodnich sąsiadów jest starsza... o kilka stuleci. Oto bowiem podczas rekonstrukcji zniszczonego działaniami wojennymi kościoła św. Mikołaja odkryto wykopaliska świadczące o istnieniu na tym miejscu późnostańskie osiedla już na przełomie siódmego i ósmego stulecia: groby o chrześcijańskich obrządkach ówczesnej ludności, resztki garnków i misek, a także szkielety zwierząt (prawdopodobnie świń), ryb.

Co do słowiańskiej przeszłości, to żadna nowość. Od dawna wiadomo, że na tym miejscu żyli plemiona zachodniosłowiańskie Sprawian, w początkach trzynastego wieku podbite przez Brandenburgię. Podobnie i to, że miejski Berlin powstał w tymże XIII wieku z połączenia dwóch osad słowiańskich — Kolna (Coelln) i właśnie Berlina. Ale dzisiaj nie można już być pewnym, czy jego prapoczątki nie są jeszcze starsze niż to już udało się dowiedzieć. To za sprawą archeologów, którzy badają przeszłość tego miasta przy okazji jego wciąż jeszcze trwającej odbudowy oraz rozbudowy.

Tam, gdzie do niedawna stały wypalone ściany kościoła św. Mikołaja, tuż za tak dobrze znanym czerwonym berlińskim ratuszem, po drugiej stronie Spreestrasse, teraz jeszcze za opłotkami placu budowy — błyskiem złotych kul na wieżach zwraca uwagę

nowy architektoniczny akcent. Nawiasem — helmy dwóch wież, których szczyty sięgają wysokości 83 metrów, zmontowano i osadzono taką samą metodą, jak niedawno w Poznaniu na kościele bernardynskim. Kościół św. Mikołaja, który po całkowitej rekonstrukcji będzie pełnił rolę muzeum, wyznacza też miejsce przywrócenia Berlinowi fragmentu jego starego miasta w postaci dawniej tu istniejących budynków, odtwarzanych w średniowiecznym stylu.

Po burzliwych, można by powiedzieć, latach siedemdziesiątych, kiedy nadano śródmieściu Berlina dzisiejsze jego nowe oblicze — dopełnieniem zabudowy placu Aleksandra, wieży telewizyjną, domami stanowiącymi tzw. pałace ratuszowe, Pałacem Republiki i Hotelem Pałacowym — teraz nadszedł czas na takie przedsięwzięcia, jak odtworzenie domów staromiejskich, a także uzupełnianie dotychczasowej śródmiejskiej zabudowy. Tak oto nowy akcent otrzymuje plac Aleksandra w postaci jakby swej zachodniej ściany, którą stanowią wyposażone w pionową elewację domy mieszkalne, wyróżniające się nowoczesnym, ale nie wcześniejszym stylem. Ograniczają one, przynajmniej częściowo, starą część miasta, która dotychczas wchodziła w skład Karola Marksa.

Idąc śladami tego, co sprawa, że stary Berlin się zmienia, a nawet młodszy, odwiedzić także te budowle, które mniej rzucają się w oczy. Bo jest przecież i faktem, że

z przeniesionym stosunkowo niedawno z przechowania w Poczdamie pomnik Fryderyka II, każdemu rzuca się w oczy na alei Unter den Linden, chociaż akurat u Polaków ta postać pruskiego władcy budzi niechęć skojarzenia. Jednak mniej widoczne jest na przykład to, co dzieje się niejako na zapleczu tej powściągliwie znanej ulicy, prowadzącej ku bramie Brandenburskiej — na placu Akademii.

Tam trwa odbudowa budynku teatru, którego architektem — jak wielu budowlą na obszarze ziem niemieckich, a także niektórych w Polsce (na przykład pałac w Owińskach) — był Karl Friedrich Schinkel. Sam budynek odtwarza się z zachowaniem pierwotnego dla jego dawnej formy, ale już wewnątrz urządził się stosownie do obecnych potrzeb. Oto na przykład w czasach K. Schinkla sala teatralna miała sześćset miejsc, a teraz przewidziana jest dla dwóch tysięcy widzów. Inne też wyznaczono jej przeznaczenie — jest to sala koncertowa. Cała ta budowla — jak się tutaj mówi — to dom filharmonicznej kultury muzycznej, jest tu też więc i sala z czterystu miejscami na widowni dla muzyki kameralnej.

Skoro o kulturze, trzeba i wspomnieć o tym, że znane i u nas wariety — Friedrichstadt-palast stracił swoją siedzibę. W marcu minął trzy lata od czasu, kiedy jego zagrożony podmywaniem przez Szprewę, a liczący 115 lat budynek najpierw hali targowej, a później cyrku — trzeba by-

ło opuścić. Znana rewia nie zaniechała jednak działalności, goszcząc doraźnie na deskach scenicznych dostojnej Niemieckiej Opery Państwowej przy Unter den Linden, a częściej za granicą. A czyni to z urealnianą nadzieją na otrzymanie zupełnie nowej i już gotowej w stanie surowym siedziby przy Friedrichstrasse, prawie naprzeciwko dzisiejszego hotelu „Adria”. Mówi się, że pierwsza premiera miałaby się odbyć już w przyszłym roku. Oczywiście, w całkowicie nowoczesnych warunkach, co niech zilustruje fakt, iż licząca 1902 miejsca widownia na zmianę dekoracji będzie czekać nie dłużej niż 20-30 sekund. Bo aktorzy będą mieli do dyspozycji trzy równoległe sceny przesuwane sceny, które można przygotować już przed przedstawieniem. Nadto wprowadzi się tam urządzenia dające możliwość przedstawiania widowisk podwodnych, zamieniających sceny w sztuczne lodowiska bądź arenę cyrkową.

Co nowe — buduje się i wyposaża tak nowoczesnie jak tylko można. To jest zasada, którą się w NRD konsekwentnie respektuje. Kolejnym przykładem jest przekazane w tym roku centrum chirurgii berlińskiej Charité, którą to nazwą określa się zespół klinik uniwersyteckich położonych blisko granicy z Berlinem Zachodnim, pomiędzy linią kolejową od dworca Friedrichstrasse a ulicą Hermanna Materna. Nową budowlę wieńczy 23-kondygnacyjny wysokościowiec. Już z zewnątrz wygląda imponująco, ale najważniejsze jest to, co mieści: 24 nowocześnie wyposażone sale operacyjne, laboratoria, pomieszczenia szpitalne na 1050 łóżek, sale do rehabilitacji chorych, pływalnie, wreszcie sale seminaryjne dla studentów, a także mieszkania

dla pielęgniarek. Jest to oczywiście daleko niepełna lista pomieszczeń i urządzeń nowego centrum, którą nasi zachodni sąsiedzi mają prawo się nie mniej szczycić niż my naszym Centrum Zdrowia Dziecka.

— Zbudowaliśmy centrum po to — usłyszałem — by lekarze i pielęgniarki mogli czynić dla swych pacjentów wszystko co najlepsze, a kształcić studentów w myśl zasady obowiązującej na Uniwersytecie im. Wilhelma Humboldta: „Wystarczająco (ocena) przewidziana regulaminem studiów — przyp. tk) nie wystarczy”; przynajmniej w odniesieniu do studentów medycyny.

Podczas otwarcia centrum chirurgii, w czwartek tego roku, profesorowie uczelni uznali ten obiekt za budowę stulecia, a przekazano ją do użytku — dodam — w ciągu niespełna pięciu lat od wmurowania pod nią kamienia węgielnego.

Podobne tempo obowiązuje tu także na innych obiektach, czego świadectwem jest też czynne od przeszło dwóch lat centrum sportu i wypoczynku wzniesione w mającym stare robotnicze tradycje parku ludowym Friedrichshain: w tym samym, na którego terenie znajduje się Pomnik Żołnierza Polskiego i Niemieckiego Antyfaszysty.

Także są w niedłuzie trzech latach nowe berlińskie budowle, które dają przede wszystkim korzyści mieszkańcom stolicy NRD, ale i nadają temu miastu coraz bardziej interesujące oblicze. Tak jak nowe osiedla wciąż jeszcze powstające w samym mieście albo na jego obrzeżach, b. nadają, co wcale nie jest łatwe, za potrzebami mieszkaniowymi dawnych i nowych berlińczyków.

TADEUSZ KACZMAREK

Wystawa dziecięcej twórczości technicznej w Mińsku. Fot. — TASS

Wizytówkę z nazwiskiem i adresem, ozdobioną orłem w koronie, jako że innego się pośród amerykańskiej Polonii nie widuje bez względu na czyjeś zapatrywania, otrzymałem przed wyjazdem z Poznania. Informowała o siedzibie pewnego polskiego sklepu gdzieś pośrodku chicagowskiej ulicy Milwaukee. Zaraz pierwszego wieczoru po przybyciu do metropolii nad jeziorem Michigan, wykreśliłem numer telefonu widniejący na wizytówce i wykreśliłem rozmowę z poznaniakiem od lat przebywającym w Stanach, jednym z tych, którym się ponoć za oceanem powiodło.

Godzinę jadę ze śródmieścia autobusem. Wóz staje niemal przed samym „Bacik's super meat market”, czyli dużym sklepem mięsnym Stanisława Bacika, rodaka spod Gniezna, mistrza rzeźniczego z dyplomem poznańskiej Izby Rzemieślniczej (dyplom wisi w kantorku-biurze na honorowym miejscu). Powitanie jest serdeczne, bo przecież hasło — „Głos Wielkopolski” kojarzy się memu rozmówcy z miastem, w którym spędził dużą część życia a dziennik, który reprezentuje — z gazetą czytowaną ongiś przez rodzinę Bacików.

Jeszcze nie minęła godzina dziewiętnasta, w sklepie wielu klientów, dlatego szef i jego żona nie mogą mi teraz poświęcić więcej czasu. Potem, długo w noc, gawędzimy, informujemy się wzajem, wypełniam notatki zapiskami, raz po raz zamieniając długopis na widelec, bo przecież goszczę u właścicieli interesu mięsno-wędliniarskiego, znanego w Chicago z wymienionych wyrobów.

Najeżona przeciwnościami była droga Stanisława Bacika do sklepu, który prowadzi obecnie przy North Milwaukee tuż przy skrzyżowaniu z Central Park Avenue. Przyjechał do USA, gdzie od dawna zamieszkiwali jego rodzice bez mała dwadzieścia lat temu z żoną i czworgiem dzieci. — Przeszedłem tu piekielnie ciężką szkołę — opowiada pan Stanisław. — Pomoc rodziny rychło sprowadziła się do użyczenia kąt na zamieszkanie. Stosunki z bliskimi, bo i brata tu miałem, szybko się pogorszyły. Nie posiadałem zezwolenia na stały pobyt ani pracy. Wkrótce doszliśmy z żoną do wniosku, że to był błąd wyruszać w nieznaną całą rodziną. Nie widziałem innej rady; odesłałem rodzinę do Poznania, a sam pozostałem w charakterze weksla, bo na opłacenie tej powrotnej podróży wypadło mi zapożyczyć...

Wznosimy, po polsku, jakiś toast, relację gospodarzy (bierze w niej udział również pani Irena, małżonka S. Bacika) przerywają moje odpowiedzi na pytania o Poznań, o sytuację w kraju. Rozmówcy są pełni werwy, aczkolwiek na panu Stanisławie widać ślady uporczywej walki o egzystencję. Ten pięćdziesięciopięcioletni mężczyzna nie

wygląda młodo, jest spracowany, wciąż nie ma czasu na dłuższy odpoczynek.

— Zaczepiłem się u jednego Niemca. Panie, będąc szczerzy: dał mi „w kość”, trzeba było robić świętą i piątek, świętem i wieczorem. Mijały lata, a ja wciąż nie mogłem myśleć o najskromniejszym usamodzielnieniu się. Mało kto by takie życie wytrzymał. Wymagało to samozaparcia, cholernego uporu. Wreszcie zacząłem samemu po troszku wyrabiać wędliny, na które spodziewałem się znaleźć amatorów. Krążyłem, proponując komu się dało, licząc na moje umiejętności w przyrządzaniu dobrych produktów. Wyrabiałem najpierw większą — parzoną i kabanosy. Ulepszałem pomalą skromny

POLSKIE SPOTKANIA

W dwadzieścia lat później

warsztat dbając, żeby produkować tylko z najlepszego mięsa. Próbowałem wejść w kontakt z biurami podróży prowadzonymi przez Polonusów. Wciąż szukałem, jak się to mówi, „lepszej klienteli” wrażliwej na jakość wyrobów. A na głowie były sprawy sprowadzenia żony, urzędzenia się, jakiegoś ustabilizowania...

Oglądam mieszkanie, pełne drobniaków przypominających „Stary kraj”. Poznałem trzech synów państwa Bacików, z których jeden obrał zawód ojca. Bo Bacikowie prowadzą nie sam sklep lecz także wytwórnię wędlin. Właściciel prezentuje mi jej urządzenie dnia następnego.

Ludzie nieraz mi zazdroszczą, że jestem teraz urządzony. Prawda, że nie jest, ale zawdzięczam to pracy i to nie mojej tylko — kontynuuje pan Stanisław. — Stale pomaga mi żona, syna szkuje na następcę, ale trzeba panu wiedzieć, że w porach nasilonego ruchu pracujemy tu wszyscy, w piątek. Ale, co jeszcze chciałem dodać: więc — przed paru laty kupiłem ten dom, jak pan widzi niewielki, pietrowy, takie tu są w okolicy. Był zaniedbany, potrzebował znowu masę pracy, żeby coś z niego zrobić. Wie pan, w Poznaniu przy ulicy Bułgarskiej zostawiłem rodzinie chyba budynek lepszy. Ostatnio nabyłem tutaj, przy Milwaukee, sąsiedni budynek i poszerzam sklep. No i tak krok po kroku... O, widzi pan? — gospodarz pokazuje ozdobny dyplom i fotografię. — Dostałem niedawno stanowę wyróżnie-

Modelarze z Mińska

cia wystawiona w budynku Ośrodka Młodych Techników liczy około 500 prac młodziarzy szkolnej.

Państwo radzieckie nie żałuje środków na pomoc w rozwijaniu zdolności i talentu dzieci. Mają one do dyspozycji ponad 4 tys. pałaców i domów pionierów, ponad 2 tys. ośrodków i klubów młodych techników, około 500 klubów młodych pilotów i kosmonautów. Utalentowane dzieci mogą u-

czyć się w szkołach specjalnych — muzycznych, ch. geograficznych, plastycznych sportowych, których jest w kraju około 6 tys.

Dla tych, którzy pasjonują się modelarstwem, zorganizowano specjalne sklepy, w których można niedrogo kupić elementy przyszłych modeli. Regularnie odbywają się zawody technicznych dyscyplin sportowych.

APN

nie za moje wyroby, wręczył mi je wiceburmistrz Chicago. Człowiek stara się też coś zrobić dla okolicy, to znaczy dla naszego Jackowa, czyli obszaru parafii imienia świętego Jacka. Aaa, żeby nie zapomnieć, niech pan zapisze: wikarym jest w niej ksiądz Konstanty Przybylski z Poznania. Więc co robimy: chcemy poprawić wygląd tej części Milwaukee, zadbać bardziej o domy, pouprzątać teren, wybudować parking. Na to trzeba pieniędzy. Ci co mogą — opodatkowali się, organizujemy dochodowe zabawy...

Stanisław Bacik pozostaje człowiekiem czynu. Nadal gotów ulepszać i rozwijać swój sklep i swoje rzemiosło. Jego wyroby zaczynają być znane poza Chicago, choć nadal mu daleko do polskich firm mięsnych, jakie widziałem w Buffalo i Detroit. W domu Bacików dobrze mówi się o Polsce. Bacikowie starają się też pomagać Polakom, pomni własnego trudnego startu na obczyźnie. Pracujące w ich sklepie dziewczęta pochodzą z polskich rodzin i mówią po polsku. Obowiązuje też u Bacików reguła „pańskie oko konia tuczy”, więc szef i szefowa w białych fartuchach widnieją stale albo za ladą, albo pośród klientów. Pięćdziesiąt osób personelu pracuje tu na zmiany od siódmej do siódmej każdego dnia oraz w niedzielne przedpołudnie.

Oglądam w sklepie, który ma także dział owocowo-spożywczy, polskie dżemy, cukierki i czekolade toruńskie „Katarzynki”, krajowe soki, żurki i konserwowe ogórki, polską szynkę, siołki z kapustą a nawet wodę mineralną „Krakus”. Oprócz tego bacikowa wytwórnia dostarcza flaczki, bigos i rozmaite pierogi — wszystko w poręcznych opakowaniach. Odnotowuję niektóre ceny liczone za funt (2 funty to tutaj około 900 g, a nie kilogram): pasztetowa 1,60 dolara, parówki 2,40, szynka gotowana 2,83, Żeberka kosztują 2,20, schab 2,40, wolowina stekowa 2,70, a cielęcina bez kości 4,80. Dokonanie przeleczenia nawet po niskim kursie potwierdza prawdę o tym, iż żywność w USA jest droga.

Opuszczam gościnny dom Ireny i Stanisława Bacików, przesyłając im pozdrowienia znajomym w Poznaniu. Dom raczej nietypowy, gdzie dwadzieścia lat wyteżonej pracy kilku osób i łut szczęścia pozwolił rodzinie osiągnąć dobry standard życia.

Następnego dnia trafiaam do innej polskiej rodziny, oceniającej amerykańską rzeczywistość w odmiennej tonacji: państwo K. stracił syna, który jako obywatel amerykański odbywający służbę wojskową, zginął w walkach gdzieś w dżungli dalekiego Wietnamu.

WIESŁAW PORZYCKI

* O tej ulicy pisałem szerzej 5 bm.

„Prawda” o decyzji R. Reagana

Jedynie odpreżenie i współpraca mogą zapewnić trwały pokój

(PAP) Stawianie na zwycięstwo w wojnie atomowej test awanturnictwem, góry skazanym na fiasko — pisze w artykule redakcyjnym dziennik „Prawda” w związku z wystąpieniem prezydenta USA Ronald Reagana z 23 listopada. Związek Radziecki nie zamierza współwspółdziać z USA w tworzeniu każdego nowego systemu broni, naśladować ich w tym. Jednakże nie oznacza to, że Związek Radziecki nie będzie w stanie udzielić Waszyngtonowi skutecznej odpowiedzi, jeśli ten zacznie realizować swoje plany.

Przystępując do realizacji programu „MX” — stwierdza się w artykule — rząd USA nie może nie wiedzieć, że jest to sprzeczne z jedną z głównych tez porozumienia SALT — I i SALT — II: zobowiązaniem do nie tworzenia dodatkowych wyrzutni podziemnych dla rakiet międzykontynentalnych. Nie może także nie zdawać sobie sprawy z tego, że krok ten nie będzie sprzyjał postępowi rozmów w Genewie.

USA, jak się wydaje, nie pragnie szukać rozsądnego, możliwego do przyjęcia przez obie strony porozumienia. Wzmyślanie stanowisko Waszyngtonu

przewidujące rzekomo radykalną redukcję broni strategicznej, którą prezydent USA przedstawia jako propozycję szczerą i sprawiedliwą. W przypadku realizacji takiej koncepcji, Związek Radziecki musiałby zredukować dwukrotnie więcej rakiet balistycznych niż USA, przy zachowaniu przez stronę amerykańską 4-krotnej przewagi w ciężkich bombowcach. Cały „radykalizm” podejścia Waszyngtonu sprowadza się do tego, że chciałby on posiadać półtora-krotną przewagę nad Związkiem Radzieckim jeśli chodzi o środki przenoszenia, a w przypadku liczby głowic atomowych — prawie trzykrotną — podkreśla „Prawda”.

Związek Radziecki — kończy „Prawda” — uważa i uważa, że w okresach napięć, zaostreżenia sytuacji, szczególnie ważne jest zachowanie powściągliwości i zdrowego rozsądku. Prawdziwie humanitarna i demokratyczna polityka państwa radzieckiego zawsze kierowała się i kieruje się nadal zdrowym rozsądkiem i odwiecznym pragnieniem życia. U jej podstaw leży mocne przekonanie, że droga do pokoju wiedzie przez odpreżenie i współpracę.

Impas w Trypolisie

„Szczyt” OJA nie może się rozpocząć

(PAP) Konferencja „na szczyt” Organizacji Jedności Afrykańskiej, która miała zostać otwarta 23 bm. w Trypolisie, nie rozpoczęła się w planowanym terminie i w dalszym ciągu nie wiadomo, czy w ogóle dojdzie do skutku. Przez cały wtorek i środę prawie bez przerwy trwały nieoficjalne konsultacje w kwestii kontrowersyjnego problemu reprezentacji Czadu.

Równolegle obradował Komitet Konsultacyjny 6 państw, wliczonych w czasie sierpniowego spotkania OJA w Trypolisie, kiedy także doszło do impasu i obrady zostały ostatecznie zerwane. Kolejne zerwanie konferencji oznaczałoby najprawdopodobniej rozpad organizacji. Kompromisowe zadanie uznania rządu Hissena Habre było niemożliwe do zaakceptowania przez Libię, gospodarza konferencji, która uważa, że prawowitym rządem pozostaje rząd pod przewodnictwem Goukouniego Weddei.

Zaproponowany w środę wieczorem kompromis oznacza jedynie uznanie rządu sprawującego władzę w stolicy Czadu co jest zgodne z dotychczasową praktyką OJA. O ile zaproponowany kompromis uzyska poparcie kilku państw, których obecność jest niezbędna dla zapewnienia quorum, obrady będą mogły rozpocząć się oficjalnie. Najważniejszym obecnie problemem dla Afryki, który miał zostać przedyskutowany w czasie szczytu w Trypolisie, jest kwestia dekolonizacji Namibii.

Z informacji napływających z Parvża wynika, iż minister spraw zagranicznych obecnego rządu czadyjskiego odrzucił w czwartek kompromisowe propozycje opracowane w Trypolisie.

„Bądźmy zdrowi” po raz 20

Zapraszamy do konkursu

„Obyśmy zdrowi byli!” — z tym życzeniem po raz dwudziesty zapraszamy czytelników „Głosu Wielkopolskiego” do udziału w konkursie organizowanym co roku z okazji Dni Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc. Organizatorami konkursu są, oprócz redakcji, Zarząd Okręgowy Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Poznaniu oraz Zarząd Wojewódzki Społeczny Komitetu Przeciwdziałania alkoholowego w Poznaniu.

Konkursowe zadania nie są trudne. Przypominają znane — choć wciąż aktualne — zasady. Wystarczy więc poszperać w pamięci, rozprzeżyć się wokół... i podkreślić na zamieszczonym kuponie prawidłową odpowiedź. W zadaniu 10 zaś — trzeba uzupełnić hasło.

Na autorów prawidłowych rozwiązań czekają nagrody wartości 22 500 zł w postaci premiiowych bonów PKO oraz książek. Pierwsza nagroda to bon wartości 3 000 złotych, druga — 2 000, trzecia, czwarta, piąta po 1 000 złotych. Ponadto rozlosowane zostaną bon wartości po 500 złotych oraz książki.

Wypełnione kupony nadsyłać należy do 15 listopada pod adresem redakcji „Głosu Wielkopolskiego”, Poznań, ul. Grunwaldzka 19.

Zapraszamy do udziału.

(Gen)

KUPON KONKURSOWY

Imię i nazwisko

Adres

1. Czy w Polsce problem gruźlicy został całkowicie rozwiązany? tak — nie

2. Czy gruźlica jest chorobą całego życia? tak — nie

3. Kto może zachorować na gruźlicę: — wyłącznie ludzie starsi — każdy, bez względu na wiek

4. Czy gruźlica może występować w postaci utajonej przy dobrym samopoczuciu człowieka? tak — nie

5. Z jakich badań należy korzystać co najmniej raz w roku, by sprawdzić stan zdrowia płuc? a. kardiologicznych, b. radiologicznych, c. laryngologicznych

6. Czy szczepienia BCG zwiększają odporność ograniczając możliwość zachorowania dziecka na gruźlicę? tak — nie

7. Czy palenie tytoniu i zanieczyszczenia powietrza są czynnikami sprzyjającymi powstawaniu chorób układu oddechowego, a szczególnie nowotworów, astmy, nieżytów oskrzeli? tak — nie

8. Jakie działanie posiada picie alkoholu: a. osłabia organizm, czyniąc go podatniejszym na zachorowania b. zwiększona odporność na choroby płuc i innych narządów c. nie posiada żadnego wpływu na stan zdrowia

9. Czy palenie tytoniu wśród niepalących, a zwłaszcza dzieci, zagraża ich zdrowiu? tak — nie

10. nie kupisz za żadną cenę, więc żyj mądrze, by go nie utracić.

O Afganistanie w Zgromadzeniu Ogólnym NZ

Istnieją szanse na polityczne rozwiązanie konfliktu

(PAP) Wbrew stanowisku Afganistanu Zgromadzenie Ogólne NZ przystąpiło do debaty nad sytuacją w tym kraju gwałcąc tym samym zasady Karty Narodów Zjednoczonych, które zabraniają ONZ ingerować w wewnętrzne sprawy państw.

Zabierając głos podczas debaty przedstawiciel Afganistanu amb. Farid Zarif oświadczył, iż problem Afganistanu został sztucznie stworzony i rozmyślnie jest przez niektóre kraje politycznie utrzymywany.

Omawianie sytuacji wewnętrznej Afganistanu jest nieczym niesprawiedliwym, nieuzasadnionym i niesprawiedliwym, stanowi jawną ingerencję w wewnętrzne sprawy suwerennego państwa — oświadczył Farid Zarif.

Naród Afganistanu zdecydowanie potępia przedłożony Zgromadzeniu Ogólnemu projekt rezolucji ingerującej w wewnętrzne sprawy tego kraju. Afganistan gotów jest ustanowić normalne stosunki z wszystkimi krajami, w tym

także ze Stanami Zjednoczonymi, pod warunkiem że zaprzestaną one wrogiej działalności wobec narodu afgańskiego — oświadczył stały przedstawiciel Afganistanu w ONZ.

Sekretarz generalny ONZ Perez de Cuellar przedłożył Zgromadzeniu Ogólnemu raport z misji mediacyjnej i rozmów jakie przeprowadził jego specjalny wysłannik R. Cordovez z rządem Afganistanu, Pakistanu, Iranu i Związku Radzieckiego.

Wydało się — stwierdza raport — iż istnieje między rządem ogólna zgoda co do zasad na podstawie których winno być osiągnięte całkowite rozwiązanie konfliktu afgańskiego.

Sekretarz generalny ONZ podkreślił w raporcie przekazanym Zgromadzeniu Ogólnemu, iż podczas ostatniej wizyty w ZSRR rząd radziecki potwierdził poparcie dla jego wysiłków mediacyjnych mających na celu ułatwienie osiągnięcia politycznego rozwiązania konfliktu afgańskiego.

F. Mitterrand w Egipcie

Wspólne stanowisko wobec problemu palestyńskiego

(PAP) F. Mitterrand jest pierwszym zachodnim szefem państwa, który składa oficjalną wizytę w Egipcie po dojściu do władzy H. Mubarak. Problem pokoju na Bliskim Wschodzie i stosunki dwustronne stanowią główny temat spotkań prezydentów Francji i Egiptu.

Przejawem jednakowej po-

stawy F. Mitterranda i H. Mubarak wobec problemu Bliskiego Wschodu jest wspólna francusko-egipska rezolucja przedłożona na forum ONZ w lipcu br. Obaj — jak stwierdził raz jeszcze prezydent Mitterrand w wypowiedzi dla gazet egipskich — opowiadają się za utworzeniem państwa palestyńskiego.

Iran nie rezygnuje z wojny

(PAP) W środę wieczorem irańska Najwyższa Rada Obrony postanowiła utworzyć bazy dla przebywających na terenie Iranu Irakijczyków będących przeciwnikami rządów przywódcy Iraku, Saddama Huseina.

Postanowiono również utworzyć ochotniczą rezerwę irańskiej armii lądowej. Ochotni-

cy mają być kierowani na front po półrocznym przeszkoleniu.

Wynika z tego pośrednio, że Iran przygotowuje się do dalszej długotrwałej wojny z Irakiem. Wojny, w której po kilkudziesięciu miesiącach walk o różnym stopniu nasilenia żadna ze stron nie zdołała osiągnąć zdecydowanej przewagi.

Y. Nakasone premierem Japonii

Popierany przez wielki biznes

(PAP) Członkowie frakcji parlamentarnej Partii Liberalno-Demokratycznej (PLD) wybrali w czwartek Yasuhiro Nakasone — przewodniczącym PLD i desygnowali go na stanowisko premiera. Yasuhiro Nakasone zostanie oficjalnie szesnastym po wojnie premierem Japonii na piątkowej sesji parlamentu. PLD ma większość w parlamencie japońskim.

64-letni Yasuhiro Nakasone, który według prasy tokijskiej przystąpił już do formowania nowego gabinetu oraz nowego kierownictwa partii, jest doświadczonym działaczem politycznym. Zajmował różne stanowiska rządowe. Był m. in. ministrem handlu zagranicznego i przemysłu, dyrektorem generalnym urzędu obrony, a ostatnio pełnił funkcję dyrektora generalnego urzędu zarządzania administracyjnego.

Prasa japońska wskazuje na ścisłe powiązanie Nakasone z wpływowymi przedstawicielami biznesu tego kraju. Kola te z zadowoleniem przyjęły jego nominację na przewodniczącą PLD. Jak pisze dziennik „Yomiuri Shimbun”, zamierzają oni popierać go przy realizacji zadań politycznych i gospodarczych.

Tymczasem partie opozycji-

ne charakteryzują Nakasone jako zwolennika rewizji konstytucji i zwiększenia potencjału sił zbrojnych. Przewodniczący Socjalistycznej Partii Japonii, Ichio Asukata ostrzegł, że rząd Nakasone może być najbardziej reakcyjnym w powojennej historii Japonii, że będzie on forsował militaryzację kosztem stopy życiowej ludności. Przewodniczący sekretariatu KC Komunistycznej Partii Japonii Mitsuhiro Kaneko podkreślił, że poglądy polityczne Nakasone nieuchronnie doprowadzą do dalszego zaostreżenia przeciwności między rządem a narodem.

Na konferencji prasowej w Tokio w czwartek Nakasone oświadczył m. in.: „uważam, że naród japoński, który obawia się niepewności w sprawach krajowych i zagranicznych, obecnie chce, by silny przywódca nim kierował, będzie trzymał się mojej obietnicy przywrócenia jedności partii, w której nie będzie wewnętrznej rywalizacji frakcyjnej”.

Zdaniem agencji prasowych nowy premier Japonii jest politykiem przechodnim, rzecznikiem jak najściślejszych powiązań Japonii ze Stanami Zjednoczonymi.

Konferencja państw indochińskich

(PAP) Na początku przyszłego miesiąca odbędzie się w Vientian konferencja na najwyższym szczeblu trzech byłych państw indochińskich, Wietnamu, Laosu i Kampuczy.

Wietnamska agencja prasowa, VNA przywiązuje wielkie znaczenie do tego szczytu, do którego dojdzie bezpośrednio po święcie narodowym Laosu, przypadającym w dniu 2 grudnia.

Oprócz szefów państw i

członków — przewodniczącego Rady Państwa Wietnamu, Truong Chinh, prezydenta Laosu Souphanouvong i premiera Kampuczy, Heng Samrina w konferencji wezmą również udział przywódcy partii rządzących w Wietnamie i Laosie, Le Duan i Kaysone Phomvihane.

Uczestnicy spotkania mają omówić zagadnienia dalszej współpracy tych państw i aktualne wydarzenia w tej części Azji.

POGLĄDY I OBSERWACJE

„Ponieważ w polityce polskiej nader często były wartości najwyższe jak niepodległość, stąd kompromis i zdrada uchodzą za synonimy. Jednakże sytuacja po II wojnie światowej nie da się podporządkować zasadzie „wszystko albo nic”, tym bardziej obecnie programem nie może być ani wszystko, ani nic”.

Daniel Passeni
„Polityka” nr 4

„Główną groźbą jest nieokreśloność, nieuczciwość, naiwność, mitomanstwo i bierność wycofywanie na to co się zdarzy. Tylko uczestnicy procesów politycznych mogą spodziewać się sukcesu lub wyrażać rozczarowanie, że nie przebiega on po ich myśli. Obrażeni, którzy lokują się w poczekalni, stają się tylko przedmiotem zdarzeń”.

Jerzy Urban
„Tu i Teraz” nr 28

„Życie to ruch (...), dwa „p”: praca i przyroda. To brzmi okrutnie banalnie ale tak to jest. Lenini żyją krócej. Tak samo nieruchliwi stroniący od kontaktów z naturą”.

Jan Alfred Szczepański
„Perspektywy” nr 40

„Literatura która musi uzasadniać swoje istnienie, straciła już swój blask”.

Max Frisch
„Przekrój” nr 1934

„...o postawach ludzi w procesie pracy zadecyduje nie sama wysokość wynagrodzenia, ale zasady podziału, zróżnicowania płac (...) Nawet przy skromnych środkach w przedsiębiorstwach, można stworzyć systemy motywacyjne, w których każdy ruch do przodu fali, że zrobiło się lepiej, będzie zauważony i doceniony”.

Józef Zachowski
„Prawo i Życie” nr 28

Jak rozśpiewać młodzież?

Dokończenie ze str. 5

wieczór w auli uniwersyteckiej odbędzie się galowy koncert symfoniczny z udziałem ośmiu połączonych zespołów chórnych, solistów i orkiestry Filharmonii Poznańskiej. Pod batutą Renarda Czajkowskiego wykonane zostaną: „Msza polowa” Bohusława Martinu i psalm „Beatus Vir” Henryka Mikołaja Góreckiego. Będzie to punkt kulminacyjny obchodów, które potrwają do czerwca 1983, przy czym imprezy przyszłoroczne odbywać się będą głównie w terenie.

— Proszę powiedzieć na koniec, czego z okazji dziesięciolecia działalności związku życzy wam najbardziej?

— Abyśmy znowu doczekali się w naszym regionie trzystu zespołów oraz rozśpiewanego i rozmuzykowanego najmłodszego pokolenia. By Poznań i Wielkopolska stały się znów rzeczywistym krajowym centrum amatorskiego ruchu chóralnego i orkiestrowego.

Rozmawiał
WOJCIECH NENTWIG

Włochy

Kłopoty A. Fanfaniego

(PAP) Desygnowany na premiera polityk chadecki, Amintore Fanfani, zabiegający od kilku dni o przezwycięzenie kryzysu rządowego i utworzenie 43 w powojennej historii Włoch gabinetu, napotkał na swej trudnej drodze nieoczekiwaną przeszkodę w postaci strajku generalnego.

Powszechny strajk generalny który odbył się w środę, ogłoszony został przez największą centralę związkową CGIL-CISL UIL w celu poparcia żądań płacowych.

Tego samego dnia Amintore Fanfani spotkał się z przywódcami związkowymi, którzy przedłożyli mu propozycję reform systemu płacowego i wezwali jego przysiężny rząd do uwzględnienia obok twardej polityki ekonomicznej również zasad sprawiedliwości społecznej.

Polityczni obserwatorzy pod Tybrem wskazują, że strajk, a następnie spotkanie ze związkowcami odbyło się w dniu kiedy 74-letni Fanfani, uczynił kolejny krok w kierunku utworzenia koalicyjnego gabinetu.

W oświadczeniu wydanym przez biuro Fanfaniego stwierdzono, iż obracował on już projekt programu politycznego przyszłego rządu i rozesłał go przywódcom pięciu partii, które, jeszcze niedawno tworzyły rząd premiera Spadolini i dziś — jak się przypuszcza — uważane są za członków nowej koalicji.

Spotkanie dziennikarzy

W piątek, 26 listopada o godzinie 12 odbędzie się w Domu Prasy w Poznaniu spotkanie członka Biura Politycznego KC PZPR Stanisława Kalkusa ze środowiskiem dziennikarskim.

Zarząd Oddziału SD PRL zaprasza dziennikarzy na to spotkanie.

Poznańskie

Co czwarty talon zamieniono na buty

W Poznaniu sprzedano do tej pory 300 000 par butów na kartki. Co czwarty mieszkaniec zrealizował więc już swój talon. Pozostali wciąż chodzą z nim w kieszeni, szukając głównie butów zimowych.

Na grudzień handel zapowiada stosunkowo duże dostawy zimowego obuwia damskiego i męskiego z Rumunii. Za uważa się też zwiększone ostatecznie dostawy z przemysłu krajowego. Może więc obuwie niezaopatrzone skończy się dla władz wojewódzkich (odpowiedzialnych za nią) szczęśliwie i każdy będzie mógł do końca marca wymienić swój talon na parę butów?

(gra)

Kaliskie

Młodzież szybko postawiła blok

Młodzi w Międzybórz (Kaliskie), członkowie gminnej organizacji ZSMP sami wybudowali sobie blok mieszkalny. Budowa 30-rodzinnego domu rozpoczęta została w 1978 roku. Wspomagał ją powołany wówczas miejsko-gminny sztab patronacki, a wydatnej pomocy udzielał naczelnik gminy. Większość niezbędnych robót — głównie budowlano-montażowych — wykonała młodzież, pracując na budowie w każdym wolnym czasie. Mimo piętujących się

kłopotów, blok w minioną sobotę został oddany do użytku. Budynek patronacki w Międzybórz jest przykładem, że również w niedużych środowiskach młodzież potrafi rozwiązywać swoje problemy, znajdując dla inicjatyw lokalnych poparcie władz. Może za tym przykładem pójdą organizacje młodzieżowe w innych rejonach województwa kaliskiego? Na pewno warto. Mieszkanie w cztery lata — nawet kosztem wielu wyrzeczeń — to wielka sprawa dla młodych ludzi. (msj)

Polskie

Krajowy koksik wart tysiące dolarów

Racjonalizatorzy z Huty Szkła Opakowaniowego w Ujściu (Polskie) opracowali i wdrożyli do produkcji projekt zastosowania — w miejsce sprowadzanego przez ostatnie 10 lat ze strefy dewizowej — surowca pochodzenia rodzimego. Jest nim koksik — uboczny produkt Zakładów Azotowych w Chorzowie, który z powodzeniem zastąpił kosztowny a importowany z Austrii grafit, niezbędny jako środek redukcyjny w produkcji szkła.

dla uzyskania stabilnej barwy orange.

W ten sposób wytwórca wyeliminował z procesu technologicznego ostatni surowiec pochodzenia zagranicznego przez co uzyskał oszczędność rzędu 200 000 dolarów w skali roku. Jak stwierdzają sami projektodawcy, zastosowanie koksiku lub jakiegokolwiek produktu węglowego w procesie technologicznym wytwórców szkła nie jest epokowym odkryciem. Sukces natomiast polega głównie na tym, że nareszcie udało się przekonać producenta koksiku o celowości takiego jego wykorzystania czego osiągnięcie w poprzednich latach nie było możliwe. (jot)

Krytycznym okiem

Żeby napić się piwa trzeba kupić browar?

Zdawać się by mogło, że różne dziwaki w sposobach sprzedaży towarów należą już do przeszłości. Wiadomo, że jest ich mało i dzieł trudne, lecz sama relacja centralna jest już dokuczliwa. Tymczasem okazuje się, że tu i ówdzie handlowcy jeszcze ją udziwniają, komplikując codzienne zakupy. Oto dwa fakty z Obronki (Poznańskie). Sprzed kilku dni

Filmy fotograficzne znajdują się w sprzedaży rzadko. Gdy więc się pojawiły w tamtejszym sklepie przy rynku, wielu było amatorów błon. Rozczarowali się jednak niebawem, chyba że kupili film razem z aparatem fotograficznym. Samych filmów bowiem nie sprzedawano, co irytowało wielu klientów.

Podobnie jak to, co usłyszeli w kiosku „Ruchu” przy ul. Powstańców Wielkopolskich, prosząc o wyłożone za szybą płaskie baterie. „Są ale sprzedają tylko w komplecie z lampką” — oznajmiał sprzedawca. Na taki wydatek można sobie wprawdzie przedrzeć, zwołać niż na kupno aparatu fotograficznego, ale jeśli się już takowy ma... Przypomina się powiadomienie o piwie i browarze.

Z takich praktyk najbardziej ponoć zadowoleni są zmotoryzowani. Spodziewają się bowiem, że niebawem aby dostać dawkę do opony, trzeba będzie kupić całe koło, a może nawet cały samochód. To dopiero będą dobre czasy... (hop)

Konińskie

50 lat ma szkoła w Sompolnie

Zbiórca Szkoła Gminna im. Adama Mickiewicza w Sompolnie (Konińskie) mieści się w gmachu, który ma długą i ciekawą historię. Jego budowę rozpoczęto w 1925 roku z inicjatywy mieszkańców miasta. Wtedy szkoła podstawowa mieściła się w domach prywatnych. To nie zadowalało rodziców. Powołano komitet budowy szkoły. Inicjatywa została poparta przez całe społeczeństwo a także przez władze. Budowa szkoły postępowała jednak powoli. Połowe budynku oddano uczniom w listopadzie 1931 roku, cały w 1934 roku. Do wybuchu II wojny światowej w nowym gmachu pomieszczono dwie szkoły podstawowe.

Po 1945 roku zdemontowano na szkole rozbudowano, przybyły pomieszczenia na stołówkę dla dzieci i nauczycieli oraz mieszkanie dla dyrektora. Założono centralne ogrzewanie. Jest teraz piękniejsza niż kiedykolwiek.

Związani serdecznie uczniemi ze swą szkołą mieszkańcy Sompolna przystosowali się do obchodów 50-lecia tej zasłużonej placówki, o czym poinformował nas profesor Liceum Ogólnokształcącego w Sompolnie Jan Czyżewski. Z okazji jubileuszu 50-lecia istnienia sztandar szkole ufundowali nauczyciele i miejscowe społeczeństwo. (bg)

Leszczyńskie

Można porozmawiać o „Syrence”

Posiadacze „Syren”, żartobliwie traktowani przez zmotoryzowanych, zamierzają w Lesznie skupić się w klubie użytkowników i miłośników tego samochodu. Organizowane przez Automobilklub Leszczyński zebranie założycielskie odbędzie się 30 listopada

w barze kawowym „Muszelka” przy ul. Śniadeckich.

Planuje się, że członkowie klubu będą spotykać się raz w miesiącu, omawiając problemy związane z eksploatacją pojazdów, obsługą techniczną, usuwaniem usterek, ubezpieczeniami komunikacyjnymi, kulturą motoryzacyjną oraz zagadnieniami bezpieczeństwa ruchu drogowego. W pracach klubu mogą uczestniczyć członkowie Automobilklubu oraz niezrzeszeni. (bej)

LISTOPAD	
26	Konrada, Sylwestra
Piątek	
27	Waleriana, Wiergiliusza
Sobota	
28	Grzegorza, Zdzisława
Niedziela	

TEATRY

POZNAŃ

WIELKI — piątek, g. 19 „Zemsta nietoperza”, sob. g. 19 „Joanna d'Arc na stosie”, niedz. g. 19 „Uprawdzenie z Seraju”.
MUZYCZNY — piątek, sob., niedz. g. 19 „Wiktoria i jej huzy”.

POLSKI — piątek, g. 19 „Raj leśniców”, sob., niedz. g. 19 „Polski Teatr. Tańca: Kryminalki Niedbalki, Adagio na smyczki i organy, Yersterday”.

NOWY — piątek, sob., niedz. g. 19 „Panopticon” a la madame Tussaud. Wielkie umieranie, czyli czarna śmierć. Paris 1680”.

LALKI I AKTORA — piątek, g. 19, 17, sob. g. 11, 17, niedz. g. 11 — przedst. zamkn., niedz. g. 17 „O Kasi, co gaski zgubiła”.

TEATR — piątek, sob., niedz. g. 17, 20 „Przedświecie”.

SCENA NA PIETRZE — piątek, sob. g. 19, 21 „Leszek Długosz — recital autorski, niedz. g. 19, 20, 15 „O winie, karze i zmartwychwstaniu przez miłość”.

KINA

Piątek, sobota, niedziela

CHODZIEŻ Notec: „W obronie własnej” (pol.) „Na tropie sokoła” (NRD).

GOSTYN: piątek, „Biały Baszlik” (radz.), piątek, „Przez Góry Skaliste” (amer.), sob. niedz. „Alicja” (pol.-belg.-ang.), niedz. „Zaklęty zamek” (pol.).

GNIEZNO Lech: piątek, „Ten szóstki” (radz.), sob., niedz. „Polonez Ogińskiego” (radz.), „Mezycyjni” (radz.), Polonia: piątek, „Intryga rodzinna” (amer.), sob., niedz. „Kobra” (jap.), „Gwiezdne wojny” (jap.).

JAROCIN: piątek, „Spluw i pestki” (czech.), „Przygody Ali Babi i 40 rozbójników” (radz.), sob., niedz. „Chiński syndrom” (pol.), „Adaś i Ola” (czech.).

KALISZ Kosmos: piątek, „Błąd szeryfa” (NRD), „Komisarz w spódnicy” (fr.) sob., niedz. „Łot nad kukulczym gniazdem” (amer.), niedz. „Wielka podróż Bolka i Lolka” (pol.), Oaza: „Kopielka” (pol.), Syrena: piątek, „Lawina” (amer.), „Przygody Ali Babi i 40 rozbójników” (radz.), niedz. „Cebulek” (pol.), „Piraci XX wieku” (radz.), „Joseph Andrews” (ang.), piątek, sob., niedz. „Placówka” (pol.).

KŁODAWA: piątek, „Saszka”,

(radz.), sob., niedz. „Kung fu” (pol.).

KEPNO: piątek, sob., niedz. „Anna i wampir” (pol.), niedz. „Skarby szam” (pol.).

KONIN Centrum: „Błąd szeryfa” (NRD).

KOŚCIAN: sob., niedz. „Jeździec bez głowy” (radz.), „Śmierć człowieka skorumpowanego” (fr.), niedz. „Reksio śpiewak” (pol.).

KORTOSZYN: „Saturn-3” (ang.), LESZNO Panorama: piątek, sob., niedz. „Mniejszy szuka dużego” (pol.), „Wierne bliźni” (pol.), niedz. „Burza na wyspie” (pol.).

NOWY TOMYSL: „Mandingo” (amer.), „Błąd szeryfa” (NRD).

OBORNIK: „Ale kino” (amer.), „Muzykanci” (pol.).

OBRYCKO: „Wasilij i Wasilisa” (radz.), „Trzej strażnicy” (radz.).

PILA Sokół: „Krzyżacy” (pol.), „Młodziacy w polu” (kand.), GWD: piątek, „Dziś niedziedzi Gawryła” (radz.), „Jarosław Madry” (radz.), sob., niedz. „Bajka opowiedziana nocą” (radz.), „Ago nia” (radz.).

PLESZEW: piątek, „Tropem tygrysa” (radz.), „Trzy razy o miłość” (radz.), sob., niedz. „Saturn-3” (ang.), „Awantura z kretem” (pol.).

PNIEWY: „Cena strachu” (amer.).

RAWICZ: piątek, sob., niedz. „Porwany przez Indian” (NRD).

„Pojedynek” (ang.), niedz. „Kolorowy promień” (pol.).

SZAMOTULY: piątek, sob., niedz. „Rodzina Leśniców” (pol.), „Debiutanka” (pol.), niedz. „Kaska i Baśka w dyskotekę” (pr. skł.).

SREM Słonko: „Korek” (wt.).

SRODA: „Wystarczy być” (amer.).

TRZCIANKA: piątek, „Siedem dziewcząt kaprala Zbrujewa” (radz.), „Kapelus” (radz.), sob., niedz. „Pechowy zalotnik” (radz.), niedz. „Pokusa” (pol.), „Jarosław Madry” (radz.).

WALCZ Tęcza: piątek, sob., „Leć żurawie” (radz.), niedz. „Policzek” (radz.), „Cebulek” (radz.).

WDK: piątek, „Chiński syndrom” (amer.), sob., niedz. „Miś na morzu” (pol.), „Cyryk w cyryku” (czech.-radz.).

WRONKI: piątek, sob., niedz. „Wystarczy być” (amer.), niedz. „Jak poskromić lwy” (pol.).

WRZESNIA: piątek, sob., niedz. „W pustyni i w puszczy” (cz. i i II pol.), „Czas Apokalipsy” (amer.), niedz. „Groźny mrówkolew” (pol.).

RADIO

PIĄTEK — PROGRAM I: 8.35 Obserwacje — pr. publ.; 8.30 Przegląd prasy; 8.45 Zolnierski kwadrans; 9.00 Czwórka; 9.15 Jesień; 9.30 Konc. przed hejnałem; 9.45 Rolniczy kwadrans; 10.00 Muzykowanie w Piątkowcu; 10.15 Kompozycje dla H. Banaszka; 10.30 Studio relaks; 10.45 W poszukiwaniu ulubionej melodii; 10.50 Wiersze L. Rydla; 11.00 Studio młodych; 11.15 Muzyka i aktualności; 11.30 Spód znaku polihymni; 11.45 Panorama świata; 11.50 Kamerton; 12.05 Górnictwo — gospodarka — ludzie; 12.15 ABC piosenek; 12.30 Opowiadania A. Czechowa; 12.45 Z naszej fonoteki; 12.55 Konc. życzeń; 13.05 Mistrzowie trąbki;

PROGRAM II: 8.30 Niezapomniane stronie — Ciotka Julia i skryba; 8.45 Aktualności; 8.55 W kilku taktach, w kilku słowach; 9.05 Świat wokół nas — matematyka kl. II; 9.35 Radio Mokska; 10.05 Wych. obywat., kl. VII; 10.25 Soliści i kameraliści; 11.05 Historia kl. I lic.; 11.35 Komentarz międzyznan; 11.40 Muzyczne wycieczki; 12.05 Od A do Z polskiej piosenki; 12.30 Lektury i przemyslenia; 12.45 SOS dla biosfery — Od Jeziora do Jeziora; 13.05 Matematyka kl. II; 13.25 Ze wsi i o wsi; 13.50 Fonoteka folkloru; 14.00 Album operowy — węgierscy śpiewacy na scenach operowych; 14.30 „Ojcie i synowie” — opow.; 14.50 Najpiękniejsza jest muzyka polska; 15.15 Zespoły z tamtych lat; 15.40 Ludzie i ich pasje; 16.00 Muzyczne intermezzo; 16.10 Dziś pytanie — dziś odpowiedź; 17.00 Nasz dom i my; 17.40 Przegląd publ.; 18.00 Kompozytor tygodnia P. Hindemith; 19.35 Pr. na dobranoc dla dzieci; 20.05 Piosenki z życia wzięte; 20.45 J. angliści; 21.00 Wieczorna antena Literacko-muz.; 21.05 Nagrania wieczoru; 21.15 „Grzech Chama” — pow.; 21.40 Konc. H. Rymkiewicza; 22.05 Wiersze — mag. kult.; 22.30 Świat muzyki dawnej; 23.00 Wiersze A. Rymkiewicza; 23.05 Chłodnym okiem; 23.30 Sentencje wieczoru — baśnie polskie.

Wiadomości: 5.30, 7.30, 9.30, 11.30, 13.30, 15.30, 21.30, 23.45.

PROGRAM III: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i koncertów L. Hamptona; 11.40 Prosto z kraju; 12.05 W tonacji Trójki; 13.05 „Pragnienie” — pow.; 13.10 Powł. z rozrywką; 14.05 Koncerty zagotowe; 15.05 Serwis Trójki; 15.05 Wszystko o sporcie; 15.30 Z mojej płytotece; 16.05 Zapraszamy do Trójki; 16.05 Pow. w wyd. dżw.; 16.30 Rzeźba posępna; 16.30 Mała wieczorna suita; 16.50 I. B. Singer „Dwór”; 17.00 Interdado — aktualności; 17.40 Być obywatel; 18.00 W kregu ballady; 18.30 Dialogi pseudoplatonickie — „Rywał”; 18.45 Godzina jazzu; 19.00 24 godzin w 10 minut i inf. sportowe; 20.00 Zapraszamy do Trójki; 20.05 Wiersze T. Hughesa.

PROGRAM IV (aud. lokalne Poznań): 6.30 Radioexpress; 13.00 Czas dobrych gospodarzy; 13.20 Pozn. konc. po hejnał; 17.10 Radioexpress; 17.20 Temat dnia; 17.30 Mag. kulturalny; 18.00 Aud. sport.; 18.05 Muzyczna gazeta.

dla młodzieży — Gazda z Diabelnej — cz. II; 16.05 Muz. i Aktual.; 16.40 Polskie pieśni i melodie; 17.10 Panorama świata; 17.20 Kamerton; 18.05 Refleksje; 18.30 ABC piosenek — Zgadnij z nami; 18.50 Opowiadania — A. Czechowa; 19.30 Z naszej fonoteki; 20.05 Rep. Literacki — Zażłogi, że coś jest; 20.30 Przy muzyce o sporcie; 21.10 Wielkie dzieła, wielcy wykonawcy — fragm. recitalu W. Wikomirskiego; 22.00 Dziennik reporterów oraz wiad. sport. i Radio kierowców; 22.30 Tygodnik kulturalny; 23.10 Tydzień w świecie; 23.30 Siedem dni w mono i w stereo.

Wiadomości: 0.05, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12.05, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23.

PROGRAM II: 8.30 Niezapomniane stronie — Ciotka Julia i skryba; 8.45 Aktualności; 8.55 W kilku taktach, w kilku słowach; 9.05 Świat wokół nas — matematyka kl. II; 9.35 Radio Mokska; 10.05 Wych. obywat., kl. VII; 10.25 Soliści i kameraliści; 11.05 Historia kl. I lic.; 11.35 Komentarz międzyznan; 11.40 Muzyczne wycieczki; 12.05 Od A do Z polskiej piosenki; 12.30 Lektury i przemyslenia; 12.45 SOS dla biosfery — Od Jeziora do Jeziora; 13.05 Matematyka kl. II; 13.25 Ze wsi i o wsi; 13.50 Fonoteka folkloru; 14.00 Album operowy — węgierscy śpiewacy na scenach operowych; 14.30 „Ojcie i synowie” — opow.; 14.50 Najpiękniejsza jest muzyka polska; 15.15 Zespoły z tamtych lat; 15.40 Ludzie i ich pasje; 16.00 Muzyczne intermezzo; 16.10 Dziś pytanie — dziś odpowiedź; 17.00 Nasz dom i my; 17.40 Przegląd publ.; 18.00 Kompozytor tygodnia P. Hindemith; 19.35 Pr. na dobranoc dla dzieci; 20.05 Piosenki z życia wzięte; 20.45 J. angliści; 21.00 Wieczorna antena Literacko-muz.; 21.05 Nagrania wieczoru; 21.15 „Grzech Chama” — pow.; 21.40 Konc. H. Rymkiewicza; 22.05 Wiersze — mag. kult.; 22.30 Świat muzyki dawnej; 23.00 Wiersze A. Rymkiewicza; 23.05 Chłodnym okiem; 23.30 Sentencje wieczoru — baśnie polskie.

Wiadomości: 5.30, 7.30, 9.30, 11.30, 13.30, 15.30, 21.30, 23.45.

PROGRAM III: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i koncertów L. Hamptona; 11.40 Prosto z kraju; 12.05 W tonacji Trójki; 13.05 „Pragnienie” — pow.; 13.10 Powł. z rozrywką; 14.05 Koncerty zagotowe; 15.05 Serwis Trójki; 15.05 Wszystko o sporcie; 15.30 Z mojej płytotece; 16.05 Zapraszamy do Trójki; 16.05 Pow. w wyd. dżw.; 16.30 Rzeźba posępna; 16.30 Mała wieczorna suita; 16.50 I. B. Singer „Dwór”; 17.00 Interdado — aktualności; 17.40 Być obywatel; 18.00 W kregu ballady; 18.30 Dialogi pseudoplatonickie — „Rywał”; 18.45 Godzina jazzu; 19.00 24 godzin w 10 minut i inf. sportowe; 20.00 Zapraszamy do Trójki; 20.05 Wiersze T. Hughesa.

PROGRAM IV (aud. lokalne Poznań): 6.30 Radioexpress; 13.00 Czas dobrych gospodarzy; 13.20 Pozn. konc. po hejnał; 17.10 Radioexpress; 17.20 Temat dnia; 17.30 Mag. kulturalny; 18.00 Aud. sport.; 18.05 Muzyczna gazeta.

PROGRAM V: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i koncertów L. Hamptona; 11.40 Prosto z kraju; 12.05 W tonacji Trójki; 13.05 „Pragnienie” — pow.; 13.10 Powł. z rozrywką; 14.05 Koncerty zagotowe; 15.05 Serwis Trójki; 15.05 Wszystko o sporcie; 15.30 Z mojej płytotece; 16.05 Zapraszamy do Trójki; 16.05 Pow. w wyd. dżw.; 16.30 Rzeźba posępna; 16.30 Mała wieczorna suita; 16.50 I. B. Singer „Dwór”; 17.00 Interdado — aktualności; 17.40 Być obywatel; 18.00 W kregu ballady; 18.30 Dialogi pseudoplatonickie — „Rywał”; 18.45 Godzina jazzu; 19.00 24 godzin w 10 minut i inf. sportowe; 20.00 Zapraszamy do Trójki; 20.05 Wiersze T. Hughesa.

PROGRAM VI: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i koncertów L. Hamptona; 11.40 Prosto z kraju; 12.05 W tonacji Trójki; 13.05 „Pragnienie” — pow.; 13.10 Powł. z rozrywką; 14.05 Koncerty zagotowe; 15.05 Serwis Trójki; 15.05 Wszystko o sporcie; 15.30 Z mojej płytotece; 16.05 Zapraszamy do Trójki; 16.05 Pow. w wyd. dżw.; 16.30 Rzeźba posępna; 16.30 Mała wieczorna suita; 16.50 I. B. Singer „Dwór”; 17.00 Interdado — aktualności; 17.40 Być obywatel; 18.00 W kregu ballady; 18.30 Dialogi pseudoplatonickie — „Rywał”; 18.45 Godzina jazzu; 19.00 24 godzin w 10 minut i inf. sportowe; 20.00 Zapraszamy do Trójki; 20.05 Wiersze T. Hughesa.

PROGRAM VII: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i koncertów L. Hamptona; 11.40 Prosto z kraju; 12.05 W tonacji Trójki; 13.05 „Pragnienie” — pow.; 13.10 Powł. z rozrywką; 14.05 Koncerty zagotowe; 15.05 Serwis Trójki; 15.05 Wszystko o sporcie; 15.30 Z mojej płytotece; 16.05 Zapraszamy do Trójki; 16.05 Pow. w wyd. dżw.; 16.30 Rzeźba posępna; 16.30 Mała wieczorna suita; 16.50 I. B. Singer „Dwór”; 17.00 Interdado — aktualności; 17.40 Być obywatel; 18.00 W kregu ballady; 18.30 Dialogi pseudoplatonickie — „Rywał”; 18.45 Godzina jazzu; 19.00 24 godzin w 10 minut i inf. sportowe; 20.00 Zapraszamy do Trójki; 20.05 Wiersze T. Hughesa.

PROGRAM VIII: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i koncertów L. Hamptona; 11.40 Prosto z kraju; 12.05 W tonacji Trójki; 13.05 „Pragnienie” — pow.; 13.10 Powł. z rozrywką; 14.05 Koncerty zagotowe; 15.05 Serwis Trójki; 15.05 Wszystko o sporcie; 15.30 Z mojej płytotece; 16.05 Zapraszamy do Trójki; 16.05 Pow. w wyd. dżw.; 16.30 Rzeźba posępna; 16.30 Mała wieczorna suita; 16.50 I. B. Singer „Dwór”; 17.00 Interdado — aktualności; 17.40 Być obywatel; 18.00 W kregu ballady; 18.30 Dialogi pseudoplatonickie — „Rywał”; 18.45 Godzina jazzu; 19.00 24 godzin w 10 minut i inf. sportowe; 20.00 Zapraszamy do Trójki; 20.05 Wiersze T. Hughesa.

PROGRAM IX: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i koncertów L. Hamptona; 11.40 Prosto z kraju; 12.05 W tonacji Trójki; 13.05 „Pragnienie” — pow.; 13.10 Powł. z rozrywką; 14.05 Koncerty zagotowe; 15.05 Serwis Trójki; 15.05 Wszystko o sporcie; 15.30 Z mojej płytotece; 16.05 Zapraszamy do Trójki; 16.05 Pow. w wyd. dżw.; 16.30 Rzeźba posępna; 16.30 Mała wieczorna suita; 16.50 I. B. Singer „Dwór”; 17.00 Interdado — aktualności; 17.40 Być obywatel; 18.00 W kregu ballady; 18.30 Dialogi pseudoplatonickie — „Rywał”; 18.45 Godzina jazzu; 19.00 24 godzin w 10 minut i inf. sportowe; 20.00 Zapraszamy do Trójki; 20.05 Wiersze T. Hughesa.

PROGRAM X: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i koncertów L. Hamptona; 11.40 Prosto z kraju; 12.05 W tonacji Trójki; 13.05 „Pragnienie” — pow.; 13.10 Powł. z rozrywką; 14.05 Koncerty zagotowe; 15.05 Serwis Trójki; 15.05 Wszystko o sporcie; 15.30 Z mojej płytotece; 16.05 Zapraszamy do Trójki; 16.05 Pow. w wyd. dżw.; 16.30 Rzeźba posępna; 16.30 Mała wieczorna suita; 16.50 I. B. Singer „Dwór”; 17.00 Interdado — aktualności; 17.40 Być obywatel; 18.00 W kregu ballady; 18.30 Dialogi pseudoplatonickie — „Rywał”; 18.45 Godzina jazzu; 19.00 24 godzin w 10 minut i inf. sportowe; 20.00 Zapraszamy do Trójki; 20.05 Wiersze T. Hughesa.

PROGRAM XI: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i koncertów L. Hamptona; 11.40 Prosto z kraju; 12.05 W tonacji Trójki; 13.05 „Pragnienie” — pow.; 13.10 Powł. z rozrywką; 14.05 Koncerty zagotowe; 15.05 Serwis Trójki; 15.05 Wszystko o sporcie; 15.30 Z mojej płytotece; 16.05 Zapraszamy do Trójki; 16.05 Pow. w wyd. dżw.; 16.30 Rzeźba posępna; 16.30 Mała wieczorna suita; 16.50 I. B. Singer „Dwór”; 17.00 Interdado — aktualności; 17.40 Być obywatel; 18.00 W kregu ballady; 18.30 Dialogi pseudoplatonickie — „Rywał”; 18.45 Godzina jazzu; 19.00 24 godzin w 10 minut i inf. sportowe; 20.00 Zapraszamy do Trójki; 20.05 Wiersze T. Hughesa.

PROGRAM XII: 8.05 Zapraszamy do Trójki; 9.05 Zapraszamy we dwójce; 9.30 I. B. Singer „Dwór”; 10.05 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 10.30 Z najlepszych nagrań B. Dyłana; 11.05 Z najlepszych nagrań i

Przez 4 pory roku w Kosmosie

Odkryli już wiele złóż minerałów, gazu i ropy naftowej

(PAP) Francuska agencja prasowa AFP zamieściła w swoim serwisie obszerny materiał na temat rekordowo długiego pobytu w Kosmosie dwóch kosmonautów radzieckich — Anatolija Bierzowoję i Walentina Lebiediewa. Będą oni — podkreśliła AFP — pierwszymi ludźmi w przestrzeni kosmicznej, którzy zobaczą, jak zmienia się pejzaż ziemski w czterech porach roku. Wystartowali blisko 200 dni temu, 13 maja. Obszary, na których obecnie panuje zima, w czasie ich lotu miały już szatę letnią i jesienną. Wraz z nadchodzeniem zimy kosmonauci mogą obserwować

naturalne zjawiska, które temu towarzyszą, np. powiększanie się stref śniegowych, tworzenie się lawic lodowych, zmiana kolorów.

Interpretacja tej zmieniającej się palety jest jednym z najważniejszych zadań, jakie realizuje załoga „Saluta-7”. Kosmonauci mają na pokładzie statku nowe atlasy kolorów, gdzie zamieszczono przykłady około tysiąca różnych odcieni wobec 23 jakimi dysponowała załoga „Saluta-1” i 192 — „Saluta-4”. Każdemu z odcieni towarzyszy kod cyfrowy, który umożliwia kosmonautom dokładną klasyfikację obserwowanych kolorów. Pra-

ce ułatwia im dodatkowo automatyczny kolorometr kosmiczny.

Żałoga „Saluta-7” obserwuje również Jezioro Aralskie i Morze Kaspijskie, bada poziom zanieczyszczenia największego na świecie zbiornika wody słodkiej — Bajkału, a także przemieszczenie się pożarów tajgi syberyjskiej. Kosmiczne obserwacje Ziemi pozwoliły m. in. potwierdzić istnienie konkretnych struktur geologicznych. To doprowadziło do odkrycia m. in. złóż minerałów, gazu i ropy naftowej w Azji Środkowej i w rejonach dolnego biegu Wołgi.

SPORT-SPORT-SPORT

O Puchar UEFA

W rozegranych w środę pierwszych meczach III rundy rozgrywek pucharowych Puchar UEFA padły następujące rezultaty:

Spartak Moskwa — FC Valencia 0:0	FC Koeln — AS Roma 1:0
Servette Genewa — Bohemians Praga 2:2	Anderlecht Bruksela — NK Sarajewo 6:1
Dundee United — Werder Brema 2:1	FC Zurich — Benfica Lizbona 1:1
Girondins Bordeaux — Universitatea Craiova 1:0	FC Sevilla — FC Kaiserslautern 1:0

Triumf narciarzy Szwajcarii

(PAP) W środę, w kolejnej konkurencji rozgrywanym w wioskiej miejscowości Bormio zawodów w narciarstwie alpejskim, tzw. „World Series”, rozegrano po raz pierwszy nową konkurencję — super-szlalom gigant mężczyzn. Generalny triumf odniósł w nim reprezentant Szwajcarii zajmując 4. czelowe miejsce. Zwyciężył 18-letni Pirmin Zurbriggen.

Startowała zapasnicza młodzież

W Gorzowie rozegrano ogólnopolski turniej młodzików w zapasach stylu wolnego. Między innymi w zawodach, wśród 12 klubów wziął udział również Grunwald. Młodsi przedstawiciele wojskowych wygrali dwie kategorie wagowe (do 50 kg W. Kasprzowicz i do 55 kg M. Gruszek) oraz kilkakrotnie plasowali się na punktowanych lokatach. Łącznie dało to Grunwaldowi 5 pozycję w punktacji drużynowej. (leg)

AW zaprasza na „Pogoń za lisem”

Komisja Turystyki przy Automobilklubie Wielkopolskim zaprasza wszystkich chętnych do udziału w tradycyjnej imprezie samochodowej „Pogoń za lisem”, która odbędzie się w niedzielę. Start nastąpi około godz. 9.30 przed lokalem klubowym przy ul. Mielżyńskiego 16. Tam też przyjmowane są zgłoszenia do udziału w imprezie. (wll)

Na co mogą liczyć amatorzy sportów zimowych?

(PAP) Na co mogą liczyć w tym sezonie amatorzy aktywnego zimowego wypoczynku? Wciąż brak w sklepach wielu artykułów niezbędnych do uprawiania sportów zimowych — sprzętu, odzieży, różnego rodzaju akcesoriów. Wstępując do handlu braku skłoniły redakcję sportowa PAP do odwiedzenia kilku największych wytwórców sprzętu sportowego — zakładów dawnego zjednoczenia a dziś zrzeszenia „PolSport”. Informacje w nich uzyskane tylko w nielicznych wypadkach mogą nastrojać do optymizmu, większość zakładów boryka się z podobnymi a nawet większymi

trudnościami materiałowymi, jak przedsiębiorstwa innych branż. Sprzętu będzie w tym sezonie w sklepach niewiele więcej niż co w latach ubiegłych, a w niektórych wypadkach mniej. Handlowcy twierdzą jednak, że nabycie wymarzonego nart lub łyżwe może być nieco łatwiejsze niż w poprzednich sezonach — na obniżenie popytu wpływa bowiem dość wyraźnie podniesienie cen większości wyrobów.

Najbardziej optymistyczne akcenty zawiera rozmowa z dyrektorem „PolSportu” — w Bielsku — Henrykiem Rapa-

czem. Przed nowym sezonem narciarskim zakłady w Bielsku-Białej dostarczą bowiem ogółem ok. 100 tysięcy bezpiecznikowych wiązań narciarskich w kilku typach i modelach. Do sklepów trafi 30 tys. kompletów wiązań „Beta 2” i „Beta 11” przeznaczonych dla narciarzy zaawansowanych, prawie 20 tys. popularnych wiązań śladowych oraz ok. 10 tys. wiązań „Delta” i „Gamma” przeznaczonych dla młodzieży i dzieci. Dla najmłodszych bielski „PolSport” przygotował 60 tys. par nart drewnianych, w tym ok. 20 tys. kompletów nart z kijkami. Wiazań nie powinno więc zabraknąć w sklepach tym bardziej że ich ceny wzrosły o ok. 100 procent. Gorzej będzie z nartami dziecięcymi, bowiem produkcja tylko w niespełna 20 proc. zaspokaja zapotrzebowania krajowego handlu.

PRACOWNICY POSZUKIWANI
Kombinat Budowlany Poznań — Pólnoc w Poznaniu, ul. Gronowa 2
przyjmie do pracy:
— KIEROWNIKÓW magazynów
— SPECJALISTÓW d/s zaopatrzenia
Warunki pracy i płacy wg Układu Zbiorowego dla Budownictwa.
Zgłoszenia pisemne proszę kierować do Działu Osobowego i Plac Kombinatoru Poznań, Gronowa 20 II piętro, pok. 225.
Telefoniczne zgłoszenia i informacje telefon 207-081 wewn. 395 lub 425 4044-K1

URZĄD GMINY w Czerwonaku, pl. Zielony 1
— zatrudni zaraz:
— REFERENTÓW na pełen i na pół etatu,
— INSPEKTORÓW d/s melioracji i łakarstwa, oraz od stycznia 1983 r. zatrudni:
— GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO — wymagane wykształcenie co najmniej średnie i praktyka.

Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Informacje — tel. 20-58-15, dojazd autobusem 111. 4282-K1

SPÓŁDZIELNIA PRACY SPRZĘTU POMIAROWEGO I MEDYCZNEGO „POLAMED”, ul. Jeleniogórska 16, 60-179 Poznań — zatrudni natychmiast:

— SAMODZIELNEGO INSPEKTORA d/s nadzoru budowlanego
— MASZYNISTKI w hall maszyn
— NASTAWIACZY MASZYN SZKLARSKICH (ślusarz, tokarz)
— ROBOTNIKÓW transportu wewnętrznego.
Wynagrodzenie wg Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Przemysłu Elektromaszynowego.
Zgłoszenia przyjmuje Dział Służb Pracowniczych, Poznań, ul. Jeleniogórska 16, telefon 67-40-45 wewn. 40 i 50. 4234-K1

KOMBINAT BUDOWLANY „REMO-BUD”
Spółdzielnia Pracy w Poznaniu, ul. Jeleniogórska 7 — zatrudni natychmiast:

— MURARZY
— MONTERÓW instalacji e.o. i wod.-kan.
— ŚLUSARZY
— ŚLUSARZY-SPAWACZY
— BLACHARZA — spawacza samochodowego
— MECHANIKA SAMOCHODOWEGO
— ELEKTROMONTERÓW
— STOLARZY
— PŁYTKARZY
— DEKARZY
— PALACZA centralnego ogrzewania.

Wynagrodzenie w systemie prowizyjnym wg własnego taryfikatora placowego.
— REFERENTÓW-KSIĘGOWYCH
— ST. MAJSTRA — kierownika warsztatu samochodowego
— KIEROWNIKA MAGAZYNU
— MAGAZYNIERA
— SPECJALISTĘ d/s zaopatrzenia.
Korzystne warunki pracy w zależności od stażu pracy i kwalifikacji do uzgodnienia. Blższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmują Kadry Kombinatoru w Poznaniu, ul. Jeleniogórska 7, telefon 67-60-86 wewn. 34. 4209-K1

SPÓŁDZIELCZE PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCJI PREFABRYKATÓW I ROBÓT INSTALACYJNYCH Zakład w Buku — zatrudni natychmiast:

— GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO
— ZAOPATRZENIOWCA
— PALACZY — na cały lub pół etatu
— STOLARZY
— MURARZY
— ROBOTNIKÓW TRANSPORTOWYCH
— BLACHARZY
— DEKARZY
— MONTERÓW INST. SANITARNYCH
— MALARZY
— PORTIERÓW — na cały lub pół etatu
— UCZNIÓW w w.w. zawodach.

Wynagrodzenie zgodnie z Układem Zbiorowym Pracy dla Budownictwa.
Zgłoszenia przyjmuje i informację udziela Dział Kadr — Buk, ul. Przemysłowa, telefon 221, 222. 4214-K2

KOMBINAT BUDOWLANY „POZNAŃ-CENTRUM” — zatrudni natychmiast na bardzo dobrych warunkach placowych następujących pracowników:

— BETONIARZY
— ZBRÓJARZY
— MURARZY
— CIEŚLI
— LASTRYKARZY
— MONTAŻYSTÓW konstrukcji żelbetonowych
— ŚLUSARZY-SPAWACZY
oraz:
— BEZ ZAWODU do przyuczenia w w.w. zawodach.

W.w. pracownicy po 1 latach pracy mają możliwość otrzymania mieszkania.
Wynagrodzenie wg zasad przewidzianych w Układzie Zbiorowym Pracy dla Budownictwa oraz świadczenia wynikające z Karty Pracownika Budownictwa.

Zamiejscowym zapewniamy bezpłatne zakwaterowanie w hotelu pracowniczym.

Istnieje możliwość korzystania ze stołówki. Szczegółowych informacji udziela i pisemne oferty przyjmuje Dział Zatrudnienia i Szkolenia Zawodowego ul. Strzelecka 2/6 pok. 101 I piętro, telefon 593-67 lub 22-20-81 wewn. 261 i 272. 4205-K1

WOJEWÓDZKI ZARZĄD INWESTYCYJNY ROLNICZYCH w Poznaniu — zatrudni:

— KIEROWNIKA Terenowego Zespołu Usług Projektowych w Nowym Tomyślu. Wymagane wyższe wykształcenie z zakresu architektury lub budownictwa ogólnego i 7-letni staż pracy.

Zgłoszenia przyjmuje i informację udziela dział służb pracowniczych i organizacji, tel. 33-05-81 wewn. 337 lub 313. 4244-K1

WIELKOPOLSKA FABRYKA MASZYN ELEKTRYCZNYCH „WIEFAMEL” w Poznaniu, ul. Kościelna 37 — zatrudni:

— MISTRZA d/s odlewnictwa
— SPECJALISTĘ d/s odlewnictwa ze specjalnością odlewnictwa ciśnieniowego, wymagane wykształcenie wyższe i minimum 5 lat praktyki
— OPERATORÓW maszyn ciśnieniowych
— FREZERÓW
— ŚLUSARZY
— TOKARZY
— TŁOCZARZY
— ELEKTRYKÓW-AUTOMATYKÓW
— MONTERÓW maszyn elektrycznych
— MONTERÓW aparatów elektrycznych
— PORTIERÓW-REWIDENTÓW
— ROBOTNIKÓW niewykwalifikowanych.

Informacji udzieli: Dział Spraw Pracowniczych pokój 107, telefon 456-31 wewn. 19 lub 21. 4069-K1

ZAKŁADY ROWEROWE „PREDOM-ROMET” w Poznaniu, ul. Serbska 7 (Winogrody) — zatrudnia natychmiast na dobrych warunkach placowych:

— ROBOTNIKÓW do produkcji
— ŚLUSARZY
— TOKARZY
— FREZERÓW
— SPAWACZY
— HYDRAULIKÓW
— PALACZY kotłowych
— NASTAWIACZY
— KONTROLERÓW jakości produkcji
— MURARZY
— STOLARZY
— ROBOTNIKÓW magazynowych
— ROBOTNIKÓW transportu wewnętrznego
— PORTIERÓW-REWIDENTÓW

Szczegółowych informacji udziela i przyjmuje oferty Dział Osobowy Zakładów Rowerowych „Predom-Romet” pokój 16, telefon 21-02-06 lub 21-02-07. 4236-K1

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWNICTWA KOMUNALNEGO — NOWE MIASTO w Poznaniu, ul. Koronarska 12/16 — zatrudni zaraz:

— KSIĘGOWĄ d/s finansowych
— DEKARZY
— BLACHARZY
— INSTALATORÓW
— MURARZY
— STOLARZY
— ŚLUSARZY
— ROBOTNIKÓW niewykwalifikowanych.

Szczegółowych informacji udziela dział kadr tel. 703-50, 700-66. 4242-K1

INSTYTUT ORTOPEDI I REHABILITACJI w Poznaniu, ul. 28 Czerwca 56 nr 135 — zatrudni:

— GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO
— KSIĘGOWĄ
— PALACZY e.o.
— STOLARZA
— SPAWACZA
— KUCHARKĘ
— ROBOTNIKA

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Spraw Pracowniczych, tel. 31-03-32. 4220-K1

PRZEDSIĘBIORSTWO POLONIJNO-ZAGRANICZNE INTROL — Poznań
ul. Szelągowska

PILNIE ZAKUPI
FOLIĘ samoprzylepną
I PAPIER samoprzylepny
produkcji JAC — RFN.

Warunki do uzgodnienia w dni robocze od godz. 7.30—15 w siedzibie przedsiębiorstwa Poznań ul. Szelągowska 14, telefon 20-34-64, 20-19-58. 4237-K1

Praca

Pomocnik szwajkarski potrzebny. Armii Czerwonej 41. 43967g

Do rozbioru baraku drewnianego oraz ślusarsza. Dolna Włda 26. 49977g

Kierowca do zakładu prywatnego potrzebny. Oferty 49992g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dzielnik zatrudnienie warunki bardzo dobre. Oferty 49992g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Krawcowa biegła lub przyuczona oraz emerytka na 1/2 etatu zatrudnić. Zapewniamy wysokie wynagrodzenie. Poznań, Niecała 15 m. 1. 50090g

Zatrudnie w kawiarni absolwentów szkół średnich lub studentów. Oferty 1593g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zatrudnie lakiernia. Folty, Wiórek k. Poznania wozniat. 1592g

Samotny rzemieślnik z Poznania bez większych wymagań przyjmie samodzielnie gospodynię na dobrej warunkach. może być dochodząca, także ze wsi. Oferty 1584g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Tokarzy przyjmie. ul. Górecka 164. 1612g

Murarzy zatrudni. Wołyńska 1 m. 2. 1979g

Nauka
Kto nauczy hiszpańskiego? Oferty 1536g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupno
Kupie małą walce jubilerską (powiększarkę do obraczek) i pięć elektrycznych do topienia metali szlachetnych. Telefon 67-34-10. 4047g

Praca
Zatrudnię panie do szycia w warsztacie. Oferty 49707g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zatrudnię instalatorów wod.-kan. i co. po szkole. Florian Gryśka, Poznań, Śmigilewska 12, godz. 18-20. 49675g

Krawcowe do szycia przyjmę z okolic Naramowice, Umultowa. Oferty 49717g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Potrzebna działka na aparacie dwupiętrowym. Oferty 49728g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zatrudnię panie biegłe robzące na drutach. Oferty 49733g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Szewe potrzebny - obuwie damskie konfekcyjne. Tel. 77-82-34 po godz. 18 lub oferty 49733g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Krojęcego zatrudnię pół etatu. Tel. 33-07-28. 49701g

Kierowca z „jedynką” przyjmie prace najchętniej taxi. Oferty 49805g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Instalatorzy ze znajomością wentylacji, spawacze elektryczni. Tel. 638-36. 49873g

Krawcowa - konfekcja lekka potrzebna. Oferty 49891g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę kierowcę mechanika na Skodę - wywrotkę. Tel. 20-55-07. 49910g

Kupno

Kupię słownik rumuński, mała pralka i lodówkę nowe. Tel. 67-17-24. 47877g

Kupię bony PeKaO. Oferty 49327g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pralkę „Frania” kupię. Pleszew, tel. 223-41. 49580g

Cegły, piano-beton kupię. Oferty 49579g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię artykuły pochodzenia zagranicznego: mohair, skarpety, rajstopy, pończochy, bieliznę, swetry, igły, gumę. Tel. 611-44. 49630g

Kupię kasety lub płyty do nauki języka niemieckiego lub zamienię na płyty do nauki języka angielskiego. Miedzychód, tel. 700 lub Poznań, tel. 701-81. 49487g

Kupię opony 165 SR 13. Oferty s.c. 49873g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wiertarkę stołową. Tel. 461-24. 49670g

Kupię bony PeKaO. Oferty z ceną 49702g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię maszynę szewską, ciętkę lub rymarską. Oferty 49812g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię pianino. Tel. 406-40. 49814g

Kupię obręczkę próba 0,375. Oferty 49842g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię szafę „Bolero”. Tel. 706-25. 49668g

Kupię skóry srebrnych lisów. Oferty z ceną 49973g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nowy dywan wełniany oraz dywaniki warszawskie. Tel. 731-43. 49878g

Kupię gazo-beton. Oferty 49990g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię narty, szafkę kuchenną. Tel. 438-97. 49808g

Kupię pianino. Oferty 1567g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Clagnik Ursus - 28, zamrażarkę. Oferty z ceną 1573g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię sztruks i inne materiały zagraniczne. Oferty 1601g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sztance, balans, maszynę do szycia pantofli i inne narzędzia z tej branży kupię. Oferty 1633g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię sztruks. Warszawska 89 m 5. 1641g

Kupię Ursusa oraz narzędzia rolnicze. Oferty z ceną 1642g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię biały błysk lub inny biały materiał wielkości 1646g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedaż

Sprzedam wiązania narciarskie firmy „Marker”. Oferty z ceną 46761g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kożuch włoski damski, długi sprzedam. Tel. 477-49. 47909g

Nowy akordeon Weltmeister 80 basowy sprzedam. Tel. 120-603, wewn. 89. godz. 17-20. 49108g

Obrączki ślubne sprzedam. Tel. 421-36 po godz. 16. 49570g

Sprzedam płaszcz skórzanym. Tel. 67-26-06, po godz. 16. 49576g

Sprzedam zestaw wyposażony „Domus” Norwida 15 m. 6. 49583g

Maszynę dziewiarską Veritas nową sprzedam. Tel. 33-24-85. 49590g

Cement 8 t. wapno 1 t. Oferty 49617g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam atrakcyjną zagraniczną suknię ślubną z welonem. Tel. 79-06-88. 49633g

Sprzedam włoski kożuszek damski, kożuszek męski, akumulator 6V. Tel. 20-17-00. 49681g

Sprzedam cięty asparagus Sprengel, Grunwaldzka 232. 49681g

Sprzedam szafę biblioteczną, stylową. Borowsky, Mosina. Sowieniecka 46B m. 31. 49681g

Adaptic dentystyczny sprzedam. Tel. 731-05. 49688g

Kożuch męski, damski, Grunwaldzka 33A. m. 7. 49694g

Sprzedam futro piżmowe, grzbiety uszlachetnione. Tel. 77-75-27. 49701g

Sprzedam kożuch włoski damski, długi, Poznań - Głogowska 180 m. 5. płatek i sobota, godz. 14-18. 49712g

Sprzedam Rubin 714p na gwarancji. Nowak, Kochanowskiego 4 m. 7a. 49726g

Bony PeKaO sprzedam. Oferty 49739g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam kożuch damski. Tel. 711-02. 49743g

Piec co. stalowy 6 m. mało używany, spawarka, wrowa 350A, hydrofor 700 ltr., 400 mb rury cynk. 3/4 cala. Os. Pilewska. Skórzewska 28. 49748g

Wózek dziecięcy zagraniczny. Tel. 33-07-28. 49760g

Sprzedam 2 bilardy elektryczne. Tel. 452-66. 49768g

Sprzedam nowe kaloryfery. Poplińskich 10 m 1. 49786g

Wózek głęboki RFN, tylne drzwi Gofa, radio Skald, Grudzień 8. 49780g

Płytki elewacyjne imitacja piaskowa nowe wozory. Puszczykowo, ul. Różana 6, tel. 133-242. 49793g

Sprzedam warsztat tworzyw sztucznych. Tel. 20-77-02. 49837g

Nową Finezę 3, zamienię na lodówkę, pralkę automat lub sprzedam oraz rękę i złoty sygnet. Tel. 20-29-84, godz. 18-22. 49798g

Sprzedam płaszcz skórzanym męski. Tel. 132-263. 49417g

Clagnik C-4011 rozrzućnik obornika sprzedam. Adam Wierczok, Mochorzewo woj. poznańskie. 49476g

Płytkę oborniczną sprzedam. Oferty 49802g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Clagnik C-360 na gwarancji sprzedam. Nowa Sol, ul. Armii Czerwonej 23, m. 15 tel. 27-20. 49807g

Segmenty z szafy, tapczanik, zestaw wypoczynkowy. Tel. 20-32-23. 49816g

Suknię ślubną z trenem, długi welon. Tel. 20-45-25. godz. 9-14. 49825g

Szafę i stół (secesja) sprzedam. Tel. 20-28-39. 49833g

Sprzedam cement, cegły pełną. Tel. 462-30. 49851g

Sprzedam meble stołowe (retro) silnik do lodz. Tel. 79-19-45. 49853g

Sprzedam turecki męski - nowy rozmiar 50 czarny. Tel. 77-32-94. 49857g

Pianino. Tel. 603-68. 49866g

Opony 185 x 13 Wągrowiec. Tel. 217-69 po godz. 18. 49869g

Sprzedam sygnet. Tel. grzędziński 126-306. godz. 16-20. 49872g

Sprzedam balanse 20 t., 3 t. Oferty 49880g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kurtkę skórzaną 50, buty damskie włoskie 38, suknię ślubną, słuchawkę japońskie stereo, biurko. Tel. 66-58-89, godz. 18-21. 49903g

Sprzedam Taxometr Poltax 2. Urbanowska 36D m. 2. 49919g

Nowe przepierzenia z drzewa sprzedam. Józef Zwierzynski Osiedle Zwycięstwa 21 m. 18. 49923g

Sprzedam kożuch męski oraz nóż sztycyzowany typ Sebastian ze stołem. Tel. 442-37. 49412g

Kurtkę z lisów srebrnych nową sprzedam. Oferty 49418g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam kożuch damski męski turecki mało używany, średnie figury, ul. Piekna 8A. 49448g

Sprzedam futro karakulu we czarno. Tel. 20-34-55. 49441g

Obrączki i nową atrakcyjną suknię ślubną. Tel. 456-51. 49657g

Sprzedam nową kurtkę z lisów niebieskich. Oferty 49626g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam wtryskarkę ręczną poziomą. Łęczyska Północna 26. 49407g

Czarne karakulu wielkość średnia, kanopotapczan. Tel. 77-83-96. 49440g

Sprzedam oprzyrządowanie do wyrobu sztucznych kwiatów i robotek (malowanie wzorów do wyzywiania). Oferty 49475g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam farby pigmenty do malowania na tworzywach. Oferty 49482g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Obrączki sprzedam. Tel. 22-02-46. 49488g

Tapety widokowe. Prądzińskiego 51 m. 6. 49522g

Samochody

Sprzedam Starę 66 z silnikiem Leylanda do remontu, części zamienne. Wronki, Stróżki 34. 49550g

Sprzedam Forda Zefira po wypadku. Mrowino 8. 49568g

Sprzedam Mercedesa 220D rocznik 76 za bony PeKaO, ul. Baśniowa 34, godz. 9-15. 49574g

Kupię nadwozie Fiata 125 po wypadku lub do remontu. Oferty 49575g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam nadwozie Fiata 125p MR 76 do remontu. Poznań, Dojazd 30 barak 3 m. 13. godz. 14-17. 49639g

Kupię nowego Fiata 125p 1500. Oferty 49705g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię nowego Opla Cadetta na Volkswagena. Oferty 49755g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Okazyjnie sprzedam Mercedesa Diesla rocznik 1968. Luboń, Stalingradzka 7A. 49757g

Kupię Fiata 125p rocznik 1980/81. Tel. 20-77-98. 49786g

Sprzedam Fiata 126p rocznik 78, stan idealny. Tel. 97-37-35 - rano. 49826g

Lokale

Sprzedam własnościowe M2, 36,7 m². 2 pokoje, kuchnia, łazienka, 1 ptr., balkon, tel. grzędziński 67-91-94. 49561g

Kupię mieszkanie M2. Oferty 49584g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię duże mieszkanie w starym budownictwie lub połowę domu w rozliczonej może być M2 komfortowe w nowym budownictwie. Oferty 49589g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Cudzoziemiec wynajmie na 5 lat mieszkanie M-II do M-IV. Oferty 49598g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Cudzoziemiec poszukuje mieszkania na rok. Platne z góry. Oferty 49613g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Obcokrajowiec poszukuje M-2 w Poznaniu. Platne z góry. Oferty 49623g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracujący poszukuje pokój. Oferty 49637g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję kawalerki. Platne rok z góry. Oferty 49655g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię segment szeregowca w Smochowicach na dwa mieszkania własnościowe. Oferty 49680g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję lokalu w centrum, lub ruchliwa ulica. Tel. 468-69 po godz. 18. 49668g

Dwupokojowe zamienię na większe. lub kupię. Tel. 610-77. 49669g

Małżeństwo z dzieckiem poszukuje pokoju na rok. Tel. 572-41 wew. 245 (w dni robocze, godz. 7-14). 49693g

Zapewnię starszej osobie dobrą opiekę i pomoc w zamian za pokój. Oferty 49723g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię mieszkanie w starym budownictwie 3 pokoje, kuchnia, łazienka - 95 m² na 4 pokoje w nowym budownictwie - najchętniej Winogrody. Tel. 41-14-01 rano lub po godz. 18. 49781g

Kupię mieszkanie własnościowe M-3. W rozliczeniu może być Mercedes 220D. Oferty 49788g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poznań własnościowe M-3 zamienię na podobne spółdzielcze lub M-2. Oferty 49785g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dziennikarz poszukuje niekremującego pokoju. Oferty 2203g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję mieszkania. 2 pokoje z kuchnią. Platne rok z góry. Oferty 49813g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rataje - własnościowe M3 kupię. Oferty 49815g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję mieszkania do wynajęcia. Oferty 49819g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracująca wynajmie mieszkanie lub niekremującą pokój. Oferty 49820g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię 2 mieszkania 2-pokojowe kwaterekowe piec (centrum) 67 m² telefon, 37 m² na jedno 3-4 pokojowe. Oferty 49822g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię 2 pokoje z kuchnią w nowym budownictwie. W rozliczeniu mogą być bony PeKaO. Oferty 49845g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Studente wynajmie pokój z utożelnianiem łazienki w dzielnicy Winogrody. Tel. 20-44-98 wieczorem. 49853g

Zamienię M4 65 m², komfortowe - luksusowe urządkowane na mniejsze lub sprzedam. Oferty 49860g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Plinie zamienię mieszkanie kwaterekowe 4-pokojowe z wszelkimi wygodami na 2 mieszkania samodzielne. Oferty 49878g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię strych do adaptacji na mieszkanie. Oferty z ceną 49892g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję M2 lub M3 na okres 1 roku. Platne z góry. Oferty 49893g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracujący pan poszukuje niekremującego pokoju na terenie Swarzędza. Oferty 49899g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię mieszkanie własnościowe M-6, M-7 Winogrody, Piatkowo. Oferty 49907g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nieruchomości
Kupię domek również do wykończenia. Oferty 49836g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię gospodarstwo z możliwością budowy stawów. Oferty 49556g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom zabudowania gospodarcze Lipnica 9, gm. Szamotuły. 49562g

Sad 12 ha oddam w dzierżawę. Oferty 49578g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Działkę ogrodniczą - budowlaną 2700 m² Poznań, Komorniki sprzedam. Oferty 49585g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię mieszkanie własnościowe, piętro, willi, względnie działkę budowlaną. Wyczerpujące oferty 49640g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom jednorodzinny wolnostojący z ogrodem o pow. ponad 1000 m² Poznań - Grunwald. Oferty 49710g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Działkę budowlaną 350 m² w Jarocinie (uzbrojona) zamienię na Fiata 126p o małym przebiegu lato - jesień 1982 r. Oferty 49718g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę budowlaną 878 m² Złotniki, Prosta 20 gm. Suchybas. Wiadomości: Grzesińska M. Popowo Wonięska 4 gm. Osieczna woj. Leszczyński. W rozliczeniu może być samochód. 49791g

Ciempiń - działkę budowlaną - ogrodniczą sprzedam (1260 m²) tel. 761-68 wieczorem. 49821g

Puszczykowo - sprzedam willę 5-pokojową. Oferty 49841g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamieszkałe piętro willi Grunwald - Jeżyce kupię. Szczegółowe oferty 49855g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom z ogrodem o powierzchni 3600 m² z drzewami owocowymi. Położenie 1,5 km od stacji kolejowej w okolicy Wągrowca woj. pilskie. Oferty 49863g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię działkę budowlaną uzbrojoną Poznań. Oferty 49897g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Różne
Posiadam samochód, czas nieograniczony - przyjmę akwizycję. Inne. Oferty 49917g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię dużą pralkę stan idealny, na małą. M. Koźbiał, Poznań, ul. Główna 40 m. 4. 49882g

Betoniarza poleca blocczy zwirowetonowe M-4. M-6. Tel. 20-55-07. 49906g

Fotografie barwne wszelkie prace poza zakładem jak: śluby kościelne, cywilne, okolicznościowe, techniczne, reportaż, prace amatorskie w terminie 10 dni wykonuje: Pracownia Fotografii Barwnej, Jerzy Jankowski, Poznań (Garbary) Mostowa 5, tel. 22-29-13. 47654g

Malowanie, szpachlowanie, tapetowanie - krótkie terminy, ul. Niecała 5 m. 9. 49797g

Zamienię tucznika na zamrażarkę i pralkę z gwarancją. Wiry ul. Łęczyska 47. 49876g

Posiadam surowce i urządzenia do konserwacji samochodów. Poszukuje wspólnika z pomieszczeniem lub inne propozycje. Oferty 49666g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję dostawców brzozy galanteria odzieżowa, 1000 drobniaków J. Przybylski 62-551 Orchowo, ul. Wyzwolenia 1, tel. 69. 49719g

Udziałowca do ogrodnictwa przyjmie. Oferty 49724g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Transport piasku, żwiru, żużla, kamienia, cegły. Tel. 20-55-07. 49906g

PRACOWNICY POSZUKIWANI
ZAKŁADY MECHANICZNE PRZEMYSŁU PAPIERNICZEGO w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 182/186 - pilnie zatrudnia pracowników kwalifikowanych i absolwentów szkół zawodowych oraz techników na staż pracy lub przyrzeczenia do zawodu na następujące stanowiska:

- SZLIFIERZ
- FREZER
- TOKARZ
- WYTACZARZ
- ŚLUSARZ
- KONTROLER JAKOŚCI
- TECHNIKÓW I INŻYNIERÓW MECHANIKÓW
- EKONOMISTÓW
- MURARZ
- CIEŚLA
- BETONIAK
- SPAWACZ
- MALARZ KONSTRUKCJI STALOWYCH.

Praca w Poznaniu lub w delegacji poza Poznaniem na terenie fabryk papierniczych w: Bydgoszcz, Jeziorno, Kwidzyn, Kostrzyn, n/O, Niedomicach, Ostrołęce, Świeciu n/W, Szczecinie - Skolwinie, Włocławku.

Pracownikom kwalifikowanym zapewniamy wysokie preferencyjne zarobki uzyskiwane w systemie akordowym.

Zaliczamy też staż pracy z poprzedniego okresu zatrudnienia.

Osobom zamiejscowym wynajmujemy kwatery prywatne (dotyczy pracowników fizycznych).

Szczegółowych informacji udziela Dział Staży Pracowniczych telefonicznie 674-451 wewn. 215 lub osobiście Poznań, ul. Grunwaldzka 182/186.

Dojazd z dworca PKP tramwajem nr 8 i 6 w kierunku Junikowa (przystanek przy PZ „Półka”). 4186-K1

WOJSKOWE ZAKŁADY MOTORYZACYJNE nr 5

w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 262/280

ZATRUDNIA

pracowników w następujących zawodach:

ROBOTNICZY WYKwalifikowani

- tokarz, frezer, szlifierz
- ślusarz - ogólny, narzędziowy

PRACOWNICY POSZUKIWANI
ZAKŁAD ZADRZEWIEN ZIELENI I REKULTYWACJI w Poznaniu, ul. Zamenhofa 2 — zatrudni natychmiast na bardzo dobrych warunkach placowych następujących pracowników:

- OPERATORA KOPARKI
- 2 OPERATORÓW SPYCHACZY

Wynagrodzenie wg zasad przewidzianych w Układzie Zbiorowym Prac. dla Budownictwa oraz świadczenia wynikające z Karty Pracownika Budownictwa.

Zamiejscowym zapewniamy zakwaterowanie.

Istnieje możliwość korzystania z żywienia (częściowo odpłatnie).

Szczegółowych informacji udziela i pisemne oferty przyjmuje Dział Kadr ul. Zamenhofa 2 tel. 720-21.

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWNICTWA KOMUNALNEGO — JEŻYCE w Poznaniu, ulica Cicha 8 — zatrudni zaraz w zawodzie:

- MURARZ
- ZDUN
- DEKARZ-BLACHARZ
- CIESLA
- ELEKTROMONTER
- MALARZ
- STOLARZ
- ŚLUSARZ
- INSTALATOR
- ROBOTNIK MAGAZYNOWY

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w Dziale Spraw Pracowniczych PBK — Jeżyce w Poznaniu, ul. Cicha 8, pok. nr 6, tel. 589-13.

Praca

Kobiety do pracy w szklarni. Ogrodnictwo, Suchy Las, Szkółkarska 20. 1939g

Do przyuczenia w pracowni odzieży zatrudnię panią. Zamiejscowe z utrzymaniem. Oferty 1866g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Tapicera na dobrych warunkach przyjmie zaraz. Poznań, Antoninek, ul. Mściwobora 27. 1886g

Przyjmie murarza. Krawcowa 35 m 5 godz. 18-19. 1901g

Nowo uruchomiona cukiernia zatrudni młodego czeladnika, emeryta, ekspedientkę. Wiadomość: Kórnik, Poznańska 12. 1906g

Cukiernik potrzebny. Os. Lecha, ul. Wiatraczna (Cukiernia). 2103g

Kupno

Kupię zamrażarkę. Tel. 23-06-15. 1864g

Ladownicę przedni do 330 „Tur”, agregat prądowy 8 kW. Ogrodnictwo Ratajski, Nowy Dwór gm. Swarzędz, p-ta Kobylnica za Bogucinem. 1875g

Kupię karoserię + ramę Tarpana uszkodzoną — skorodowaną. Tel. 20-58-72. 1867g

Kupię sztruks. Tel. 549-68. 1872g

Kupię ciągnik Ursus 333 lub 360. Wytwórnia Materii Budowlanych Gruszczyń, gm. Swarzędz, p-ta Kobylnica 62-006, tel. 137-463. 1880g

Kupię pawilon warzywa, owoce. Oferty 1700g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię nową białą sypaninę. Oferty 1709g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię wykładzinę dywanową — brąz 14 m². Oferty 1710g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kuchnię gazową, pochłaniacz pary, nowe kupię. Oferty 1711g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zestaw młodzieżowy Bolek, Bolek II, Henryk, Anbi kupię. Oferty 1712g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię zabudowę Grunwald, Rotterdam, Brda, Querkus, Kwartet lub podobne — rustikal. Oferty 1713g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kożuch męski — zachodni — efektowny nowy rozmiar średni ewentualnie za bony PeKaO. Oferty 1714g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię gabinet stomatologiczny. Oferty 1825g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kaloryfer gazowy, tel. 403-75 po godz. 18. 1835g

Kupię bony PeKaO. Oferty 48930g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedaż

Mitsubishi MC 8000 Music Centre z systemem pionowego adapteru model wystawowy 1982, sprzedam. Tel. 22-18-27. 1865g

Billardy elektryczne i inne gry zrzecznościowe sprzedam. Szczecin, tel. 22-25-84. 2021g

Sprzedam tuczniki termin do uzgodnienia. Polec co 1,5 m². Oferty 1872g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam męskie futro z nutrii. Tel. 23-15-98. 1873g

Sprzedam lisie skóry. Tel. grzesznościowe 887-25 po godz. 17. 1874g

Obrać złote sprzedam. Tel. 20-28-84, godz. 18-20. 1890g

Sprzedam wannę żeliwną w włoską brązową 140 cm za bony PeKaO. Tel. 20-47-00. 49928g

Sprzedam 100 szt. grzejników żeliwnych. Tel. 20-47-00. 49929g

Okazyjnie sprzedam kożuch damski. Tel. 471-99. 49936g

Boksery, szczeniaki rodowodowe sprzedam. Pleszew, tel. 223-41. 49943g

Cegły rozbiórkowe tanio sprzedam. Obornicka 53. 49966g

Zamienie kanapotapeczną na półkaptan. sprzedam płytki łazienkowe 28 Czerwca 1956/196 m. 14. 49969g

Sprzedam okazyjnie cegły rozbiórkowe i akord. Poznań, Lubowska 42. 49988g

Sprzedam wosk pszczoły. Oferty 49989g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam skłifterko — polerkę. Tel. 20-19-29 po godz. 16. 49997g

Sprzedam gitarę ręczną do rur. Tel. 70-20-56 po godz. 16. 49998g

Ogród działkowy w Smochowicach sprzedam. Oferty 1511g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dwie obrączki i pierścionek złoty próba 585. Oferty z ceną 1514g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Komplet wypoczynkowy Kon-Tiki sprzedam. Tel. 606-69. 1522g

Sprzedam futro z nutrii. Tel. 20-67-85. 1542g

Sprzedam bony PeKaO. Oferty z ceną 1545g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kożuch męski, futro, tchórze. Tel. 41-11-03. 1549g

Sprzedam pianino — niemieckie, nowoczesne metalowa płyta. Oferty 1551g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam nową elegancką kurtkę z piżmakiem. Tel. 23-14-00. 1558g

Nowy krótki, szczupły kożuch męski. Baranowo, Słoneczna 21 tel. Przechmierz 52. 1571g

Kożuch damski, futro czarne łapki karakułowe. Tel. 468-89. 1578g

Sprzedam kożuch włoski krótki — granatowy. Tel. 657-42. 1581g

Sprzedam taksometr mechaniczny. Poznań, Saperska 23 m. 2. 1587g

Sprzedam skóry lisie. Tel. 436-19. 1592g

Sprzedam kożuch damski. Tel. 756-48. 1595g

Sprzedam tanio nowy piec co. 25 m². Tel. 71-24 Gniezno po godz. 15. 1600g

Kurtkę z lisów piesaki, nową sprzedam. Tel. 672-551. 1604g

Sprzedam glazurę, najcenniejszą za bony, mohair, kożuch damski. Tel. 77-82-50. 1609g

Skóry baranie na kożuski. Tel. 68-58-81. 1623g

Sprzedam garbowane skóry z lisów. Tel. 568-21 po godz. 20. 1630g

Kłoc rzeknicki. Oferty 1637g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nowy wyciąg łańcuchowy do obronika, Werko 20 gm. Wągrowiec. 1643g

Sprzedam nową lodówkę Mińsk lub zamiennie na telewizor kolorowy z dopłatą. Oferty z ceną 1644g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dywan belgijski 2,40 x 3,40, tel. 67-19-39 po godz. 17. 1653g

Sprzedam zamrażarkę szklaną — nową. Oferty 1654g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam kożuch włoski, długi i krótki. Tel. 77-72-70. 1668g

Sprzedam kożuch damski. Tel. 67-21-97. 1673g

Sprzedam klacz 5-letnią. Garby 40 Swarzędz. 1683g

Złota bransoleta, złoty zegarek. Tel. 712-96. 1686g

Sprzedam kurtkę i kożuch, damską i męską. Tel. 79-14-80. 1687g

Sprzedam kurtkę i kożuch damską i męską. Tel. 22-18-42. 1688g

Cement, Brzozowa 13 m. 2. 1696g

Sprzedam bony PeKaO. Oferty 1708g z ceną Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nowe segmenty mebli „Rotterdam”, „Miron” sprzedam. Oferty 1727g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Tucznika zamiennie na zamrażarkę lub sprzedam. Oferty 1731g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Garaż murywany przy kościele Winiary. Oferty z ceną 1735g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Młode jarmniki długowłose z rodowodem. Tel. 23-14-25. 1736g

Sztruks szeroki prążek beż, czarny, „Jersey”. Tel. 33-07-28. 1742g

Meblistkę „Goleniów” sprzedam. Poznań, Libel-1A, m. 1. 1744g

Tunel foliowy kształt szklarni. Grotzgera 6 m. 1. 1761g

Kożuch damski sprzedam. Gostyńska 97 (Górczyn). 1786g

Sprzedam rozrząsacz o-ornika dwuosłowy nowy, jednosłowy i ładowacz oraz Zuka. Stas-kowiak Mieczysław, Rumianek nr 5, gm. Tarnowo Podgórne. 1789g

Kożuszek włoski rozmiar 42. Dąbrowskiego 153 m. 17. 1794g

Sprzedam nowe futro piżmaki grzbiety. Poznań, Os. Powstań Narodowych 9 m. 5. 1802g

Nowy MDS (mini). Tel. 20-17-64. 1803g

Sprzedam złoty łańcuszek włoski 7 gram. Tel. 746-95. 1807g

Kłosc przewoźny 6 m². Kaloryfery. Wyżyny 67 po pracy. 1814g

Sprzedam radio — od-twarzacz, japoński stereo, auto rewers — nowy. Tel. 608-93. 1821g

Sprzedam bony. Oferty 1832g z ceną Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam unit stomatologiczny. Wiadomość: Poznań, tel. 79-03-36. 1833g

Suknię ślubną. Tel. 411-823 po godz. 17. 1839g

Sprzedam kożuch męski. Strzelecka 5 m. 8. 1840g

Pianino. Oferty 1844g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Opony 4 szt. 135 x 13 — zimowe, sprzedam. Tel. 32-35-55. 1850g

Obrączki sprzedam, cena urzędowa. Oferty 1810g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Czapkę z rudego lisa, kuferek ze skóry — stary wzór. Tel. 22-04-36. 1837g

Cocker — spaniel szczeniaki. Telefon 130-350. Zgłoszenia w sobotę. 49183gpr

Narciarskie wiązania Marker. Strusia 2A m. 6. 2057g

Kożuszek włoski długi sprzedam. Tel. 20-16-83. 48782g

Samochody

Zamienie nowego Fiata 126p na nowy, większy. W dopłatę ewentualnie Fiat 126p rocznik 1981. Oferty 1869g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam karoserię Fiata 125p MR. Wiadomość: Pila, ul. Hutnicza 13. 49988g

Sprzedam Warszawę M20. Promienista 116 m. 3 po godz. 16. 49983g

Sprzedam Syrenę R-20. Rozmiaręk, Brda, ul. Białej 34. 1502g

Sprzedam karoserię Polskiego Fiata 125p. Szczepankowo, Agrestowa 25 po godz. 16. 1803g

Garbus 1300, Trabanta kombi kupię. Zaporozka sprzedam. Tel. 32-22-38. 1808g

Sprzedam Fiata 125p odbiór 27. 11. 82 Polmosbyt za bony PeKaO, domek lub gotówkę. Oferty 1598g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Fiata 126p rocznik 1980 zamiennie na Fiata 125p MR z dopłatą. Oferty 1691g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam na części Warszawa, akumulator, przyczepkę. Poznań, ul. Kolskiego 41. 1628g

Sprzedam Syrenę rocznik 79, ul. Warszawska 89 m. 5. 1640g

Kupię w cenie dostępnej Warszawę lub silnik albo wał kompletny dobry do Warszawy. Edward Biskupski, Poznań, Żurawia 4 m. 10a w podwórzu II piętro po godz. 18. 1658g

Uwaga ogrodnicy! sprzedam samochód Multicar 21 — wywrotka Diesel w bardzo dobrym stanie. Wytwórnia Materiałów Budowlanych Gruszczyń k. Swarzędza tel. 137-463. 1678g

Sprzedam Starę 200 z wyposażeniem, opony 900, wywrotka skrzyniowa stan idealny. Wytwórnia Materiałów Budowlanych Gruszczyń k. Swarzędza. Tel. 137-463. 1678g

Sprzedam Mercedes 200D rocznik 1978. Baranowo, ul. Rolna 18 w godz. 8-14. 1706g

Fiata 126p rocznik 1976 20ty, zadany, sprzedam. Tel. 33-07-28. 1741g

Sprzedam Lublin. Poznań, ul. Komornicka 26. 1770g

Sprzedam Zastawę 1100 na gwarancji za bony PeKaO. Oferty 1776g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Fiata 125p sprzedam (rocznik 1978). Os. Kraju Red 13 m. 16. 1808g

Kupię przednią maskę do Fiata 131s (Mirafiori), może być używana. Poznań, ul. Giuchowska 5a. 1788g

Kupię do remontu lub po wypadku Skodę S100, Dacie, Fiata 126p. Mosina, ul. Łąkowa 12. 1818g

Sprzedam Fiata 125p listopad 1979 rok. Tel. 427-08 po godz. 16. 1830g

Sprzedam Fiata 125p — 1500 (76) plaskie tłoki. Gniezno, Młodzieży Polskiej 34 wieczorem. Tel. 48-25 godz. 17-17.30. 1841g

Sprzedam Volkswagena 1800 TL do remontu. Oferty 1855g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam samochód Star 27 L Diesel, Poznań, Andrzejewskiego 18 m. 9. 1859g

Sprzedam nadwozie Fiata 125p. Oferty 1862g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię stary samochód, motocykl, może być niekompletny, wyprodukowany przed rokiem 1950. Poznań, tel. 33-09-70 po godz. 16. 38473g

Fiata 126 rocznik 1979, dobry stan — nowy akumulator, koło, tłumik, tapicerka sprzedam. Zgłoszenia: sobota Strusia 2A m. 6. 2058g

Sprzedam nowe nadwozie do Fiata 125p. Tel. 20-09-18 po godz. 17. 2114g

Ford Transit 175 Diesel sprzedam. Łąkowa 5 (garaż), piątek, sobota, godz. 10-12. 2099g

Lokale

Poszukuję pokoju 2-osobowego. Oferty 1893g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M-3 własnościowe — Rataje kupię. Oferty 1908g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam 4 pokoje 65 m² Winogrody. Oferty 1909g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracująca poszukuje pokój nieumeblowanego na okres 2 lat. Oferty 49994g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję pomieszczenia na małą gastronomię w ruchliwym punkcie miasta. Tel. 67-49-73. 1532g

Pilnie sprzedam M-2 Os. Kopernika. Jugosłowiańska 84B, m. 32 po godz. 19. 1589g

Zamienie mieszkanie własnościowe 3-pokojowe z telefonem na Os. Kopernika. 2-pokojowe własnościowe na Os. Kopernika. Oferty 1897g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracujący pan poszukuje pokoju. Oferty 1876g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Mieszkanie 3-4-pokojowe własnościowe pilnie kupię. Oferty 1603g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Mieszkanie 3,5 pokoju z przynależnościami samodzielnie oddam w dzierżawę. Platne z góry. Oferty 1605g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję samodzielnego mieszkania do wynajęcia. Tel. 500-98 po godz. 16 lub oferty 1651g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię mieszkanie własnościowe lub część domu za bony PeKaO. Oferty 1658g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Samodzielne 2 pokoje, kuchnia, łazienka, co. 52 m² II pr. kwaterekowe Grunwald zamiennie na większe najchętniej w willi, może być do remontu. Oferty 1670g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję lokalu na nieduży warsztat stolarski. Oferty 1747g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kwaterunkowe 54 m² pięcie, zamiennie na kawalerkę op. Tel. 67-45-66 po godz. 14. 1805g

Oddam pokoje na rzemieślnio. Wschowska 10. 1811g

Sprzedam mieszkanie własnościowe — centrum 3 pokoje, telefon. Tel. 66-59-02. 1845g

Poszukuję pokoju jednoosobowego. Oferty 1847g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam M-3 własnościowe (38 m²) — centrum. Oferty z ceną 2048g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Doktorant poszukuje mieszkanie 3 lub 4-pokojowe z telefonem. Telefon 67-46-79. 2005g

Sprzedam M-3 Locum — komfort. III pr. Norwida za bony PeKaO. Oferty 2072 Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam M-3 własnościowe 38 m² I piętro, ul. Bułgarska. Oferty 2227g z ceną Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nieruchomości
Dom piętrowy, podpiwniczony stan surowy zamknięty, instalacje, działka 560 m² w Puszczykowie sprzedam. Oferty 1871g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam gospodarstwo 1 ha w Puszczykowie. Oferty 2030g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię działkę na Zieloncu. Oferty z ceną 1592g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Segment do zamieszkania lub udział do odbioru za 2 lata kupię. Oferty 1653g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam tanio nowy dom pięciopokojowy w Skokach z ogródkiem. Oferty 48745g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom jednorodzinny z zabudowaniami gospodarczymi, nadający się na rzemieślnio, centrum Jarocin. Informacje: Jarocin, tel. 20-72. 1579g

Domek jednorodzinny, komfortowo wykończony 110 m² telefon, gaz, wodę, kanalizacja, garaż, wznoszący, nowe. Zadbany ogródek, Grunwald, spokojna ulica sprzedam. W rozliczeniu może być 2-2-pokojowe mieszkanie do II piętra z centralnym w starym lub nowym budownictwie z garażem własnościowe. Oferty 1602g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom z ogródkiem w Katowicach lub zamiennie na mieszkanie w Poznaniu. Oferty 1622g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom z ogrodem w Piotrkowie Kujawskim. Plac Stenkiwicza 17. 1656g

Kupię działkę waresztatową w Swarzędzu, może być zabudowana. Oferty 2138g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Większa działka budowlana, chętnie ciekli, kupię. Oferty 1694g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię ogródek działkowy z altaną w rozliczeniu mogą być bony PeKaO. Oferty 1726g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam pół domu bliźniaczej, bardzo dobrze położony, działka Grunwald 10%, wewnątrz do wykończenia, materiał posiadam. Tylko zdecydowane oferty 1784g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dom dwurodzinny lub dwa segmenty w rejonie Poznania kupię, ewentualnie w rozliczeniu luksusowe M-4 i M-3 w Śródmieściu Warszawy. Oferty 1746g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Własnościowe mieszkanie M-4 (garaż) plus domek letniskowy blisko Poznania zamiennie na dom jednorodzinny z ogrodem w Poznaniu. Poważne oferty 1781g

Praca

Przyjmę stolarzy na sta-
le. Małeckiego 3, telefon
633-71. 2309g

Restauracja „Turystycz-
na” Poznań, St. Rynek
91 zatrudni od zaraz ku-
charza, kelnerów, pomo-
ce kuchenne. 2340g

Sprzedaż

Sprzedam wtryskarkę hy-
drauliczną pionową do
40 g. Tel. grzeszczko-
wy 22-46-91, godz. 16-18.
2324g

Sprzedam 12 starych sre-
brnych łyżek i 6 widel-
ców. Oferty z ceną 4824g
Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Samochody

Sprzedam fabrycznie no-
wego Fiata 125p za bony
PeKaO. Oferty 2122g
Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Lokale

Poszukuję kawalerki. Te-
lefon 67-15-18, godz.
20-22. 2415g

Nieruchomości

Domek Poznań, Puszczy-
kowo, Mosina kupię.
Oferty 2320g Biuro Ogło-
szeń, Skryta 1.

Sprzedam szklarnię w
okolicach Poznania w
dobrym punkcie. Oferty
1911g Biuro Ogłoszeń,
Skryta 1.

Budynek mieszkalny z te-
lefonem, czynnym war-
ształem nadającym się
na produkcję, usługę,
przy granicy E-8 zamie-
nię na samodzielną Wil-
le. Oferty 2187g Biuro O-
głoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę budo-
wlaną w Baranowie. Wia-
domość. Przechodząca.
ul. Dolina 25A. 2167g

Kupię małe gospodarstwo.
Oferty 1675g Biuro
Ogłoszeń, Skryta 1.

Zguby

Zaginęła duża czarna su-
ka z białym krawatem
w okolicach Woli. Wiado-
mość: tel. 438-33. 2082g

Różne

Wydzierżawie piekarnię
lub cukiernię w Pozna-
niu lub najbliższej oko-
licy, tel. 20-68-66. 2107g

Zamienie ciągnik C-330
w dobrym stanie na
większy. Robakowo 26
63-122 Gądky gm. Kórnik.
2408g

Auto — Alarm, ul. Ko-
sowska 19. 46840g

Posiadam tokarnię i fre-
zarkę do metalu. Zlece-
nia na wykonawstwo kle-
rować Oferty 4861g Biuro
Ogłoszeń, Skryta 1.

Mikroservice — naprawa
i napełnianie zapalniczek
— montaż zaworów auto-
matycznych (do napeł-
niania bezpośrednio z
butelki), — wymiana bu-
telek na pełne. Armil
Czerwonej 69 (obok
Lot-u). 47411g

Usuwanie zębów w nar-
kocie Poznań, Piątkowo,
ul. Pniewskiego 20 wto-
rek, czwartek godz. 15-18,
dojazd autobusem 87 —
85, tramwajami 9, 11.
47456g

Wykonuję instalacje e-
lektryczne. Minicki. Mo-
dra 16 m. 6 lub tel.
32-64-25. 47495g

Pracownia konfekcji dam-
skiej oferuje duży wy-
bór sukienek i spodnie.
Elżbieta Przybylska 61-625
Poznań, Os. Kosmonau-
tów 23B m. 12. 48690g

Moje okna. Tel. 470-80.
49952g

Czyszczenie dywanów, o-
bię meblowych u klien-
ta. Tel. 454-69 do godz. 9
Łukomska. 48979g

Poszukuję producenta
magnezów. Luboń, Woj-
sła Polskiego 15. 62-631
Goryniak. 49995g

Poszukuję odbiorców cza-
pek damskich, dziecię-
cych, kompletów dziecię-
cych, sweterków. Oferty
1515g Biuro Ogłoszeń,
Skryta 1.

Skutecznie usuwam łupież
na głowie, zapobiegam wy-
padaniu, regeneruję włosy
zniszczone. Gabinet
kosmetyczny w Poznaniu,
tel. 20-95-30. 1574g

Technik mechanik wy-
dzierżawia warsztat słu-
sarsko — mechaniczny,
przystąpi do spółki lub
poprowadzi zakład star-
szej samodzielną osobie. O-
ferty 1626g Biuro Ogło-
szeń, Skryta 1.

Zamienie magnetofon
M2405 S gwarancją na
łódzkę Polar 285 lub
284. Pastrowskiego 38.
1544g

Przyjmę zlecenie na bu-
dowę domu w roku 1993
materiał posiadam. Oferty
1804g Biuro Ogłoszeń,
Skryta 1.

Fotograficzny zakład do-
brze — oczekuje propo-
zycji. Oferty 1738g Biuro
Ogłoszeń, Skryta 1.

Restauracja „Orlinek” w
39A zaprasza w godz. 12
Kielnie, ul. Poznańska
— 21 z wyjątkiem ponie-
działków na smaczne
posiłki. W czwartki, piątki
i soboty urządzamy
wielkociekane taneczne
gody. 18-22. Przyjmuję
zamówienia na wszystkie
rodzaje imprez rodzin-
nych. Rejaka zapewniamy la-
są puszczy Zielonka. Do-
jazd autobusem WPK nr
109. 1682g

Uszczelnianie okien,
drzwi, taśmą aluminiową
szybko, tanio. Tel. 762-60
1876g

Przestrajanie zachodnie-
go sprzętu RTV. Zakład
Teleradiomechaniki Os.
Oświecenia 58 m. 71, tel.
79-11-17 po godz. 16. 1891g

Mam zdolności plastycz-
ne — oczekuje propo-
zycji. Oferty 1738g Biuro
Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie kupię buty nar-
ciarskie rozmiar 44, roz-
miar 40,5 sprzedam. Tel.
67-30-73 po godz. 20. 1784g

Otwieram sklep galante-
ryjny, poszukuję dostaw-
ców. Oferty 1547g Biuro
Ogłoszeń, Skryta 1.

Autoryzowana stacja na-
praw przyczep campingo-
wych i bagażowych wy-
konuje naprawy gwaran-
cyjne i pogwarancyjne.
Poznań — Pleszewska,
Grunwaldzka 79. 1846g

Układanie filisek i teta-
koty, tel. 635-71. 2370g

Matrymonialne
Zamocna kulturalna po-
znaną z wyższym wy-
kształceniem, wiek 30 —
40 lat. Cel matrymonial-
ny. Oferty 1512g Biuro
Ogłoszeń, Skryta 1.

Samotna 33-letnia wy-
kształcenie średnie, szczu-
pla z mieszkaniem pozna-
ńskim do lat 40. Cel ma-
trymonialny. Oferty 49738g
Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

BIURO REKLAM I OGŁOSZEŃ

ul. Skryta 1

C Z Y N N E

w niedzielę 28. XI. 1982 r.

od godz. 9 — 11.

† Dnia 20 listopada 1982 roku zmarł nagle
przeżywszy 51 lat mój najdroższy mąż,
brat, szwagier i wujek, śp.

JÓZEF HAŁADUDA

inż. mechanik

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia
29 listopada br. o godz. 8.10 na cmentarzu
junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona

żona z rodziną

P-Ń. Bukowa 4c m. 9. 2431-U3

† Dnia 21 listopada 1982 r. zmarł nagle, po
krótkiej i ciężkiej chorobie, nasz kochany
mąż, ojciec, dziadek brat i szwagier, prze-
żywszy lat 62, śp.

TEODOR SKRZYPCZAK

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 29 bm.
o godz. 11.45 na Junikowie. Msza św. pogrze-
bowa odprawiona zostanie 30 bm. o godz. 18.00
w kościele parafialnym Bożego Ciała

W smutku pogrążona

żona z dziećmi i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji

Poznań, ul. Magazynowa 60. 2073g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
20 listopada 1982 r. opatrzoną Sakramenta-
mi św. odeszła od nas nasza najlepsza i ko-
chana matka, siostra, teściowa, babunia, prze-
żywszy lat 77, śp.

WERONIKA PIECZYŃSKA

z domu Bednarowicz

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 27 listopada
br. o godz. 13.45 na cmentarzu junikowskim.
Msza św. pogrzebowa odprawiona zostanie te-
go samego dnia o godz. 18.00 w kościele św.
Michała Archanioła w Poznaniu.

O bolesnej stracie zawiadamia

RODZINA

Poznań, ul. Biała 1B m. 22. 1663g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
23 listopada 1982 roku odeszła od nas na-
zawsze, namaszczone Olejami św. mój naj-
ukochańszy mąż, nasz drogi tatuś, teść i dza-
dek, przeżywszy lat 56, śp.

WACŁAW KUJAWA

Msza żałobna zostanie odprawiona w sobotę,
dnia 27 bm. o godz. 14.00 w kościele parafial-
nym w Kielnie, po czym odbędzie się pogrzeb
na cmentarzu parafialnym w Kielnie.

W smutku pogrążona

RODZINA

Kielce, ul. Poznańska 10. 2416-U3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w
dniu 21 listopada 1982 roku zmarła w wie-
ku 69 lat, po krótkich lecz ciężkich cierpie-
niach opatrzoną Sakramentami św. nasza ko-
chana mama, teściowa, babunia śp.

WALENTYNA KLARY

z domu Aniołek

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia
29 bm. o godz. 11.05 na cmentarzu junikow-
skim.

W smutku pogrążona

dzieci z rodziną

2434-U3

† Pogrzeb w głębokim smutku zawiadamia-
my, że dnia 24 listopada 1982 r. odeszła od
nas w 52 roku życia nasza ukochana żona,
matka, teściowa i babunia, śp.

ALEKSANDRA BOROWSKA

z domu Matusiak

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 27 bm. o godz.
10. na Miłostowie.

Strapię

RODZINA

Os. Zwycięstwa 19
dawniej: Kościelna 22. 2497g

† W dniu 21 listopada 1982 roku zmarł
śmiercią tragiczną w wieku 32 lat mój
najdroższy i najukochańszy, nigdy niezapom-
niany mąż, najtroskliwszy tatuś, syn, zięć
brat, szwagier i wujek, śp.

MIECZYSLAW KACZOR

Pogrzeb odbędzie się we wtorek dnia 30 bm
o godz. 11.05 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

żona z dziećmi

Poznań, Czajca 2a m. 12. 2418-U3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w
dniu 20 listopada 1982 roku zmarł po dłu-
giej i ciężkiej chorobie, przeżywszy 62 lata
nasz najukochańszy syn, ojciec, teść dziadek
i brat, śp.

JAN GRALIŃSKI

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia
29 bm. o godz. 12.25 na cmentarzu junikow-
skim

W smutku pogrążona

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.
Poznań, Przybyszewskiego 38 m. 10. 2435-U3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
21 listopada 1982 r. zmarł namaszczone Ole-
jami św. mój najdroższy mąż, nasz kochany
brat, szwagier i wujek, przeżywszy lat 66, śp.

FRANCISZEK GRYCZA

członek ZBoWiD

odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Msza św. żałobna odprawiona zostanie we
wtorek, 30 bm. o godz. 7.30 w kościele św.
Stanisława Kostki na Winiarach. Pogrzeb od-
będzie się tego samego dnia o godz. 13.05 na
cmentarzu junikowskim.

Pogrążona w bólu i smutku

żona z rodziną

Poznań, Os. Zwycięstwa 3 m. 113. 2041g

W dniu 22 listopada 1982 r. odeszła na za-
wsze namaszczone Olejami św. nasza naj-
droższa żona, matka, teściowa, babunia i pra-
babunia, przeżywszy lat 64

ś. t. p.

MARIA SKRZYPCZAK

z domu Kaczmarek

Msza św. odprawiona zostanie w poniedział-
ek o godz. 7.30 w kościele parafialnym im.
Podwyższenia św. Krzyża.

Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia
o godz. 9.30 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążeni

mąż i dzieci z rodziną

Poznań, ul. Sienkiewicza 9 m. 2. 1952g

† Dnia 23 listopada 1982 r. zmarła w Bogu
przeżywszy lat 89 nasza kochana matka,
teściowa, siostra, babunia i prababunia, śp.

JADWIGA STAWNA

z domu Czajkowska

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 30 listopada
br. o godz. 14.25 na cmentarzu junikowskim.

O czym zawiadamia

RODZINA

Poznań, ul. Calliera 8b m. 1. 2124g

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 24 listo-
pada 1982 r. zmarła nasza koleżanka

ALEKSANDRA BOROWSKA

długoletni zastrzyżony członek naszej spółdzielni.

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie
Zmarłej składają:

członkowie, Rada i Zarząd Spółdzielni Pracy
Farmaceutyczno-Chemicznej „Ziutelek”
w Poznaniu

Pogrzeb odbędzie się dnia 27 listopada 1982
roku o godz. 10 na cmentarzu komunalnym
na Miłostowie.

Dnia 24 listopada 1982 r. zmarła po kró-
tkich cierpieniach opatrzoną Sakramentami św.
w wieku 86 lat

ś. t. p.

MARIA JASKULSKA

była pracownią zakładu im. Kasprzaka, od-
znaczona Srebrnym Medalem 10-lecia.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 27 bm.
o godz. 14 na cmentarzu górczyńskim.

O czym zawiadamia

opiekunka

Poznań, ul. Krąthofera 33 m. 6. 3090g

† Dnia 22 listopada 1982 roku zmarła nagle
w wieku 51 lat opatrzoną Sakramenta-
mi św. moja najdroższa żona, nasza kochana
mama, teściowa, babunia, siostra, bratowa i
ciocia, śp.

HELENA MLECZAK

Pogrzeb odbędzie się we wtorek dnia 30 bm
o godz. 12.25 na cmentarzu na Junikowie.

W smutku pogrążony

mąż z dziećmi i rodziną

Poznań, Św. Wawrzyńca 22/1. 2420-U3

† Dnia 24 listopada 1982 r. zasnęła w Bogu
opatrzoną Sakramentami św. nasza jedyn-
na, najukochańsza mamusia, nigdy niezapom-
niana babunia, siostra i teściowa, przeżywszy
lat 58, śp.

BARBARA MISIORNA

z domu Gawczyk

Pogrzeb odbędzie się w środę, 1 grudnia br.
o godz. 12.25 na cmentarzu junikowskim. Msza
św. pogrzebowa odprawiona zostanie po po-
grzebie w kościele parafialnym pw. Zmar-
tychwstania Pańskiego, przy ul. Dąbrówki.

W imieniu pogrążonej w bólu rodziny

ka. Janusz Misiorna — syn

Prosimy o nieskładanie kondolencji.
Poznań, ul. Madalińskiego 13 m. 35. 2116g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
23 listopada 1982 roku odeszła nagle od nas
na zawsze namaszczone Olejami św. nasza
najukochańsza mamusia, teściowa, babunia
i prababunia, przeżywszy lat 84

ś. t. p.

WŁADYSŁAW MIKOŁAJCZAK

z domu Toboła

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia
29 bm. o godz. 8.50 na cmentarzu na Juniko-
wie

W głębokim smutku pogrążona

córki z rodzinami

P-Ń. Langiewicza 21 m. 1. 2433-U3

† Dnia 23 listopada 1982 roku odeszła od nas
po krótkich cierpieniach, opatrzoną Oleja-
mi św. nasza kochana mama, teściowa, babunia
i prababunia, śp.

MARIA GOTOWIEC

z domu Skrzypczak

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 27 bm.
o godz. 7.30 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona

córki z rodzinami

P-Ń. Ciszowa 6 m. 1. 2430-U3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
24 listopada 1982 roku odeszła od nas opa-
trzoną Sakramentami świętymi nasza kochana
mama, siostra, babunia, ciocia i teściowa

ś. t. p.

ADELA KOCKA

z domu Ołga

Msza święta za duszę Zmarłej zostanie od-
prawiona w sobotę dnia 27 bm. o godz. 8.30
w kościele św. Jana Wianney.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 27 bm.
o godz. 13 na cmentarzu parafialnym przy
ul. Lutyckiej.

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji. 2439-U3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
24 listopada 1982 r. zmarła nagle w 76 roku
życia opatrzoną Sakramentami św. nasza naj-
ukochańsza siostra i ciocia śp.

HELENA AWRACEWICZ

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 27 listopada
br. o godz. 14 na cmentarzu Murowana Go-
śłina.

W smutku pogrążona

siostra z rodziną

Murowana Gośłina, Rogozińska 21. 2421g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
23 listopada 1982 r. pogodzona z Bogiem po
ciężkiej chorobie odeszła niespodziewanie na-
sza ukochana i niezapomniana żona, mamu-
sia, teściowa i babunia, przeżywszy lat 58

ś. t. p.

WANDA KOZŁOWSKA

z domu Lewandowska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 27 listopada
br. o godz. 14 na cmentarzu winiarskim przy
ul. Wojciechowskiego.

W smutku pogrążony

mąż z rodziną

Poznań, ul. Calliera 6 m. 6. 2435g

Dnia 24 listopada 1982 roku zmarła

mgr ADELA KOCKA

</

Ci dziwni ludzie

Pana Zenka spotykam zazwyczaj na podwórku. W jednym ręku pan Zenek trzyma wiaderko ze śmieciami, w drugim kawałek gazety i mówi:

— Panie sąsiadzie, czytał pan to? Życie nie jest do śmiechu, telewizja też, a na dodatek prasa straszy ludzi. O, niech pan posłucha co tu piszą, wóś się jeży na głowie.

Jeżeli wóś jeży się na głowie pana Zenka, który jest łysy jak kołano damskie, to faktycznie musi być w tym coś niezwykłego.

— „Najpierw zginie flora, później padną zwierzęta. Człowiek pozostanie sam, wśród kamiennej pustyni, spowitej dymami. Będzie stopniowo ulegał deformacji, rodził potworki, by w końcu podzielić los środowiska...”

Tu pan Zenek przerwał, lecz róg gazety trzymał, a mnie się zdawało, że on czyta jeszcze, a to echo grało: mianowicie echo jego lektury w mej skołowanej percepcji, jak powiedziałby psycholog. Nie było mi to grane na ręce, gdyż akurat wyszedłem z domu odcodzić psa, a pies jest tak zbudowany, że na równie ślusia opornie i bez przyjemności. Byłem więc szarpany podwójnie, bo i przez psa i przez ponurą wizję.

— Cóż — mówię — cytowana przez pana wizja faktycznie nie jest apetyczna, niemniej między science-fiction a rzeczywistością jest pewna różnica.

— Kiedy to właśnie jest „Rzeczywistość”, dokładnie numer 27 — oburza się pan Zenek. — A ten artykuł oparto na naukowych badaniach jednej z wielkoprzemysłow-

wych aglomeracji w PRL, a nie na jakichś tam emocjach-bojach. Czyżby miał pan ochotę ulegać w przyszłości samotnej deformacji na kamiennej pustyni, spowitej na dodek dymami?

Popatrzyłem na zabetonowaną pustynię naszego podwórka, nad którą unosiły się dymy samochodowe. Pies kręcił się niecierpliwie.

— Ludzie, panie Zenku, mają różne upodobania. „Rzeczywistość” nie od dziś wykazuje skłonności do straszenia rozmaitymi wizjami. Nie

Z PIĄTKU NA NIEDZIELE

brak było takich wizji również w przeszłości i jakoś żyjemy, bo złe prognozy również nie zawsze się sprawdzają. Kiedy na przykład wynaleziono tzw. kolej żelazną, ówczesne sławy medycyny ostrzegały, że jazda pociągami spowoduje uszkodzenia wzroku, a to z powodu szybkiego przesuwania się krajobrazu za oknami. Dziś jedzie pan do Gniezna w niecałą godzinę i jeszcze narzeka, że tak długo to trwa. Czy pan wie, dlaczego wyginęły dinozaury?

— Wiem.
— No właśnie. Nie potrafiły się dostosować do zmiennych warunków. A człowiek? Nosi protoniści żyli ponoć w wodzie razem z rybkami, po czym wypelili nie wiadomo zresztą dlaczego na brzeg i dostosowali się tak dolece, że dziś musimy uczyć się pływać. Nie ma strachu, człowiek wszystko wytrzyma.

— Niby racja — mówi pan Zenek — niektórzy nawet do kryzysu się przyzwyczaili i czują się w nim jak ryby w wodzie. Ale z tą ekologią to nie ma żartów, mówię panu. Wprawdzie wiele inwestycji jest obecnie wstrzymanych, ale co będzie, gdy kryzys minie i znów zaczniemy się rozwijać?

— Spokojnie, panie Zenku, spokojnie. Niech pan zwróci uwagę, że sami, dobrowolnie, robimy mnóstwo rzeczy, których robić nie powinniśmy z uwagi na zdrowie: palimy klubowe, jadamy w stołówkach, słuchamy wrzaskliwej muzyki, mieszkamy w betonowych szafach, wdychamy spalinę, dyskutujemy z teściową i dziećmi...

— I coraz częściej umieramy na serce albo na raka — przerywa pan Zenek.

— Umrzeć musi każdy — brnę dalej.

— Ja jednak nie mam chęci deformować się w potworka! — upiera się pan Zenek.

— No to brońmy się. Niech pan na początek wypisze zawartość swego wiaderka dokładnie do pojemnika, żeby śmieci nie fruwały po środowisku. Ja zaś przejdę się z psem po parku, aby nieco użyć flory miejskiej, niszczoną przez cywilizację.

Pan Zenek podnosi swoje wiaderko i nagle robi się zły.

— Ładnie mi pana piesek użył ostatnie wiaderko na śmieci, zarzewieje, ani chybi! — i oddala się bez pożegnania.

Pies macha ogonem, bo jeszcze nie wynaleziono psich gazet. Nie wie także, jak trudno nam dogodzić: propagandę sukcesu kochał, żeśmy nie chcieli, a propaganda kleski też nam nie w smak. Ot dziwni ci ludzie...

GNOM

POZIOMO: 1. ha-czy dwa punkty okregu, 4) leca krople z 6cz, 8) z klaszarami, 10) mieszka w szafie, 11) imię wschodnie, 12) zimowe legowisko niedźwiedzia, 13) formula przysięgi, 15) z drzewami owocowymi, 17) spód, 19) obraz do niczego, 22) oprowanie mapy, 25) prawy dopływ Wisły, 26) alkohol z Jamajki, 27) położna, 30) naja, 31) kram

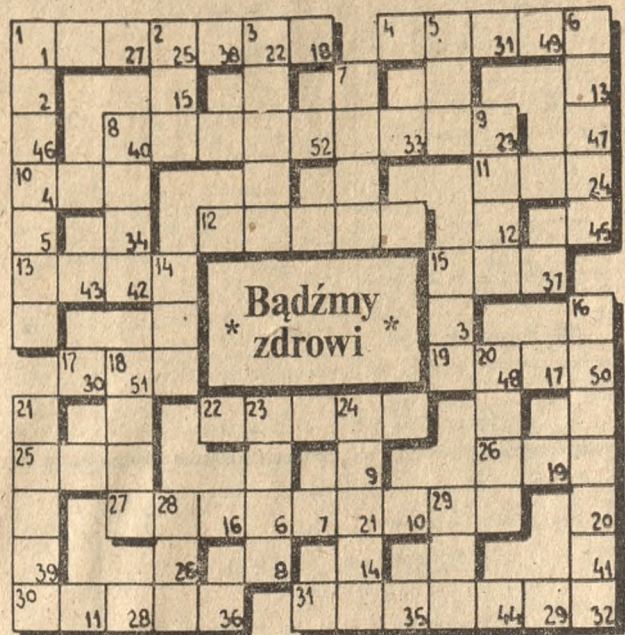
PIONOWO: 1) węgierska do noszenia, 2) za paczkę otrzymaną z zagranicy, 3) ognisko na hali, 5) kropla nie z kranu, 6) ciepły, siaby wiatr, 7) nad stawem, 8) rurka do grania, 9) między prezbiterium a kruchtą, 14) potwierdzenie uśladów, 15) głos węża, 18) kończyła, 20) jaja rybie, 21) coś dla konia, 23) dla kreślacza, 24) praktykant, 28) oznaka żałoby, 29) wiosenny szkodnik.

Litery z krótkich ponumerowanych w prawym dolnym rogu, czytane w kolejności od 1 do 52 utworzą ostateczne rozwiązanie.

Opracował WŁADYSŁAW FIRLIK

Na rozwiązanie niniejszej krzyżówki przesłane wyłącznie na kartkach pocztowych z dopiskiem „Krzyżówka nr 39” czekamy do piątku 3 grudnia bieżącego roku. Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe brzmienie hasła rozlosujemy 5 książek. Nasz adres: „Głos Wielkopolski” skrytka pocztowa 1074 kod 60-959 Poznań Nagrody ufundowane przez Zarząd Okręgowy Społecznego Komitetu

KRZYŻÓWKA nr 39

Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Poznaniu — wysła pocztą Księgarnia Wyszykowska.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 39

„Nowotwory płuc najczęstsza choroba palaczy tytoniu”. W wyniku losowania nagrody w postaci książek ufundowanych przez Zarząd Okręgowy Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Poznaniu otrzymują: Barbara Zarnowska Poznań, Renata Neugebauer Dolewice, Marta Wujkowska Poznań, Elżbieta Czysła Luboń 3, Maciej Krystek Wieleń n/Not. Nagrody wysła pocztą Wielkopolska Księgarnia Wyszykowska.

Piątek 26 XI

PROGRAM I

- 9.30 — Film dla II zmiany — „Kuzynka Bietka” (3 ostatni);
- 15.10 — Redakcja Szkolna zapowiada;
- 15.25 — NURT;
- 16.00 — „Kino waszych rodziców”;
- 16.30 — „Piątek z Pankracym”;
- 17.00 — Dziennik;
- 17.20 — „Znasz li ten kraj” — zamki polskie, film dok.;
- 18.15 — „Przyjemne z pożytecznym”;
- 18.40 — Rolnicze rozmowy;
- 18.50 — Dobranoc;
- 19.00 — „System człowiek” (9) — „Zmiany zachowań czło-wieka”;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.00 — Monitor rządowy;
- 20.30 — „Kuzynka Bietka” (3) — ostatnia część serialu TV CSRS;
- 22.00 — „Moje miejsce na Ziemi”;
- 22.30 — „Od melodii do melodii”;
- 22.40 — Dziennik — 24 godzinny;
- 23.00 — „Przymat” — program publ.

PROGRAM II

- 16.15 — Język francuski (8);
- 16.45 — Język angielski dla zaawansowanych (16);
- 17.20 — „Drzwi do lasu” — magazyn leśny;
- 17.50 — Teatr „Kobra” Francis Durbridge — „W biały dzień”;
- 18.50 — Muzyka młodzieżowa;
- 19.00 — Teleskop;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.00 — „Piątek z muzyką” — recital Artura Papazjana w Filharmonii Narodowej;
- 21.00 — „Warianty nadziei” — wnioski z dyskusji;

WIECZÓR FILMOWY

- 21.40 — Tajemnice i sensacje małej kinematografii — „Tajemnice ptaków”;
- 22.10 — Aktualności sprzed lat;
- 23.00 — „Curd Juergens — gwiazdor w starym stylu”;
- 23.30 — Film na dobranoc — „Muzyczna opowieść”;

Sobota 27 XI

PROGRAM I

- 8.30 — Tydzień na dziaćce;
- 9.00 — „Sobótka” — w programie film animowany z serii „Założa G” — „Wieżniowie w Kosmosie”;
- 10.30 — „Uznanie” — dramat obyczajowy prod. ZSRR;
- 12.10 — Wybrane z tygodnia — Intrygi wielkiej polityki — „Trumna prezydenta Kennedy’ego”;
- 12.45 — Poradnik rolniczy;
- 13.15 — Ośrodki telewizyjne prezentują — piosenki z rewii targowej;
- 13.45 — „7 anten”;
- 14.45 — Dziennik;
- 15.00 — „W boju hartowani” — wojenny film dok.;
- 15.45 — „Z Różą Wiatrów w herbie”;
- 16.30 — „Pokolenia” — program publ.;
- 17.00 — „Coś wisi w powietrzu” — czechosł. film fab.;
- 18.20 — „Tybuna poselska”;
- 18.50 — Dobranoc;
- 19.00 — Studio Sport;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.15 — „Ajencyjne spotkania z balladą” (2) — program rozrywkowy;
- 21.20 — „Zawsze po 21-ej” — program reporterów;
- 22.00 — Dziennik — 24 godzinny;
- 22.20 — Wiadomości sportowe;
- 22.30 — „Przeklecie wzgórza” — amer. dramat wojenny;

PROGRAM II

„DWOJKA DLA DRUGIEJ ZMIANY”

- 8.30 — „Laureaci konkursu tanecznego”;
- 8.55 — „1500 sekund wielkiego sportu”;
- 9.20 — „Suzi Quatro”;
- 9.45 — „Curd Juergens — aktor w starym stylu”;
- 10.20 — Piosenki, które lubicie;
- 14.00 — Studio — 2 wita w sobotę;
- 14.05 — „Co, gdzie, kiedy?” — informator kulturalny Studia — 2;
- 14.25 — Relacja z międzynarodowych mistrzostw Polski w badmintonie;
- 14.55 — „Koch, mój przyjaciel” — „Rodeo” — film dok., produkcji polsko-francuskiej;
- 15.25 — „Zatrzymane w kad-rze”;
- 15.55 — „Skarby filmoteki polskiej”;
- 16.25 — „Motosprawy” — „Nie oszczędzaj”;
- 16.45 — Filmoteka polska w Studiu 2 (2);
- 17.00 — „Blizny natury” — „Tajemnice różdżki”;
- 17.25 — Filmoteka polska w

Niedziela 28 XI

PROGRAM I

- 7.50 — Nowoczesność w domu i zagrodzie;
- 8.15 — „Tydzień” — pr. Redakcji Rolnej;
- 9.00 — „Telekanek” oraz film seryjny „Porwany za młodu” (13);
- 10.20 — „Po drugiej stronie ekrana”;
- 10.35 — Estrada folkloru — Kazimierz 82;
- 11.05 — „Hollywood — początki” (1);
- 12.00 — „Z tygodnia na tydzień”;
- 12.30 — Telewizyjny koncert żywcem;
- 13.15 — Program Redakcji Rolnej;
- 13.45 — Teatr dla dzieci — „Podróże do teatru”;
- 14.30 — Galeria świata — „Ermitaż (odc. 7) — sztuka średniowiecza w Europie zachodniej”;
- 15.00 — Dziennik i magazyn „Świat”;
- 15.45 — Losowanie Dużego Lotka;
- 16.00 — Jutro poniedziałek;
- 16.35 — „Zakład o Leokadię” — film fab. CSRS;
- 17.20 — „Kraków i Wyspiański”;
- 18.05 — Studio Sport;
- 18.50 — Proste pytania;
- 19.00 — Wieczorynka;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.15 — „Jan Serce” (8) — „Matylda” — film seryjny TP;
- 21.15 — Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej;
- 21.40 — Sportowa niedziela;
- 22.10 — Telewizyjna lista przebojów;
- 22.40 — Mini-recital muzyki jazzowej;

PROGRAM II

- 7.50 — Nowoczesność w domu i zagrodzie;
- 8.15 — „Tydzień” — pr. Redakcji Rolnej;
- 9.00 — „Telekanek” oraz film seryjny „Porwany za młodu” (13);
- 10.20 — „Po drugiej stronie ekrana”;
- 10.35 — Estrada folkloru — Kazimierz 82;
- 11.05 — „Hollywood — początki” (1);
- 12.00 — „Z tygodnia na tydzień”;
- 12.30 — Telewizyjny koncert żywcem;
- 13.15 — Program Redakcji Rolnej;
- 13.45 — Teatr dla dzieci — „Podróże do teatru”;
- 14.30 — Galeria świata — „Ermitaż (odc. 7) — sztuka średniowiecza w Europie zachodniej”;
- 15.00 — Dziennik i magazyn „Świat”;
- 15.45 — Losowanie Dużego Lotka;
- 16.00 — Jutro poniedziałek;
- 16.35 — „Zakład o Leokadię” — film fab. CSRS;
- 17.20 — „Kraków i Wyspiański”;
- 18.05 — Studio Sport;
- 18.50 — Proste pytania;
- 19.00 — Wieczorynka;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.15 — „Jan Serce” (8) — „Matylda” — film seryjny TP;
- 21.15 — Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej;
- 21.40 — Sportowa niedziela;
- 22.10 — Telewizyjna lista przebojów;
- 22.40 — Mini-recital muzyki jazzowej;

PROGRAM II

- 10.30 — Teatr Telewizji: Aleksander Fredro — „Ożenił się nie moge” (powtórzenie);
- 12.00 — „Jan Serce” (8) — „Matylda” (wersja dla niepełnosprawnych);
- 13.00 — „Militaria, obronność, nowoczesność”;
- 13.30 — „Wielkopolski Magazyn Przyrodniczy”;

Poniedziałek 29 XI

PROGRAM I

- 15.25 — NURT;
- 16.00 — „Zwierzyniec” i nie tylko oraz film z serii „Dziaki” (2);
- 17.00 — Dziennik;
- 17.20 — „Samemu nie” (5) — „Kokomyja” — serial obyczajowy prod. NRD;
- 18.20 — Echo stadionów;
- 18.40 — Wystąpienie ambasadora Jugosławii z okazji święta narodowego;
- 18.50 — Dobranoc;
- 19.00 — „Diagnoza”;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.15 — Teatr Telewizji: Stanisław Ignacy Witkiewicz „Oni”;
- 21.30 — Dziennik;
- 21.50 — „Punkt krytyczny” — „Euroszima”;
- 22.20 — Jazz na dobranoc;

PROGRAM II

- 15.25 — NURT;
- 16.00 — „Zwierzyniec” i nie tylko oraz film z serii „Dziaki” (2);
- 17.00 — Dziennik;
- 17.20 — „Samemu nie” (5) — „Kokomyja” — serial obyczajowy prod. NRD;
- 18.20 — Echo stadionów;
- 18.40 — Wystąpienie ambasadora Jugosławii z okazji święta narodowego;
- 18.50 — Dobranoc;
- 19.00 — „Diagnoza”;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.15 — Teatr Telewizji: Stanisław Ignacy Witkiewicz „Oni”;
- 21.30 — Dziennik;
- 21.50 — „Punkt krytyczny” — „Euroszima”;
- 22.20 — Jazz na dobranoc;

PROGRAM II

- 17.30 — Ekonomia, gospodarka, my;
- 18.05 — „Nahorny i Irena Jarocka” — program rozrywkowy;
- 18.30 — „Spotkanie z historią” — gawęda p.k. Stanisława Skalskiego;

Wtorek 30 XI

PROGRAM I

- 9.30 — „07 zgłoś się” — „Strzał na dancingu” — odc. serialu sensacyjno-kryminalnego;
- 15.45 — Kwadrans z „Artemem”;
- 16.00 — Teleturniej TDC „Mi strzowska drużyna”;
- 16.30 — Dla dzieci — „Skakan-ka”;
- 17.00 — Dziennik;
- 17.20 — „Co gdzie, kiedy?” — informator kulturalny;
- 17.45 — „Interstudio” — „Rozsyjska Federacyjna Socjalistyczna Republika Radziecka”;
- 18.15 — „Portrety” — Emil Zagadłowicz;
- 18.30 — Rolnicze rozmowy;
- 18.50 — Dobranoc;
- 19.00 — „Skąd nasz ród” (6) — „Z dziejów Pomorza Zachodniego” — film dok.;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.15 — „Syndykat-2” (5) — radziecki serial sensacyjny-hist.;
- 21.30 — „Licza się fakty”;
- 22.10 — Dziennik;
- 22.30 — „Bez kurtyny” — reportaż;

PROGRAM II

- 16.20 — Język angielski dla zaawansowanych (12);
- 16.45 — Język rosyjski (9);
- 17.20 — „Mówić nie mówić” — dokumenty;
- 18.20 — Rodzinny koncert: Leonid i Nina Koganowie;
- 19.00 — Teleskop;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.00 — „Jest taka ulica w Warszawie...” — reportaż;
- 20.10 — „W mieście i na ratuszu” — program publ.;
- 20.40 — „Warszawscy żołnierze w Bieszczadach” — reportaż;
- 20.50 — Jubileusz „Podlasia”, czyli dwadzieścia lat na wesoło — reportaż;

PROGRAM II

- 16.15 — Język francuski (8);
- 16.45 — Język angielski dla zaawansowanych (17);
- 17.15 — „My z Kronstadtu” — dramat społeczno-polityczny produkcji polsko-radzieckiej;
- 19.00 — Teleskop;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.00 — „Bolero” — Maurycego Ravela w wykonaniu WOSPRIT pod dyr. Antoniego Wita;
- 20.15 — „Na Nikiszu” — reportaż;
- 20.30 — „Słuchamy, patrzymy, wspominamy” — program muzyczny Janusza Cegielny;
- 21.30 — „Muzyczny cocktail Jerzego” — program rozrywkowy;
- 21.50 — „Gimnazjum” — film dok.;
- 22.10 — „Reforma w starcie”;

Środa 1 XII

PROGRAM I

- 9.30 — Dla drugiej zmiany;
- 12.30 — Reforma po starcie;
- 15.25 — NURT — Matematyka;
- 16.00 — „Krag” — magazyn harcerzy;
- 16.30 — Dla przedszkolaków „Tik-tak”;
- 17.00 — Dziennik;
- 17.20 — „Od melodii do melodii”;
- 17.40 — Losowanie Małego Lotka i Express Lotka;
- 17.55 — Popołudniowy reportaż i filmu dokumentalnego: „Afganistan — spotkanie po trzech latach”;
- 18.40 — Rolnicze rozmowy;
- 18.50 — Dobranoc;
- 19.00 — Wymiary świata: „Planeta Ziemia” — „Korzenie biosfery”;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.15 — Teatr Telewizji: Michał Bałucki — „Krewniaki” — przeniesienia z Teatru Polskiego w Białymostku;
- 21.50 — Program publicystyczny „Ostatnie spółdzielcze mieszkanie”;
- 22.35 — Dziennik;
- 22.55 — Kino Debiutów — Etiudy Janusza Majewskiego.

PROGRAM II

- 16.15 — Język francuski (8);
- 16.45 — Język angielski dla zaawansowanych (17);
- 17.15 — „My z Kronstadtu” — dramat społeczno-polityczny produkcji polsko-radzieckiej;
- 19.00 — Teleskop;
- 19.30 — Dziennik;
- 20.00 — „Bolero” — Maurycego Ravela w wykonaniu WOSPRIT pod dyr. Antoniego Wita;
- 20.15 — „Na Nikiszu” — reportaż;
- 20.30 — „Słuchamy, patrzymy, wspominamy” — program muzyczny Janusza Cegielny;
- 21.30 — „Muzyczny cocktail Jerzego” — program rozrywkowy;
- 21.50 — „Gimnazjum” — film dok.;
- 22.10 — „Reforma w starcie”;